

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI
BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 22 - 28 Mayıs 2007	Yayımlandığı Tarih 29 Mayıs 2007	Sayı 337
--	-------------------------------------	-------------

İÇİNDEKİLER

- [4.5.2007 Tarih ve 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun](#) (R.G. 23 Mayıs 2007 – 26530)
- [Türkiye Adalet Akademisi Yayın ve Yayın Kurulu Çalışma Yönetmeliği](#) (R.G. 22 Mayıs 2007 – 26529)
- [Emekli ve Malullük Aylığı Bağlanmış Olanlarla, Bunların Kanunen Bakmakla Yükümlü Buldukları Aile Fertleri, Dul ve Yetim Aylığı Alanların Muayene ile Tedavileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 25 Mayıs 2007 – 26532 - Mükerrer)
- [Başbakanlıktan “Kılık ve Kıyafet” Konulu, 2007/14 Sayılı Genelge](#) (R.G. 26 Mayıs 2007 – 26533)
- [Başbakanlıktan “Tedavi Ücretleri” Konulu, 2007/13 Sayılı Genelge](#) (R.G. 26 Mayıs 2007 – 26533)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2004/63, K: 2006/94 Sayılı Kararı](#) (R.G. 24 Mayıs 2007 – 26531)
- [Anayasa Mahkemesinin E: 2003/92, K: 2007/25 Sayılı Karar Özeti](#) (R.G. 26 Mayıs 2007 – 26533)
- [Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden 4 Adet Karar](#) (R.G. 25 Mayıs 2007 - 26532)
- [Tarım ve Köyişleri Bakanlığında “Denizlerde ve İçsularda Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 2006 - 2008 Av Dönemine Ait 37/1 Numaralı Sirkülerde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Sirküler”](#) (R.G. 23 Mayıs 2007 - 26530)
- [Tarım ve Köyişleri Bakanlığında “Denizlerde Ve](#)

[İçsularda Amatör \(Sportif\) Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 2006-2008 Av Dönemine Ait 37/2 Numaralı Sirkülerde Değişiklik Yapılmasına Dair Ek Sirküler”](#)

(R.G. 23 Mayıs 2007 - 26530)

- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Yavuz/Türkiye Kararı\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Orhan Aslan/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mehmet Canbaz/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Korkmaz/Türkiye Davası \(No: 3\)\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Korkmaz/Türkiye Davası \(No: 2\)\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(İ.B/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Hüseyin Ertürk/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Evrin Çiftçi/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Emire Eren Keskin/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Dindar/Türkiye Davası\)](#)
- [Maliye Bakanlığında Milli Emlak Genel Tebliği\(Sıra No: 311\) \(R.G. 24 Mayıs 2007 - 26531\)](#)
- [Personel Genel Müdürlüğünden “Yardım Kampanyası” Konulu Duyuru](#)
- [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanları \(R.G. 24 Mayıs 2007 - 26531\)](#)
- [Adalet Bakanlığında İlan \(R.G. 23 Mayıs 2007 - 26530\)](#)
- [Malatya Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığından İlan \(R.G. 28 Mayıs 2007 - 26535\)](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanun

İNTERNET ORTAMINDA YAPILAN YAYINLARIN DÜZENLENMESİ VE BU YAYINLAR YOLUYLA İŞLENEN SUÇLARLA MÜCADELE EDİLMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5651

Kabul Tarihi : 4/5/2007

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amaç ve kapsamı; içerik sağlayıcı, yer sağlayıcı, erişim sağlayıcı ve toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülük ve sorumlulukları ile internet ortamında işlenen belirli

suçlarla içerik, yer ve erişim sağlayıcıları üzerinden mücadeleye ilişkin esas ve usûlleri düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulamasında;

- a) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- b) Başkanlık: Kurum bünyesinde bulunan Telekomünikasyon İletişim Başkanlığını,
- c) Başkan: Telekomünikasyon İletişim Başkanını,
- ç) Bilgi: Verilerin anlam kazanmış biçimini,
- d) Erişim: Bir internet ortamına bağlanarak kullanım olanağı kazanılmasını,
- e) Erişim sağlayıcı: Kullanıcılarına internet ortamına erişim olanağı sağlayan her türlü gerçek veya tüzel kişileri,
- f) İçerik sağlayıcı: İnternet ortamı üzerinden kullanıcılara sunulan her türlü bilgi veya veriyi üreten, değiştiren ve sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,
- g) İnternet ortamı: Haberleşme ile kişisel veya kurumsal bilgisayar sistemleri dışında kalan ve kamuya açık olan internet üzerinde oluşturulan ortamı,
- ğ) İnternet ortamında yapılan yayın: İnternet ortamında yer alan ve içeriğine belirsiz sayıda kişilerin ulaşabileceği verileri,
- h) İzleme: İnternet ortamındaki verilere etki etmeksizin bilgi ve verilerin takip edilmesini,
 - ı) Kurum: Telekomünikasyon Kurumunu,
 - i) Toplu kullanım sağlayıcı: Kişilere belli bir yerde ve belli bir süre internet ortamı kullanım olanağı sağlayanı,
 - j) Trafik bilgisi: İnternet ortamında gerçekleştirilen her türlü erişime ilişkin olarak taraflar, zaman, süre, yararlanılan hizmetin türü, aktarılan veri miktarı ve bağlantı noktaları gibi değerleri,
 - k) Veri: Bilgisayar tarafından üzerinde işlem yapılabilen her türlü değeri,
 - l) Yayın: İnternet ortamında yapılan yayını,
 - m) Yer sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri, ifade eder.

Bilgilendirme yükümlülüğü

MADDE 3 – (1) İçerik, yer ve erişim sağlayıcıları, yönetmelikle belirlenen esas ve usûller çerçevesinde tanıtıcı bilgilerini kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ulaşabileceği şekilde ve güncel olarak bulundurmakla yükümlüdür.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen yükümlülüğü yerine getirmeyen içerik, yer veya erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

İçerik sağlayıcının sorumluluğu

MADDE 4 – (1) İçerik sağlayıcı, internet ortamında kullanıma sunduğu her türlü içerikten sorumludur.

(2) İçerik sağlayıcı, bağlantı sağladığı başkasına ait içerikten sorumlu değildir. Ancak, sunuş biçiminden, bağlantı sağladığı içeriği benimsediği ve kullanıcının söz konusu içeriğe ulaşmasını amaçladığı açıkça belli ise genel hükümlere göre sorumludur.

Yer sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 5 – (1) Yer sağlayıcı, yer sağladığı içeriği kontrol etmek veya hukuka aykırı bir faaliyetin söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.

(2) Yer sağlayıcı, yer sağladığı hukuka aykırı içerikten, ceza sorumluluğu ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun 8 inci ve 9 uncu maddelerine göre haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak imkân bulunduğu ölçüde hukuka aykırı içeriği yayından kaldırmakla yükümlüdür.

Erişim sağlayıcının yükümlülükleri

MADDE 6 – (1) Erişim sağlayıcı;

a) Herhangi bir kullanıcısının yayınladığı hukuka aykırı içerikten, bu Kanun hükümlerine uygun olarak haberdar edilmesi halinde ve teknik olarak engelleme imkânı bulunduğu ölçüde erişimi engellemekle,

b) Sağladığı hizmetlere ilişkin, yönetmelikte belirtilen trafik bilgilerini altı aydan az ve iki yıldan fazla olmamak üzere yönetmelikte belirlenecek süre kadar saklamakla ve bu bilgilerin doğruluğunu, bütünlüğünü ve gizliliğini sağlamakla,

c) Faaliyetine son vereceği tarihten en az üç ay önce durumu Kuruma, içerik sağlayıcılarına ve müşterilerine bildirmek ve trafik bilgilerine ilişkin kayıtları yönetmelikte belirtilen esas ve usûllere uygun olarak Kuruma teslim etmekle,

yükümlüdür.

(2) Erişim sağlayıcı, kendisi aracılığıyla erişilen bilgilerin içeriklerinin hukuka aykırı olup olmadıklarını ve sorumluluğu gerektirip gerektirmediğini kontrol etmekle yükümlü değildir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan yükümlülüklerden birini yerine getirmeyen erişim sağlayıcısına Başkanlık tarafından onbin Yeni Türk Lirasından ellibin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Toplu kullanım sağlayıcıların yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) Ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, mahallî mülkî amirden izin belgesi almakla yükümlüdür. İzne ilişkin bilgiler otuz gün içinde mahallî mülkî amir tarafından Kuruma bildirilir. Bunların denetimi mahallî mülkî amirler tarafından yapılır. İzin belgesinin verilmesine ve denetime ilişkin esas ve usûller, yönetmelikle düzenlenir.

(2) Ticarî amaçla olup olmadığına bakılmaksızın bütün toplu kullanım sağlayıcılar, konusu suç oluşturan içeriklere erişimi önleyici tedbirleri almakla yükümlüdür.

(3) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğe aykırı hareket eden kişiye mahallî mülkî amir tarafından üçbin Yeni Türk Lirasından onbeşbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Erişimin engellenmesi kararı ve yerine getirilmesi

MADDE 8 – (1) İnternet ortamında yapılan ve içeriği aşağıdaki suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak erişimin engellenmesine karar verilir:

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1) İntihara yönlendirme (madde 84),

2) Çocukların cinsel istismarı (madde 103, birinci fıkra),

3) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190),

4) Sağlık için tehlikeli madde temini (madde 194),

5) Müstehcenlik (madde 226),

6) Fuhuş (madde 227),

7) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama (madde 228),

suçları.

b) 25/7/1951 tarihli ve 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkında Kanunda yer alan suçlar.

(2) Erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde hâkim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından verilir. Soruşturma evresinde, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından da erişimin engellenmesine karar verilebilir. Bu durumda Cumhuriyet savcısı kararını yirmidört saat içinde hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Bu süre içinde kararın onaylanmaması halinde tedbir, Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesine ilişkin karara 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz edilebilir.

(3) Hâkim, mahkeme veya Cumhuriyet savcısı tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının birer örneği, gereği yapılmak üzere Başkanlığa gönderilir.

(4) İçeriği birinci fıkrada belirtilen suçları oluşturan yayınların içerik veya yer sağlayıcısının yurt dışında bulunması halinde veya içerik veya yer sağlayıcısı yurt içinde bulunsa bile, içeriği birinci fıkranın (a) bendinin (2) ve (5) numaralı alt bentlerinde yazılı suçları oluşturan yayınlara ilişkin olarak erişimin engellenmesi kararı re'sen Başkanlık tarafından verilir. Bu karar, erişim sağlayıcısına bildirilerek gereğinin yerine getirilmesi istenir.

(5) Erişimin engellenmesi kararının gereği, derhal ve en geç kararın bildirilmesi anından itibaren yirmidört saat içinde yerine getirilir.

(6) Başkanlık tarafından verilen erişimin engellenmesi kararının konusunu oluşturan yayını yapanların kimliklerinin belirlenmesi halinde, Başkanlık tarafından, Cumhuriyet başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(7) Soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda Cumhuriyet savcısı, kovuşturmaya yer olmadığı kararının bir örneğini Başkanlığa gönderir.

(8) Kovuşturma evresinde beraat kararı verilmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Bu durumda mahkemece beraat kararının bir örneği Başkanlığa gönderilir.

(9) Konusu birinci fıkrada sayılan suçları oluşturan içeriğin yayından çıkarılması halinde; erişimin engellenmesi kararı, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından kaldırılır.

(10) Koruma tedbiri olarak verilen erişimin engellenmesi kararının gereğini yerine getirmeyen yer veya erişim sağlayıcılarının sorumluları, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(11) İdarî tedbir olarak verilen erişimin engellenmesi kararının yerine getirilmemesi halinde, Başkanlık tarafından erişim sağlayıcısına, onbin Yeni Türk Lirasından yüzbin Yeni Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. İdarî para cezasının verildiği andan itibaren yirmidört saat içinde kararın yerine getirilmemesi halinde ise Başkanlığın talebi üzerine Kurum tarafından yetkilendirmenin iptaline karar verilebilir.

(12) Bu Kanunda tanımlanan kabahatler dolayısıyla Başkanlık veya Kurum tarafından verilen idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir.

İçeriğin yayından çıkarılması ve cevap hakkı

MADDE 9 – (1) İçerik nedeniyle hakları ihlâl edildiğini iddia eden kişi, içerik sağlayıcısına, buna ulaşamaması halinde yer sağlayıcısına başvurarak kendisine ilişkin içeriğin yayından çıkarılmasını ve yayındaki

kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabı bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasını isteyebilir. İçerik veya yer sağlayıcı kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki gün içinde, talebi yerine getirir. Bu süre zarfında talep yerine getirilmediği takdirde reddedilmiş sayılır.

(2) Talebin reddedilmiş sayılması halinde, kişi onbeş gün içinde yerleşim yeri sulh ceza mahkemesine başvurarak, içeriğin yayından çıkarılmasına ve yayındaki kapsamından fazla olmamak üzere hazırladığı cevabın bir hafta süreyle internet ortamında yayımlanmasına karar verilmesini isteyebilir. Sulh ceza hâkimi bu talebi üç gün içinde duruşma yapmaksızın karara bağlar. Sulh ceza hâkiminin kararına karşı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.

(3) Sulh ceza hâkiminin kesinleşen kararının, birinci fıkraya göre yapılan başvuruyu yerine getirmeyen içerik veya yer sağlayıcısına tebliğinden itibaren iki gün içinde içerik yayından çıkarılarak hazırlanan cevabın yayımlanmasına başlanır.

(4) Sulh ceza hâkiminin kararını bu maddede belirtilen şartlara uygun olarak ve süresinde yerine getirmeyen sorumlu kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İçerik veya yer sağlayıcının tüzeli kişi olması halinde, bu fıkra hükmü yayın sorumlusu hakkında uygulanır.

İdarî yapı ve görevler

MADDE 10 – (1) Kanunla verilen görevler, Kurum bünyesinde bulunan Başkanlıkça yerine getirilir.

(2) Bu Kanunla ekli listedeki kadrolar ihdas edilerek Başkanlığın hizmetlerinde kullanılmak üzere 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununa ekli (II) sayılı listeye eklenmiştir. Başkanlık bünyesindeki iletişim uzmanlarına, Kurumda çalışan Telekomünikasyon Uzmanlarına uygulanan malî, sosyal hak ve yardımlara ilişkin hükümler uygulanır. İletişim Uzmanı olarak Başkanlığa atanan personelin hakları saklı kalmak kaydıyla, kariyer sistemi, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(3) Başkanlığa Kanunla verilen görevlere ilişkin olarak yapılacak her türlü mal veya hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(4) Kanunlarla verilen diğer yetki ve görevleri saklı kalmak kaydıyla, Başkanlığın bu Kanun kapsamındaki görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bakanlık, kolluk kuvvetleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile içerik, yer ve erişim sağlayıcılar ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon oluşturarak internet ortamında yapılan ve bu Kanun kapsamına giren suçları oluşturan içeriğe sahip faaliyet ve yayınları önlemeye yönelik çalışmalar yapmak, bu amaçla, gerektiğinde, her türlü giderleri yönetmelikle belirlenecek esas ve usûller dahilinde Kurumca karşılanacak çalışma kurulları oluşturmak.

b) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerini izleyerek, bu Kanun kapsamına giren suçların işlendiğinin tespiti halinde, bu yayınlara erişimin engellenmesine yönelik olarak bu Kanunda öngörülen gerekli tedbirleri almak.

c) İnternet ortamında yapılan yayınların içeriklerinin izlenmesinin hangi seviye, zaman ve şekilde yapılacağını belirlemek.

ç) Kurum tarafından işletmecilerin yetkilendirilmeleri ile mülkî idare amirlerince ticarî amaçlı toplu kullanım sağlayıcılara verilecek izin belgelerinde filtreleme ve bloke etmede kullanılacak sistemlere ve yapılacak düzenlemelere yönelik esas ve usûlleri belirlemek.

d) İnternet ortamındaki yayınların izlenmesi suretiyle bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların işlenmesini önlemek için izleme ve bilgi ihbar merkezi dahil, gerekli her türlü teknik altyapıyı kurmak veya kurdurmak, bu altyapıyı işletmek veya işletilmesini sağlamak.

e) İnternet ortamında herkese açık çeşitli servislerde yapılacak filtreleme, perdeleme ve izleme esaslarına göre donanım üretilmesi veya yazılım yapılmasına ilişkin asgari kriterleri belirlemek.

f) Bilişim ve internet alanındaki uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

g) Bu Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan suçların, internet ortamında işlenmesini konu alan her türlü temsili görüntü, yazı veya sesleri içeren ürünlerin tanıtımı, ülkeye sokulması, bulundurulması, kiraya verilmesi veya satışının önlenmesini teminen yetkili ve görevli kolluk kuvvetleri ile soruşturma mercilerine, teknik imkânları dahilinde gereken her türlü yardımda bulunmak ve koordinasyonu sağlamak.

(5) Başkanlık; Bakanlık tarafından 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, çocuk, kadın ve aileden sorumlu Devlet Bakanlığı ile Kurum ve ihtiyaç duyulan diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları ile internet servis sağlayıcıları ve ilgili sivil toplum kuruluşları arasından seçilecek bir temsilcinin katılımı suretiyle teşkil edilecek İnternet Kurulu ile gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlar; bu Kurulca izleme, filtreleme ve engelleme yapılacak içeriği haiz yayınların tespiti ve benzeri konularda yapılacak öneriler ile ilgili gerekli her türlü tedbir veya kararları alır.

Yönetmelikler

MADDE 11 – (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usûller, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının görüşleri alınarak Başbakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir. Bu yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde çıkarılır.

(2) Yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmek isteyen kişilere, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla yetkilendirme belgesi verilmesine ilişkin esas ve usûller, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde çıkarılır.

İlgili kanunlarda yapılan değişiklikler

MADDE 12 – (1) 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun 2 nci maddesinin (f) bendine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu idarî para cezalarına ilişkin kararlara karşı, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdarî Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir."

(2) 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ek 7 nci maddesinin onuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "belirtilen" ibaresinden sonra gelmek üzere "telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişime ilişkin" ibaresi eklenmiş, ikinci cümlesi "Oluşturulan bu Başkanlık bir başkan ile daire başkanlıklarından oluşur." şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kurulca belirlenecek esas ve usûller çerçevesinde, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesinde belirtilen

doğrudan temin usûlüyle serbest avukatlar veya avukatlık ortaklıklarıyla avukat sözleşmeleri akdedilebilir."

(4) 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi "4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin (14) numaralı alt bendi kapsamında yapılacak dinlemeler de bu merkez üzerinden yapılır." şeklinde değiştirilmiş; dördüncü fıkrasında yer alan "Ancak" ibaresinden sonra gelmek üzere "casusluk faaliyetlerinin tespiti ve" ibaresi eklenmiş; altıncı fıkrasının üçüncü cümlesinde geçen "Bu madde" ibaresi "Bu fıkra" olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Başkanlığın kuruluştaki hizmet binasının yapımı, ceza ve ihalelerden yasaklama işleri hariç, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tâbi olmaksızın Kurum bütçesinden karşılanır.

(2) Halen faaliyet icra eden ticarî amaçla toplu kullanım sağlayıcılar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde 7 nci maddeye göre alınması gereken izin belgesini temin etmekle yükümlüdürler.

(3) Halen yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra eden kişilere, Kurum tarafından, telekomünikasyon yoluyla iletişim konusunda yetkilendirme belgesi olup olmadığına bakılmaksızın, yer veya erişim sağlayıcı olarak faaliyet icra etmesi amacıyla bir yetkilendirme belgesi düzenlenir.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Kanunun;

a) 3 üncü ve 8 inci maddeleri, yayımı tarihinden altı ay sonra,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

22/5/2007

LİSTE

KURUMU : TELEKOMÜNİKASYON KURUMU
TEŞKİLÂTI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	KADRO ADEDİ
	1.DERECE	
GİH	Daire Başkanı	1
GİH	Hukuk Müşaviri	1
GİH	İletişim Uzmanı	5
TH	İletişim Uzmanı	5
	3.DERECE	
GİH	İletişim Uzmanı	10
TH	İletişim Uzmanı	10
	5.DERECE	
GİH	İletişim Uzmanı	8
AH	Avukat	3
TH	İletişim Uzmanı	8
GİH	Mütercim	1

TH	Tekniker	2
GİH	Sekreter	2
6.DERECE		
GİH	Uzman	15
TH	Uzman	5
AH	Avukat	2
GİH	Mütercim	2
GİH	Bilgisayar İşletmeni	10
TH	Teknisyen	2
GİH	Sekreter	1
TOPLAM		93

[R.G. 23 Mayıs 2007 – 26530]

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Adalet Bakanlığından:

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ YAYIN VE YAYIN KURULU ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, toplum ihtiyaçlarına uygun olarak eğitim, hukuk ve adalet alanını ilgilendiren konularda Akademi Başkanlığınca yapılacak kitap, dergi, ansiklopedi, gazete, bülten, afiş, çeviri, broşür, görüntülü film, resim, fotoğraf, sesli, sanal ve benzeri yayınlar ile bu yayınlarda yer alacak her türlü yerli ve yabancı, gerçek ve tüzel kişilerce yayımlanan kitapların satın alınması, dergilere abone olunması, yazılı, sesli ve görüntülü yayınların hazırlanması, incelenmesi, çevirisi, değerlendirilmesi ve basılması, uluslararası kurum ve kuruluşların hukuk ve adalet alanındaki gelişmelerle ilgili yayınlardan gerekli görülenlerinin tercüme ettirilmesi, Türk hukuk ve adalet bibliyografyalarının yayımlanması, dağıtımı, satışı, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların internet sitelerinde hizmete sunulacak elektronik yayınları, bu eserlerin televizyon ve radyoda seslendirilmesi veya oynatılmasını, akademi eğitim alanların ve verenlerin eğitim dokümanı, tez, çeviri, makale, araştırma ve bunlar gibi diğer yayınlar ile Yayın Kurulunun kurulmasını, anılan Kurulun çalışma esaslarını, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Akademi Başkanlığınca yayımlanacak eser ve işlenmelerin seçilmesi, tercüme ettirilmesi, çoğaltılması, yayımlanması, satın alınması ve malî haklarının devralınması ile telif, tercüme, işleme, basım, satış ve dağıtımında uygulanacak esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

- MADDE 4 – (1)** Bu Yönetmelikte geçen;
- a) Akademi: Türkiye Adalet Akademisini,
 - b) Akademi Başkanı: Türkiye Adalet Akademisi Başkanını,
 - c) Ansiklopedi: Hukuk ve adalet alanında bilgileri ayrıntılı olarak veren çok geniş kapsamlı birkaç ciltten oluşan kitabı,
 - ç) Bibliyografya: Hukuk ve adalet alanında belli bir konuyla ya da dönemle ilgili kitapların, eserlerin tümünü içine alan yada en iyilerini seçerek sıralayan kılavuzu,
 - d) Derleme: Özgün eser üzerindeki haklar saklı kalmak kaydıyla, ansiklopediler ve antolojiler gibi muhtevası seçme ve düzenlemelerden oluşan ve bir düşünce yaratıcılığı sonucu olan eseri,
 - e) Elektronik yayın: Geleneksel yöntemlerle hazırlanmış veya basılmış kitap ve derginin her türlü elektronik ortamda sadece okunabilmesi amacıyla sunulmuş şeklini,
 - f) Eser: Sahibinin hususiyetini taşıyan ve ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsullerini,
 - g) Genel kurul: Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunu,
 - ğ) İşlenme: Diğer bir eserden veya eserlerden yararlanılarak meydana getirilen ve bu eserlere göre müstakil olmayıp hazırlayanın da katkılarını taşıyan yazılı fikir ve sanat ürünlerini,
 - h) Manyetik Depolama Üniteleri: Geleneksel yöntemlerle hazırlanmış veya basılmış kitap ve derginin her türlü elektronik ortamda okunabilmesi amacıyla CD, DVD ve benzeri şekillerde depolanmış şeklini,
 - ı) Nevi Değişikliği: Roman, hikaye, şiir ve tiyatro piyesi gibi eserlerden birinin diğerine çevrilmesini,
 - i) Tercüme: Yazıldığı dilden başka bir dile aynen çevrilen eseri,
 - j) Telif eser: Her hangi bir şekilde dil ile ifade olunan eserler ile doğrudan meydana getirilen fikir ürünlerini,
 - k) Yayın Kurulu: Akademi Başkanlığı Yayın Kurulunu,
 - l) Yönetim Kurulu: Türkiye Adalet Akademisi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yayın Kurulu ve Eserlerin İncelenmesi

Yayın kurulu

MADDE 5 – (1) Yayın Kurulu, Akademi Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile Akademi Başkanının başkanlığında, Akademi Genel Sekreteri, Eğitim Merkezi Müdürü, birinci sınıfa ayrılmış adli yargı hakim/savcıları ile idarî yargıda görev yapan hâkimlerden birer kişi olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Yayın Kurulu, gerekli gördüğü alanla ilgili uzmanlardan yardım alabilir.

(2) Yayın Kurulu iki yıl için görev yapar.

(3) Yayın Kurulunun boşalan üyeliklerine aynı usule göre kalan süre için yeni üyeler seçilir.

(4) Akademi Başkanı ve Eğitim Merkezi Müdürü, Kurulun doğal üyesidir.

(5) Kurulun sekreteryaya hizmetleri Akademi Genel Sekreterliği tarafından yürütülür.

Toplantı ve karar

MADDE 6 – (1) Yayın Kurulu, kendi programı doğrultusunda veya Kurul Başkanının daveti üzerine salt çoğunlukla toplanır. Kararlar, toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla alınır. Oyların eşit olması halinde, Başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

(2) Yayın Kurulu üyelerine ait eserlerin görüşülmesi ve karara bağlanması ile ilgili toplantılara eser sahibi üye katılamaz.

(3) Akademi Başkanlığınca yapılan panel, konferans, sempozyum sonuçları ile ders notlarının yayımlanması; hizmet öncesi, hizmet içi, meslek öncesi ve meslek içi eğitim hizmetlerinde ihtiyaç duyulan kitap ve benzeri yayınların satın alınması için Yayın Kurulu kararı gerekmez.

Görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) Yayın Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Hangi eserlerin ve işlenmelerinde Akademinin yıllık faaliyet programları çerçevesinde malî imkanlara göre bastırılması, çoğaltılması, yayımlanması veya sanal ortama aktarılması gerektiğini kararlaştırmak,

b) Akademinin yıllık faaliyet programına ve bütçe imkânlarına uygun olarak, yayınların içerik ve şekil yönünden geliştirilmesini ve düzenli çıkarılmasını sağlamak,

c) Akademi Dergisinde yer alacak yazıları belirlemek,

ç) Yayımlanacak kitap ve dergilerin yayın ilkelerini belirleyerek bu ilkeler etrafında eserlerin basım ve yayımını sağlamak,

d) Teknik özelliklerini ve baskı şartnamelerinin esaslarını belirlemek,

e) Görsel eserler ve dokümanların toplanması, değerlendirilip seçilmesi ve yayımlanmasını sağlamak,

f) Uluslararası kurum ve kuruluşların hukuk ve adalet alanındaki gelişmelerle ilgili yayınları takip etmek, gerekli görülenlerin tercümesine karar vermek,

g) Yerli ve yabancı dergilere abone olunması, kitapların satın alınması konusundaki talepleri incelemek ve karara bağlamak,

ğ) Hukuk ve adalet alanında toplum ihtiyaçlarına uygun olarak belirleyeceği araştırmacı veya araştırmacılara ansiklopedi ve bibliyografya hazırlatıp yayımlanmasını sağlamak,

h) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile yapılacak işbirliği içinde hukuk ve adalet alanında halkı aydınlatıcı hukuki yayınları hazırlamak, yayın dizilerini tespit etmek ve bu dizilere eser hazırlayacak yazar ve çevirmenleri belirlemek,

ı) Akademi kütüphanesine satın alınacak eserleri belirleyip alımlarını karara bağlamak.

Dergi

MADDE 8 – (1) Akademi dergisinin yayımlanması ile ilgili işler, Akademi Başkanlığınca görevlendirilecek bir danışmanın sorumluluğunda, görevlendirilen yeteri kadar yardımcı personel tarafından yürütülür.

İnceleme usulü

MADDE 9 – (1) Yayımlamak veya satın alınmak üzere Akademiye verilen her türlü eser yada işlenmelerin incelenmesi, Akademi Başkanının görevlendireceği Yayın Kurulu üye veya üyeleri tarafından hazırlanacak raporun, Kurul tarafından değerlendirilmesi suretiyle yapılır.

(2) Yayın Kurulu üyelerinin yazdığı eserler, ilgili üyenin katılmadığı toplantıda değerlendirilir.

(3) Dergilere abone olunması ve kitapların satın alınmasına ilişkin talepler, eseri tanıtıcı bilgiler ve fiyatını içeren proforma faturanın yer aldığı dosyalar halinde Yayın Kurulunda görüşülür ve karara bağlanır.

İnceleme sonucu yapılacak işlemler

MADDE 10 – (1) İncelenen eser veya işlenmelerin;

a) Aynen yayımı uygun görüldüğü takdirde, üzerine "Yayımlanması Uygundur" ibaresi,

- b) Gerekli düzeltme, çıkarma veya ilaveler yapıldığı takdirde, üzerine "Yapılan Değişikliklerle Yayınlanması Uygundur" ibaresi,
c) Yayınlanması uygun görülmediği takdirde, üzerine "Yayınlanması Uygun Görülmemiştir" ibaresi, yazılarak, üyelere imzalanır. Farklı görüş sahibi olan üye ayrıca kanaatini belirtir.

Değerlendirme ilkeleri

MADDE 11 – (1) Yayın Kurulu, yayımlanmak istemiyle Kurula gelen eserleri aşağıdaki ilkeler doğrultusunda değerlendirir:

a) Şekil ilkeleri:

- 1) Eser sahibinin daha önce yayımlanmadığını beyan eden bir dilekçesi ile eserini iki nüsha halinde sunmuş olması,
- 2) Eserlerin bilgisayar ortamında CD veya disket halinde teslim edilmesi ve çıktılarının kâğıtların tek yüzüne iki satır aralıkla, yazım kurallarına uygun olarak yazılmış olması,
- 3) Eserin sahibi tarafından imzalanmış olması,
- 4) Resim, grafik, tablo, çizelge, şekil, harita ve bunlara benzer eser ve eser içeriğinin basım teknolojisine uygun usûl ve teknikle çizilmiş olması,
- 5) Fotoğraf ve dıaların, kaliteli bir basım için yeterli olması, gerekir.

b) Eser ilkeleri:

- 1) Suç teşkil etmemesi,
- 2) Atatürk İlkeleri ve İnkılâplarına, Türk milli menfaatlerine aykırı olmaması,
- 3) Hukuk ve adalet alanında toplum ihtiyaçlarına yönelik doğru bilgi verici, eğitici veya öğretici ya da tanıtıcı nitelikte bulunması,
- 4) Adalet teşkilâtı personeli, uygulayıcılar, bilim çevreleri ile kamuoyu için yardımcı ve yol gösterici olması,
- 5) Bilimsel yöntemlere göre hazırlanmış olması, gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Akademi Yayınlarının Hazırlanması, Basımı, Dağıtımı ve Satış Şartları

Eserlerin hazırlanması

MADDE 12 – (1) Akademi basılı veya elektronik ortamda; telif, tercüme, araştırma, inceleme, bibliyografya, dergi, işlenme, çeviri, bülten, derleme, gazete, kitap, eğitim dokümanı, katalog, broşür, rapor, tez, ansiklopedi ve bunlar gibi akademide yapılan uzmanlık eğitimi kapsamında okutulan konularla ilgili ders kitabı niteliğindeki fikir mahsulü yazılı eserler veya işlemler hazırlatabilir.

(2) Akademinin çıkardığı dergideki işlemler hakemli ve hakemsiz olabilir. Hakemlerin seçimi ve hakemli işlemlerin usulleri yönerge ile belirlenir.

Yarışma ve ısmarlama yoluyla eser temini

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren eserlerin yazdırılması ve yaptırılmasını sağlamak amacıyla Akademi Başkanının teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile ödüllü ve ödüksüz yarışma açılabilir veya ısmarlanabilir.

Şartnamelerin hazırlanması ve ihalenin yapılması

MADDE 14 – (1) Baskı adedi belirlenen yazılı eser ve işlemlerin boyutu, yaklaşık forma adedi, kâğıt cinsi, kapağın cins, renk ve mizanpajı gibi teknik konular ile basım ile ilgili diğer hususları ihtiva eden şartnameler, Akademi Genel Sekreterliği tarafından 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa uygun olarak hazırlanır. Akademi Başkanlığınca 4734

sayılı Kanun hükümlerine göre ihalesi yapılır. Sözleşme ile ilgili diğer işlemleri Akademi Genel Sekreterliği yürütür.

Baskı sırasında teknik hizmetlerin yürütülmesi ve basılan kitapların teslim alınması

MADDE 15 – (1) Eser veya işlenmelerin, sözleşme şartlarına uygun olarak basımını sağlamak üzere, ihaleyi alan kişi veya firma ile yapılması gerekli teknik çalışmaları Akademi Genel Sekreterliği yürütür ve bu çalışmalar sonuçlanınca Akademi Başkanınca "Basılabilir" izni verilir.

(2) Basılan kitapların teslim alınması ve benzeri işlemler Akademi Genel Sekreterliği tarafından yürütülür.

Eserin sonraki baskıları

MADDE 16 – (1) Baskısı yapılan eserden %75'i satılınca sonraki baskılarının yapılıp yapılmayacağı konusunda bir karar verilmesi için durum Akademi Genel Sekreterliğince Akademi Başkanlığına bildirilir.

(2) Eserde hiçbir değişiklik yapılmaması halinde baskı için diğer işlemlere geçilir.

(3) Yazarı tarafından değişiklikler yapıldığı takdirde yeni şekliyle Yayın Kuruluna sunulur. Yayın Kurulu eserin baskısının yapılıp yapılmayacağı yönünde görüş bildirir.

Dağıtım

MADDE 17 – (1) Yayımlanan eserlerin dağıtımı, Akademi Başkanının uygun göreceği plâna göre Akademi Genel Sekreterliğince yerine getirilir.

(2) Yayımlanan eserlerin, ücretsiz dağıtımı; hukuk ve adalet alanı ile ilgili bulunan kişi ve kuruluşlara, üniversite kütüphanelerine, yayın değişimi yapılan kurumlara ve Akademi Başkanının uygun göreceği kişi ve kuruluşlara yapılır.

(3) Bu dağıtım için Akademi Genel Sekreterliği ücretsiz dağıtım defteri tutar.

Satış

MADDE 18 – (1) Yayımlanan kitap ve dergilerin satış işlemlerini Akademi Genel Sekreterliği yürütür.

Satış şartları

MADDE 19 – (1) Yayın satış şartları şunlardır:

a) Kitapçılara aynı kitaptan en az on adet almaları halinde birim fiyatından %25, elliden fazla satın almaları halinde ise %35 indirim uygulanabilir.

b) Kimlik ibrazı şartıyla öğrencilere, hâkim ve savcılara, adalet teşkilatı personeline, öğretmen ve öğretim üyelerine eserin birim fiyatından %25 indirim yapılabilir. Hâkim ve savcı adaylarına bu indirim oranı %35 olarak uygulanabilir.

c) Yayımlanan kitap ve derginin mevcudu, elli adet kalıncaya kadar satışı yapılır.

Yayımların maliyet hesabı

MADDE 20 – (1) Kitabın maliyeti; telif hakkı, kâğıt, baskı, cilt bedelleri ile kitap dağıtan kuruluş veya şirketlere verilecek ücretli veya ücretsiz kitaplar için %50 oranındaki bedel tutarından oluşur. Bulunan toplamın baskı adedine bölünmesi ile bir kitabın maliyeti belirlenmiş olur.

(2) Akademi Başkanının teklifi Yönetim Kurulunun onayı ile maliyetin altında satış bedeli tespit edilebilir.

Yayın gelirleri

MADDE 21 – (1) Yayın gelirleri, gelir bütçesinin ilgili bölümüne kaydedilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Düzeltilmeler

MADDE 22 – (1) Eser veya işlenme sahipleri Akademi Başkanının isteği ve vereceği süre içinde, basımevi düzeltmelerini bizzat yapmakla yükümlüdürler. Ancak gerekli görülen hallerde düzeltme işlemi Akademi Başkanının görevlendireceği bir veya birden fazla danışmana yaptırılabilir.

(2) Eser veya işlenme sahipleri, muhtemel maddi hatalar konusunda, Akademi Başkanlığının tasarruf yetkisini kabul etmiş sayılır.

Yazar ve işleyene verilecek yayınlar

MADDE 23 – (1) Bastırılan eser ve işlenmelerde yazar ve işleyene bedelsiz olarak kitaplardan elli adet, dergide yazısı çıkanlara ise o sayıdan beş adet verilir. Yayın Kurulu gerekli gördüğü hallerde dergide çıkan yazıların ayrı baskılarının yapılmasına karar verilebilir.

Temlikname

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre yayımlanacak eser ve işlenmelerin sahipleri, eser veya işlenmenin ilk ve sonraki basımlarına ait bütün haklarını Akademiye devir ve temlik ettiğini bildirir noter tasdikli bir temliknameyi Akademi Başkanlığına verir. Süreli yayınlar için verilen eser ve işlenmelerde temlikname istenmez.

(2) Yayınlanacak eser ve işlenmelerin sahipleri, eser veya işlenme üzerinde başka kurum veya kuruluşlar ile üçüncü şahısların haklarının bulunmadığını ve bu husustaki tüm sorumluluğu üstlendiklerini beyan ederek Akademi Başkanlığına verirler.

(3) Ortak eserlerle ilgili temliknameyi ve gerekli ise izin belgesini eser veya işlenme sahiplerinden birisi, diğerlerinin vekâletini almak suretiyle Akademi Başkanlığına verebilir.

(4) Ayrıca yayınlanacak eser ve işlenmelerin sahipleri, eser ve işlenmelerde ileri sürülen görüş ve düşünceler ile bunlardan doğabilecek her türlü sorumluluğun kendilerine ait olduğunu kabul ettiklerini beyan ederek, Akademi Başkanlığına vermek zorundadır.

(5) Tercüme eser teklifinde bulunanların 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa göre gerekli izni almış olmaları ve bunu belgelemeleri zorunludur.

(6) Akademi Başkanlığınca yayımlanması uygun görülen eser ve işlenmeler iki yıl içerisinde basılmadığı takdirde yazarına iade edilir.

Eserlerin saklanması

MADDE 25 – (1) Akademi tarafından yayınlanan basılı, süreli, sesli ve görüntülü bütün eser ve işlenmelerin ilk ve sonraki baskılarının her birinden on adet ve satın alınan eser veya işlenmelerden beş adet olmak üzere Akademi Genel Sekreterliğince arşiv oluşturulur.

(2) Gönderilen her türlü eser Akademi Genel Sekreterliği tarafından saklanır.

Ücretler

MADDE 26 – (1) Telif ve işlenme ücretleri ile basılı ve basılacak eser inceleme ücretleri, yarışma, ısmarlama eser ücretleri, yayın kurulu üyelerine ödenecek ücret ve düzeltme ve koordinatörlük ücretleri gibi ve bunlara ilişkin usûl ve esaslar hakkında 23/8/2006 tarihli ve 2006/10932 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Maliye Bakanlığı ve Sayıştayın görüşü alınarak hazırlanan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Akademi Başkanı yürütür.

[R.G. 22 Mayıs 2007 – 26529]

 [İçindekilere dön](#)

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından:
**EMEKLİ VE MALULLÜK AYLIĞI BAĞLANMIŞ OLANLARLA,
BUNLARIN
KANUNEN BAKMAKLA YÜKÜMLÜ BULUNDUKLARI AİLE
FERTLERİ,
DUL VE YETİM AYLIĞI ALANLARIN MUAYENE İLE
TEDAVİLERİ
HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 6/9/2003 tarihli ve 25221 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Emekli ve Malullük Aylığı Bağlanmış Olanlarla, Bunların Kanunen Bakmakla Yükümlü Buldukları Aile Fertleri, Dul ve Yetim Aylığı Alanların Muayene ile Tedavileri Hakkında Yönetmeliğin 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 33** – Reçetelerin niteliği ve düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde belirlenir.”

MADDE 2 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

[R.G. 25 Mayıs 2007 – 26532 - Mükerrer]

 [İçindekilere dön](#)

Genelgeler

Başbakanlıktan:

Konu: Kılık ve Kıyafet.

GENELGE **2007/14**

Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personelin kılık ve kıyafeti ile klimaların ayarlanmasına yönelik hususlar 2006/14 sayılı genelge ile belirlenmişti.

Hava sıcaklıkları ile ilgili tahminler dikkate alınarak; sıcaklıkların bunaltıcı düzeylere yükselmesi nedeniyle çalışma koşullarında oluşabilecek olumsuzlukların giderilmesi, hava şartlarından kaynaklanabilecek verimlilik azalışının önlenmesi ve küresel ısınma etkilerinin azaltılması amacıyla Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmelikte belirtilen hususlar da dikkate alınarak bakanlıklar ve valiliklerce;

1. Bölgelerin iklimi ve çalışma ortamları dikkate alınarak, 15 Mayıs - 15 Eylül tarihleri arasında makam odalarına giriş ve çıkışlar dahil olmak üzere ceket giyme ve kravat takma zorunluluğunun kaldırılması,

2. Önemli miktarlarda elektrik tüketimine neden olan klimaların 22-24 dereceye ayarlanması,
hususlarında gereken tedbirler alınacaktır.
24 Haziran 2006 tarihli ve 26208 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış bulunan 2006/14 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.
Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

*Recep Tayyip
ERDOĞAN
Başb
akan*

[R.G. 26 Mayıs 2007 – 26533]

 [İçindekilere dön](#)

Başbakanlıktan:

Konu: Tedavi Ücretleri.

GENELGE
2007/13

Temel hak ve hürriyetlerin başında bulunan kişinin yaşama hakkına sahip olması ile Devlet tarafından herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak görevi Anayasamızda hüküm altına alınmıştır. Devletin bu görevini layıkıyla yerine getirmesi amacıyla, sağlık hizmetlerine erişimin önündeki engellerin kaldırılarak, bu hizmetlerin etkili bir şekilde sunulması ve tüm vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinden azami ölçüde faydalanabilmesi için gereken düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Bu çerçevede, kamu kurum ve kuruluşlarına ait sağlık kuruluşlarında verilen her türlü hizmetin fiyatlarının tespit ve ilan edilmesi görevi, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ile Sağlık Bakanlığına verilmiş, anılan Bakanlıkça bu doğrultuda hazırlanan "Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği" 29/4/2006 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tüm devlet hastaneleri ile birlikte, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine göre kurulmuş bulunan üniversiteler ile kamu tüzel kişiliği niteliğinde olduğu yargı kararları ile belirlenmiş bulunan vakıf üniversitelerine ait uygulama ve araştırma hastaneleri, halka sundukları sağlık hizmeti bakımından mezkûr tebliğ hükümlerine tabi bulunmaktadır.

Ancak; vatandaşa verilen sağlık hizmetlerinin fiyatlandırılması konusunda bazı devlet ve vakıf üniversitelerine ait hastanelerde, Sağlık Bakanlığınca belirlenmiş bulunan ücret tarifesinin dışına çıkıldığı, vatandaşlarımızdan ilave ücret talep edildiği belirlenmiştir.

Vakıf üniversiteleri de dâhil olmak üzere, üniversitelerin tıp fakültelerinin uygulama ve araştırma merkezi olan hastaneler, bilimsel çalışma ve eğitim faaliyetleri dışında halka sundukları sağlık hizmeti bakımından "kamu hastanesi" niteliğinde olduklarından, verdikleri sağlık hizmetleri için özel muayene olmak isteyen hastalardan talep edilebilecek "özel muayene farkı" dışında, söz konusu tebliğde belirlenen fiyat tarifesine uymaları gerekmektedir.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDO

[R.G. 26 Mayıs 2007 – 26533]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Kararları

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı: 2004/63

Karar Sayısı : 2006/94

Karar Günü : 27/9/2006

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Karşıyaka Ağır Ceza Mahkemesi
(E.2004/63; E.2004/64)

İTİRAZLARIN KONUSU: 1/3/1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 3038 sayılı Yasa ile değiştirilen 432. maddesinde yer alan "...429. maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar,..." ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I - OLAY

"Reşit mağdureyi zorla kaçırmak, alıkoymak" suçundan açılan kamu davalarında itiraz konusu ibare hakkında Cumhuriyet Başsavcılığının Anayasa'ya aykırılık iddiasını ciddi bulan Mahkeme, iptal için başvurmuştur.

II - İTİRAZLARIN GEREKÇESİ

Başvuru kararlarının gerekçe bölümü şöyledir:

"...sanık hakkında TCK'nun 429/1. maddesinin uygulanması gerekeceği, dosyada bulunan kanıtlar mağdurenin anlatımı göz önüne alındığında, mağdurenin her hangi bir şehvet içeren eylem gerçekleştirilmeksizin evi yakınına getirilerek serbest bırakıldığı, bu nedenle sanık hakkında TCK'nun 432. maddesinde düzenlenen indirim hükmünün uygulanmasının mümkün olduğu,

Sanık hakkında uygulanması olası görülen TCK'nun 432. maddesinin kaçırma ve alıkoyma suçları açısından isteyerek vazgeçmeyi (Faal nedameti) düzenleyen yasal bir indirim hükmü içerdiği,

Yasa'nın bu hükmünün 'Yukarıdaki maddelerde yazılı cürümlerden birinin faili, kaçırdığı ve alıkoyma kimseyi hiçbir şehveti harekette bulunmaksızın kendiliğinden kaçırıldığı eve veya ailesinin evine iade eder veya ailesi tarafından alınması mümkün olan emniyetli diğer bir yere getirip serbest bırakırsa 429'uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar, 430'uncu maddede yazılı halde altı aydan üç seneye kadar, 431'inci maddede yazılı halde bir seneden beş seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır.' şeklinde iken,

Anayasa Mahkemesinin 12.04.2003 günlü Resmi Gazetede yayınlanan ve yürürlüğü Anayasanın 153 ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Yasanın 53. maddesinin 4. ve 5. fıkraları gereğince yayından itibaren 1 yıl sonraya ertelenmiş olması nedeniyle 12.04.2004 günü yürürlüğe giren. 26.11.2002 gün ve 2001/79 esas 2002/194 karar sayılı kararı ile maddede yer alan '... 430. maddede yazılı halde altı aydan üç seneye kadar...' bölümü iptal edilmiştir.

Yasa koyucunun Anayasa Mahkemesince verilen 1 yıllık süre içerisinde yeni bir düzenleme yapmamış olması nedeniyle, TCK'nun 432. maddesinde öngörülen indirim nedeni aynı yasanın 429 ve 431. maddelerinde düzenlenen suçlar açısından uygulanmakta, 430. maddede düzenlenen ve özellikle 430. maddenin 1. fıkrasındaki suçun koruduğu hukuki yarar ile 429 ve 431 maddelerde düzenlenen suçların koruduğu hukuki yarar aynı olduğu halde uygulanmamaktadır. Bu durumun Anayasanın 2. ve 10. maddelerde düzenlenen sosyal hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine aykırılık oluşturduğu açıktır. Şöyleki;

Yasa koyucunun, hangi eylemlerin suç sayılacağı ve bu suçlara hangi miktarda ceza verilebileceği ve hangi önlemlerin nasıl uygulanacağını belirleme konusunda bir yetkisi ve takdir hakkı bulunmakta ise de, Anayasanın 10. maddesi gereğince bu takdir hakkının 'yasa önünde eşitlik ilkesine' aykırı olarak kullanılmaması gerekir. 10. maddede hukuksal bir eşitlik amaçlandığına, TCK'nun 429. maddesinin 1 ve 2 fıkralarında reşit olanlar ve evli olanların, 430. maddenin 1 fıkrasında reşit olmayanların cebir, şiddet, tehdit veya hile ile kaçırılma ve alıkonulma eylemleri yaptırma bağlandığına ve 431. madde, 430. maddeye gönderme yaparak bir suç düzenlemesi yapmış olduğuna göre, tüm bu suçların hukuki konusunun aynı olduğu ve bu hükümler ile kişi özgürlüğü yanında genel ahlakın ve aile düzeninin korunmasının amaçlandığı açıktır. Bu durumda yasa koyucunun bu suçlardan bir bölümü için aynı hukuki durumu 'yani isteyerek vazgeçmeyi' indirim nedeni olarak kabul etmesi, diğer suçlar için ise kabul etmemesi 10. maddede öngörülen eşitlik ilkesine aykırılık oluşturur. TCK'nun 432. maddesinin aynı hukuki konuyu düzenleyen ve koruyan 429. maddesi açısından indirim nedeni uygulanmasını kabul etmesi ancak aynı nedenin TCK'nun 430/1. maddesi açısından indirim nedeni olarak düzenlenmemiş olması yasa önünde eşitlik ilkesine aykırıdır.

Bu hükmün Anayasanın 2. maddesinde öngörülen hukuk devleti ilkesine aykırı olduğu da açıktır. Anayasa Mahkemesinin yukarıda belirtilen 26.11.2002 gün 2001/79 esas 2002/194 karar sayılı kararında belirtilmiş olduğu gibi ceza yasaları Anayasanın konu ile ilgili kuralları başta olmak üzere, ceza hukukunun genel ilkelerine. Ülkenin genel durumuna, sosyal ve ekonomik hayatın gereksinimlerine göre saptanacak ceza politikasına göre düzenlenmelidir. Yasa koyucunun, ceza politikasını belirlerken Anayasanın 2. maddesinde nitelikleri, 5. maddesinde temel amaç ve görevleri belirtilen hukuk devleti ilkesini, bu maddelerde yer alan adalet ilkesine uygunluğu gözetmesi gerekir. Ceza önleminin amacı toplumsal barışı sağlamak olduğuna göre Devlet, kimi suçların niteliği, işleme biçimi ve kamu düzeni için yarattığı tehlikeyi gözeterek değişik cezalar uygulayabilir ve uygulamalıdır. Ancak, yasaların kamu düzeninin kurulması ve korunması, kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel objektif ve adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerine uygun olması da hukuk devleti olmanın bir gereğidir.

Bu ilkeler ışığında değerlendirme yapıldığında. TCK'nun 432. maddesine göre reşit olmayan mağduru rızası ile kaçırılan ya da alıkoyan veya yaşı 12- 18 yaş grubunda olan bir mağduru cebir, tehdit veya hile ile kaçırılan ve alıkoyan sanık onu 432. madde de öngörülen koşullarda iade etse bile TCK'nun 430/2. maddesinde düzenlenen durumda 6 aydan 3 yıla kadar hapis, 430/1. madde de öngörülen durumda ise 5 yıldan 10 yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılacak, oysa TCK'nun 429/1. maddesinde düzenlenen 18 yaşını tamamlamış ve reşit olan bir mağduru, 429/2. maddede düzenlenen evli bir kadını cebir, şiddet, tehdit ve hile ile kaçırılan kişi iade ettiğinde ise, bir aydan bir yıla kadar ceza alacak, daha

az bir ceza alması bir yana cezanın türü de sanık lehine değişecektir. Bu durum. Anayasanın 41. maddesinde öngörülen ailenin korunması ve 58. maddede düzenlenen gençlerin korunması konusunda önlem alınması ile ilgili emredici hükümlerle aykırılık oluşturduğu gibi, hukuka ve cezalandırma ilkelerine aykırı düşmekte, 432. maddenin konuluş amacı ile çelişmekte ve haklı bir neden yokken suç ile ceza arasında var olması gereken adil denge bozulmaktadır. Bu dengeyi bozan düzenlemeler yasa koyucunun takdir yetkisi içerisinde kabul edilemez ve Anayasanın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine de aykırılık oluşturur.

Bu nedenlerle. Anayasanın 432. maddesinde yer alan ‘... 429’uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar ...’ bölüm, Anayasanın 2 ve 10. maddelerine aykırı görüldüğünden Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 152. maddesinin mahkememize vermiş olduğu yetkiye dayalı olarak iptali konusunda Anayasa Mahkemesine başvurulmasına, dosyanın onaylı bir örneğinin Anayasa Mahkemesine gönderilmesine ve Anayasanın 152/3. maddesi gereğince dosyanın Anayasa Mahkemesinden ulaşmasından başlayarak 5 aylık süre içerisinde Anayasa Mahkemesi kararının beklenilmesine,

...

oy birliği ile karar verildi...”

III - YASA METİNLERİ

A - İtiraz Konusu Yasa Kuralı

1.3.1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun itiraz konusu ibareyi de içeren 432. maddesi şöyledir:

“Yukarıki maddelerde yazılı cürümlerden birinin faili, kaçırdığı veya alıkoyduğu kimseyi hiç bir şehvî hakarete bulunmaksızın kendiliğinden kaçırdığı eve veya ailesinin evine iade eder veyahut ailesi tarafından alınması mümkün olan emniyetli diğer bir yere getirip serbest bırakırsa 429 uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar, (...) 431 inci maddede yazılı halde bir seneden beş seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.”

B - Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında, Anayasanın 2. ve 10. maddelerine dayanılmıştır.

IV - İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün 8. maddesi gereğince Mustafa BUMİN, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Fazıl SAĞLAM, A. Necmi ÖZLER ve Serdar ÖZGÜLDÜR’ün katılımlarıyla 21.07.2004 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında; dosyalarda eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, oybirliğiyle karar verilmiştir.

V - BİRLEŞTİRME KARARI

1/3/1926 günlü, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 3038 sayılı Yasa ile değiştirilen 432. maddesinde yer alan “...429 uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar...” ibaresinin iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin 2004/64 esas sayılı davanın, aralarında hukuki irtibat nedeniyle 2004/63 esas sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, esasının kapatılmasına, esas incelemenin 2004/63 esas sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 21.7.2004 gününde oybirliğiyle karar verilmiştir.

VI - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararları ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suçun işlendiği tarihten sonra 5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu’nun yürürlüğe girmesi nedeniyle, iptali istenen kuralın lehe olup

olmadığının saptanması için eski ve yeni Ceza Yasalarının ilgili kurallarının karşılaştırılması gerekmiştir.

765 sayılı Yasa'nın iptali istenen ibarenin de yer aldığı 432. maddesinde, failin kaçırdığı veya alıkoyduğu kimseyi hiç bir şehvî hakarete bulunmaksızın kendiliğinden kaçırdığı eve veya ailesinin evine iade eder veyahut ailesi tarafından alınması mümkün olan emniyetli diğer bir yere getirip serbest bırakırsa, **bir aydan bir seneye kadar** hapis cezası öngörülmektedir.

5237 sayılı Yasanın 109. maddesine göre kaçırma ya da alıkoyma eylemini gerçekleştiren fail, bu eylemi cebir ve tehdit yoluyla gerçekleştirdiğinde iki yıldan yedi yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. Eylemin cinsel amaçlı olarak gerçekleştirilmesi durumunda ceza yarı oranında arttırıldığından, uygulanacak cezanın alt sınırı üç yıla çıkmaktadır. 5237 sayılı Yasa'nın etkin pişmanlığı düzenleyen 110. maddesine göre cezanın üçte ikisine kadar indirileceğinden, aynı eyleme uygulanacak ceza miktarının alt sınırı **bir yıldır**. Öte yandan 5237 sayılı Yasa'nın 110. maddesine göre indirimden faydalanmak için mağdurun, suç nedeniyle soruşturmaya başlanmadan önce serbest bırakılması gerekir. Her iki yasadaki bu kuralların karşılaştırılmasından 765 sayılı Yasa'nın 432. maddesinin sanık lehine olduğu sonucuna varılmıştır.

Başvuru kararında, TCK'nin 432. maddesine göre reşit olmayan mağduru rızası ile kaçırın ya da alıkoyan veya yaşı 12- 18 yaş grubunda olan bir mağduru cebir, tehdit veya hile ile kaçırın ve alıkoyan sanığın onu 432. maddede öngörülen koşullarda iade etse bile TCK'nin 430/2. maddesinde düzenlenen durumda 6 aydan 3 yıla kadar hapis, 430/1. maddede öngörülen durumda ise 5 yıldan 10 yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılacağı, oysa TCK'nin 429/1. maddesinde düzenlenen 18 yaşını tamamlamış ve reşit olan bir mağduru, 429/2. maddede düzenlenen evli bir kadını cebir, şiddet, tehdit ve hile ile kaçırın kişinin, iade ettiğinde ise bir aydan bir yıla kadar ceza alacağı, daha az ceza alması bir yana cezanın türünün de sanık lehine değişeceği, böylece Anayasanın 41. maddesinde öngörülen ailenin korunması ve 58. maddesinde düzenlenen gençlerin korunması konusunda önlem alınması ile ilgili emredici hükümlere aykırılık oluşacağı, bunun da hukuka ve cezalandırma ilkelerine aykırı düşeceği, 432. maddenin konuluş amacı ile çelişeceği ve haklı bir neden yokken suç ile ceza arasında var olması gereken adil dengenin bozulacağı, bu dengeyi bozan düzenlemelerin yasa koyucunun takdir yetkisi içerisinde kabul edilemeyeceği ve Anayasa'nın 2. maddesinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine de aykırılık oluşturacağı ileri sürülmüştür.

Kaçırma ve alıkoymaya ilişkin fiiller 765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın "Adabı Umumiye ve Nizamı Aile Aleyhinde Cürümler" başlıklı sekizinci babının "Kız ve Kadın ve Erkek Kaçırma" başlıklı ikinci faslında 429. ila 434. maddeleri arasında düzenlenmiştir.

Türk Ceza Yasası'nın 432. maddesinde, *"Yukarıdaki maddelerde yazılı cürümlerden birinin faili, kaçırdığı veya alıkoyduğu kimseyi hiçbir şehvî harekette bulunmaksızın kendiliğinden, kaçırdığı eve veya ailesinin evine iade eder veyahut ailesi tarafından alınması mümkün olan emniyetli diğer bir yere getirip serbest bırakırsa 429 uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar, 430 uncu maddede yazılı halde altı aydan üç seneye kadar, 431 inci maddede yazılı halde bir seneden beş seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır"* denilmektedir. Bu kuralla göndermede bulunulan 429. madde ile reşit olan ya da reşit kılınan kadınların kaçırılması veya alıkonulması eylemleri yaptırma bağlanmıştır. Bu maddenin birinci fıkrasında reşit olan ya da reşit kılınan

bir kadının cebir, şiddet veya tehdit veya hile ile şehvet veya evlenme maksadıyla kaçırılması ya da alıkonması eylemi cezai yaptırım altına alınmış, ikinci fıkrasında ise kaçırılan kadının evli olması ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmiştir.

Türk Ceza Kanunu'nun 432. maddesinde kaçırma ve alıkoyma suçlarında gönüllü vazgeçme hali düzenlenmektedir. Buna göre, kaçırma ve alıkoyma suçunun faili, kaçırdığı veya alıkoyduğu kimseyi hiçbir şehvi harekette bulunmaksızın kendiliğinden kaçırdığı eve veya ailesinin evine iade eder veyahut ailesi tarafından alınması olanaklı olan güvenli diğer bir yere getirip serbest bırakırsa, bu madde ile yollamada bulunulan ve esas maddelerde yer alanlardan daha az ceza tayin edilecektir.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına dayanan, varlık nedenini bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendirmekte gören, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan, yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Yasa koyucu, Anayasa'nın 2. ve 5. maddelerinde öngörüldüğü üzere Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlükleri koruma yükümü çerçevesinde temel hak ihlallerini yaptırım altına almak zorunda olduğu gibi, toplumsal ve siyasal yapıyı korumak amacıyla da bazı temel hak ve özgürlükleri sınırlamak suretiyle suç yaratabilir. Yasa koyucu bu çerçevede suç yaratırken koruma yükümünün gerekleriyle bağlı olduğu gibi, yaratılan suçla kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin sınırlandırıldığı durumda 13. maddedeki kayıtlarla bağlıdır. Yaratılan suçlara uygulanacak ceza miktarı da Anayasa'nın konuya ilişkin kuralları başta olmak üzere, ceza hukukunun ana ilkeleri ile ülkenin genel durumu, sosyal ve ekonomik hayatın gereksinimleri göz önüne alınarak saptanacak ceza politikasına göre belirlenir. Bu nedenle Yasa koyucunun ceza politikasının, öncelikle Anayasa'nın 2. maddesinde nitelikleri, 5. maddesinde de temel amaç ve görevleri belirtilen hukuk devleti ilkesine ve anılan maddelerde yer alan adalet ilkesine ve 38. maddedeki güvencelere uygun olması gerekir. Bu doğrultuda ceza önlemiyle toplumsal barışı amaçlayan Anayasa, suçların niteliği, işlenme biçimi ve kamu düzeni için yarattığı tehlikeyi gözeterik ne miktar ceza verileceğinin ve hangi ceza tedbirlerinin ne yolda uygulanacağını saptanmasını yasa koyucuya bırakmıştır.

Yasaların kamu düzeninin kurulması ve korunması, kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir.

İtiraz konusu kurala göre, reşit olan veya reşit kılınan kadını kaçırarak ya da alıkoyan fail ile evli kadını kaçırarak fail, onu iade ettiğinde, eylemlerin kamu düzenini bozucu etkisi farklı olmasına rağmen, aynı ceza ile cezalandırılmaktadır. Kamu düzenini ve aile düzenini ileri düzeyde bozması nedeniyle evli kadının kaçırılmasını daha ağır bir yaptırıma tabi tutan yasa koyucu, cezalandırmada güttüğü amaç ile ceza arasında gözettiği orantıyı, faal nedamet durumunda ortadan kaldırarak orantısız bir sonuca yol açmaktadır. Bu durum hukuka ve cezalandırma ilkelerine aykırı düşmekte ve suç ile ceza arasında bulunması gereken adil dengeyi bozmaktadır. Bu dengeyi bozan düzenlemeler yasa koyucunun takdir yetkisi içinde görülemeyeceğinden hukuk devleti ilkesine aykırılık oluşturur. Bu nedenle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırılık nedeniyle iptal edildiğinden, ayrıca 10. madde yönünden incelemeye gerek görülmemiştir.

Ali GÜZEL bu görüşe katılmamıştır.

VII - SONUÇ

1.3.1926 günlü, 765 sayılı "Türk Ceza Kanunu"nun 3038 sayılı Yasa ile değiştirilen 432. maddesinde yer alan "... 429 uncu maddede yazılı halde bir aydan bir seneye kadar, ..." ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Ali GÜZEL'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, 27.9.2006 gününde karar verildi.

[R.G. 24 Mayıs 2007 – 26531]

 [İçindekilere dön](#)

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2003/92

Karar Sayısı : 2007/25

Karar Günü : 15.3.2007

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 5. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 8.5.1986 günlü, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'nun 4648 sayılı Yasa ile değiştirilen 47. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin Anayasa'nın 2., 5. ve 36. maddelerine aykırılığı savıyla iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

I - OLAY

Menşe şahadetnamesi ve veteriner sağlık raporu bulunmaksızın hayvan taşınması nedeniyle kesilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali için başvurmuştur.

VI - ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, hukuk devleti ilkesinin en önemli koşulunun hukuk güvenliği olduğu, kendisine bir suç isnat edilen kişinin fiilin işlenmesinde kendi kusuru bulunmadığını ortaya koyarak sorumluluktan kurtulmasını sınırlandıran itiraz konusu kuralın hukuk devleti ilkesine aykırı olduğu, kuralın kişilerin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırladığı, davacının yargı mercileri önünde sahip olduğu savunma hakkının engellendiği, kişilerin adlarına kayıtlı aracı tasarruf edip etmedikleri araştırılmadan sadece kayıt işleminin sorumluluğa esas alınmasının hukuk devleti ilkesiyle bağdaştırılamayacağı, kuralın bu nedenlerle Anayasa'nın 2., 5. ve 36. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2949 sayılı Yasa'nın 29. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi, yasaların Anayasa'ya aykırılığı konusunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmaya mecbur olmadığından, kural ilgili görülen Anayasa'nın 38. maddesi yönünden de incelenmiştir.

3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'nun 4648 sayılı Yasa ile değiştirilen 47. maddesinin birinci fıkrasının itiraz konusu (f) bendinde, menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu olmayan hayvan ve hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtaları üç ay süre ile trafikten men edilerek nakil vasıtalarının sahiplerine beş yüz milyon lira idari para cezası verileceği belirtilmiştir.

Anayasa'nın, 38. maddesinin ilk fıkrasında, "kimse kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz", üçüncü fıkrasında da, "ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur" denilerek suçun ve cezanın yasallığı esası benimsenmiş, yedinci fıkrasında ise ceza sorumluluğunun şahsi olduğu belirtilerek, herkesin kendi eyleminden sorumlu tutulacağı, başkalarının suç oluşturan eylemlerinden dolayı cezalandırılmayacağı kabul edilmiştir. Aynı maddenin idarenin kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamayacağına ilişkin onbirinci fıkrası ile idarenin, hürriyeti bağlayıcı ceza uygulamasına olanak tanınmamış ise de, para cezası verebilmesi engellenmemiştir.

Yasa koyucu, suçların niteliği, işleme biçimi, içerik ve yoğunluğu, kamu düzenini ihlal derecesi ve cezaların caydırıcılığı gibi nedenleri gözetererek, Anayasa ve ceza hukukunun temel ilkeleri çerçevesinde, hangi eylemlerin suç sayılacağını ve bunlara verilecek cezaların tür ve miktarını saptayabileceği gibi toplumsal sonuçları bakımından doğurduğu tehlikenin ağırlığına göre, kimi eylemlere hürriyeti bağlayıcı cezalar dışında, idari yaptırımlar uygulanmasını da öngörebilir.

Anayasa'nın 56. maddesinde kurala bağlanan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının gerçekleştirilebilmesi için, ilgili yasalarda hürriyeti bağlayıcı cezaların yanı sıra, adli veya idari nitelikte para cezalarına da yer verilmiştir. Bu bağlamda, itiraz konusu kuralla, menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu olmayan hayvan ve hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtaları üç ay süre ile trafikten men edilerek nakil vasıtalarının sahiplerine idari para cezası uygulanması öngörülmüştür.

Hayvanlardan ve hayvan maddelerinden insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan korunulmasını ve bulaşıcı hayvan hastalıkları ile mücadele edilmesini sağlamak ve bu husustaki önlemleri almak amacıyla, 3285 sayılı Yasa ile kimi yöntemler benimsenmiştir. Bunlardan biri de hayvan ve hayvan maddelerinin bir yerden bir yere nakledilirken menşe ve sağlık raporlarının ibraz edilmesi zorunluluğudur. Gerekli raporlar düzenlenmeden hayvan ve hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtalarının sahiplerine idari para cezası öngörülmesi ve araçların belli bir süre için trafikten men edilmesi kamu yararına yönelik olup, bu kural ile hayvanlardan ve hayvan maddelerinden insan ve hayvanlara geçebilen hastalıklardan korunma amaçlanmaktadır. Öte yandan, aracın çalınması, zor kullanılarak ele geçirilmesi gibi sorumluluk yüklenemeyecek durumlar dışında, menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu olmadan hayvan ve hayvan maddelerini taşıyan aracın sürücüsü ile sahibi arasında hiç bir bağlantının bulunmadığı da söylenemez. Kaldı ki, araç sahibi olmayan sürücünün usulsüz olarak mal taşınması halinde, adına ceza kesilen araç sahibinin sürücüye rücu etme olanağının bulunduğu da göz ardı edilemez.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural, Anayasa'nın 2., 5., 36. ve 38. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Bu görüşlere Mehmet ERTEN, Şevket APALAK ve Serruh KALELİ katılmamışlardır.

VII - SONUÇ

8.5.1986 günlü, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'nun 19.4.2001 günlü, 4648 sayılı Yasa ile değiştirilen 47. maddesinin birinci fıkrasının "Menşe şahadetnamesi veya veteriner sağlık raporu olmayan hayvan ve hayvan maddelerini taşıyan nakil vasıtaları üç ay süre ile trafikten men edilerek nakil vasıtalarının sahiplerine beş yüz milyon lira," biçimindeki (f) bendinin, Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın

REDDİNE, Mehmet ERTEN, Şevket APALAK ile Serruh KALELİ'nin karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, 15.3.2007 gününde karar verildi.

Başkan
Tülay TUĞCU

Başkanvekili
Haşim KILIÇ

Üye
Sacit ADALI

Üye
Fulya KANTARCIOĞLU

Üye
Ahmet AKYALÇIN

Üye
Mehmet ERTEN

Üye
A. Necmi ÖZLER

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Şevket APALAK

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

[R.G. 26 Mayıs 2007 – 26533]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararları

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/2312

Karar No : 2007/3374

Davacı Hikmet Polat ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Çat Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 16/3/2005 günlü ve 2004/153-2005/54 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 7/3/2007 gün ve Hukuk-2007/24944 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1 – Nüfus Yasasınının 36. maddesi hükmüne göre, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine (ad ve soyadı değişikliği davaları dahil) ilişkin davalarda Cumhuriyet Savcısı ile Nüfus Müdürü veya Memurunun bulunması ve kararın onların önünde verilmesi zorunludur. Mahkemenin oluşumuna ilişkin bu yasa hükmü dikkate alınmadan Nüfus İdaresi Temsilcisinin yokluğunda yargılama yapılarak hüküm kurulması,

2 – Dava dilekçesine ekli olarak mahkemeye verilen Çat Sulh Hukuk Mahkemesinin 6/10/2003 gün ve 2003/100-163 sayılı karar örneğinin incelenmesinden Hikmet Polat'ın, babası Mevlüt Polat'a vasi olarak atandığı anlaşılmaktadır. Hikmet Polat'ın doğum tarihinin düzeltilmesi istenen Oğuz Polat'a vasi olarak atandığına ilişkin bir karar bulunmamaktadır.

Mahkemece, annesi vefat eden ve babası da hükümlü bulunan küçüğü temsil yetkisi bulunmayan kişi tarafından açılan davanın kabulüne karar verilmesi,

Doğru görülmemiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 12/4/2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

— • —
Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/2313

Karar No : 2007/3521

Davacı Yaşar Koçyiğit ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Nevşehir 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 24/6/2004 günlü ve 2004/134-419 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 7/3/2007 gün ve Hukuk-2007/24945 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Mahkemece, davacı Yaşar Koçyiğit'in nüfus kütüğünde 16/1/1953 olan doğum tarihi 16/5/1953 olarak düzeltilmiş ise de, adı geçen kişinin doğum tarihi nüfusa 3/2/1953 tarihinde tescil edilmiştir. Bir kişinin doğmadan nüfusa tescili sözkonusu olamayacağından bu suretle bir düzeltme nüfus kayıtlarında çelişki yaratacaktır.

Hakim, nüfus kayıtlarında düzeltme yapılmasına karar verirken, bu kayıtlar arasında çelişki yaratmamaya veya hayatın olağan akışına ters düşecek durumlara yol açmamaya özen göstermek durumundadır.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 17/4/2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

— • —
Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/2314

Karar No : 2007/3375

Davacı K.H. ile davalı Nüfus Müdürlüğü ve Hatice Karakoç aralarındaki davada Şirvan Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 12/4/2006 günlü ve 2005/41-2006/6 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 7/3/2007 gün ve Hukuk-2007/31581 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

1 – Nüfus Müdürlüğünden getirilen nüfus kayıt tablosu içeriğinden, doğum tarihinin düzeltilmesi istenilen 12/1/1990 doğumlu davalı Hatice Karakoç'un dava ve hüküm tarihinde ergin olmadığı, anne ve babasının sağ oldukları anlaşılmaktadır. Davanın küçüğün yasal temsilcileri olan anne ve babasına yöneltilmesi gerektiği olgusuna dikkat edilmeyerek, dava ehliyeti olmayan kişi aleyhine açılan davanın onun huzuru ile görülerek kabulü,

2 – Davalı ve tanık (davalı anne ve babası) anlatımları esas alınarak davalının kardeşi İzzet ile ikiz olduğunun kabulü ile doğum tarihinin 1/9/1987 olarak düzeltilmesine karar verilmiş ise de, mahkemece iki kardeşin birlikte tam teşekküllü bir sağlık kuruluşuna sevk edilerek ikiz

olup olmadıkları konusunda heyet raporu alınıp bu husus açıklığa kavuşturulmadan eksik inceleme ve yetersiz araştırmayla davanın kabulüne karar verilmesi,

Doğru görülmemiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 12/4/2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2007/2893

Karar No : 2007/3608

Davacılar Ahmet Çiçek vd. ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Van 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 18/11/2005 günlü ve 2005/491-874 sayılı kararın temyiz isteminin reddi nedeniyle Yargıtay'ca incelenmeksizin kesinleşmesi ve yürürlükteki hukuka aykırı olduğu saviyle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 7/3/2007 gün ve Hukuk-2007/24939 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Doğum tarihinin düzeltilmesine karar verilen Hazal ile aynı anneden doğduğu anlaşılan kardeşi 9/2/1987 doğumlu Hasan arasında düzeltilen doğum tarihine göre sadece 7 günlük bir zaman farkı bulunmaktadır.

Bir kadının bu süre içerisinde iki kez doğum yapmasının tıbben mümkün olmadığı açık olup, hakim, nüfus kayıtlarında düzeltme yaparken bu kayıtların birbiri ile çelişik olmamasına özen göstermeli, böyle bir sonucu doğuracak kararlar vermemelidir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 19/4/2007 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 25 Mayıs 2007 – 26532]

 [İçindekilere dön](#)

Sirkülerler

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından:

**DENİZLERDE VE İÇSULARDA TİCARİ AMAÇLI SU
ÜRÜNLERİ AVCILIĞINI
DÜZENLEYEN 2006 - 2008 AV DÖNEMİNE AİT 37/1 NUMARALI
SİRKÜLERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR EK SİRKÜLER**

MADDE 1 – 24/8/2006 tarihli ve 26269 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, "Denizlerde ve İçsulara Ticari Amaçlı Su Ürünleri

Avcılığını Düzenleyen 2006 - 2008 Av Dönemine Ait 37/1 Numaralı Sirküler" in, "Avlanması tamamen yasak olan cins ve türler" başlıklı 6 ncı maddesindeki çizelgede yer alan Mersin balıkları satırı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Mersin balıkları	Acipencer sp.
------------------	---------------

MADDE 2 – Aynı Sirkülerin, "Çift Kabuklu Yumuşakçalar Avcılığı" başlıklı 10 uncu maddesinin, birinci fıkrasının (d) bendi ile beşinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"d) Yasak yerler dışında ise 1 Mayıs - 31 Ağustos tarihleri arasında, her türlü istihsal vasıtası ile istihsalı yasaktır. Ancak, Bakanlıkça belirlenecek kum midyesi av kotası dolduğu takdirde, Bakanlık bu yasak süresini uzatmaya yetkilidir."

"b) Akdeniz ve Ege denizinde 1 Mayıs–15 Temmuz tarihleri arasındaki dönem hariç yalnızca dalma ve toplama yöntemi ile avcılığı serbesttir."

MADDE 3 – Aynı Sirkülerin, "Kalkan, Kılıç, Dil, Pisi, Orfoz ve Lagos Avcılığı" başlıklı 11 inci maddesinin, ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki ifade eklenmiştir.

"Kılıç avcılığında bulunacak 12 metreden büyük balıkçı gemileri için gemi ruhsat tezkeresinin verildiği il müdürlüğünden, ek-1’de yer alan "Avlanma İzin Belgesi" alınması zorunludur."

MADDE 4 – Aynı Sirkülerin, "Palamut, Torik, Orkinos, Yazılı Orkinos, Uzun Kanat Orkinos, Tombik, Akya, Sarıkuyruk ve Sardalya avcılığı" başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrası ile ikinci fıkrasının (a), (b) ve (g) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bu fıkraya (i) ve (j) bentleri eklenmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasının başlığı ile (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Palamut ve Torik

Tüm karasularımızda, 1 Nisan - 31 Ağustos tarihleri arasında ağ dalyanları dahil her türlü istihsal vasıtası ile palamut ve torik avcılığı yasaktır. Ancak, 15-31 Ağustos tarihleri arasında çaparı ile palamut avcılığı serbesttir."

(2) Orkinos

"a) Bütün karasularımızda; 1 Temmuz - 31 Aralık tarihleri arasında gırgır ağlarıyla, 1 Haziran - 31 Aralık tarihleri arasında boyu 24 m ve üzerinde olan parakete tekneleriyle, 15 Kasım- 15 Mayıs tarihleri arasında yemleme yöntemi ile orkinos avcılığı yasaktır. Ancak, Atlantik Ton Balıklarını Koruma Uluslararası Komisyonunun (ICCAT) ülkemize tanıdığı orkinos av kotası dolduğu takdirde, Bakanlık bu yasak sürelerini uzatmaya yetkilidir.

b) Gırgır ağlarının kullanımının orkinos avcılığı için istisnai olarak serbest olduğu zamanlarda Orkinos avcılığı yapacak gemiler için gemi ruhsat tezkeresinin verildiği il müdürlüğünden, şekli ve içeriği Bakanlıkça belirlenen "Orkinos Avlanma İzin Belgesi", taşımacılık yapacak gemiler için geminin bulunduğu yerdeki il müdürlüğünden "Orkinos Taşıma İzin Belgesi" alınması zorunludur.

g) Orkinos avlanma izninde belirtilen şartlara uymayan gemilerin avlanma izinlerine el konularak, iptal edilmek üzere iznin verildiği il müdürlüğüne gönderilir. Bu gemilere o yıl için yeni izin belgesi düzenlenmez.

i) Orkinos avcılığında, orkinos aramak amacıyla uçak veya helikopter kullanımı yasaktır.

j) 10 kilogramın altındaki orkinos balıklarının avlanması, gemide tutulması, aktarılması, karaya çıkarılması, nakledilmesi, depolanması ve satışı yasaktır."

(3) Yazılı Orkinos, Gobene (Tombik), Akya, Sarıkuyruk ve Uzun Kanat Orkinos (Tulina)

a) Karasularımızda uzatma ağları ile dönem boyunca, Mıhlı çayı (39° 33,209' N- 26° 39,472' E) ile Suriye sınırları arasında kalan karasularımızda ise 15 Nisan -15 Mayıs tarihleri arasında gırgır ağlarıyla, Yazılı orkinos, Uzun kanat orkinos (Tulina), Gobene (tombik), Akya ve Sarıkuyruk balıklarının avcılığı serbesttir. Bu istisnadan faydalanacak gırgır gemileri için, gemi ruhsat tezkeresinin verildiği il müdürlüğünden ek-1'de yer alan "Avlanma İzin Belgesi" alınması, avlanan ürünlerin ek-5'te yer alan veya Bakanlıkça belirlenecek yerlerden karaya çıkarılması ve ek-3'deki "Menşe Belgesi"nin düzenlettilmesi zorunludur."

MADDE 5 – Aynı Sirkülerin, "Boy ve ağırlık yasakları " başlıklı 15 inci maddesinde yer alan çizelgeye, Deniz böceği satırından sonra gelmek üzere Dil balığı satırı eklenmiş, Ton (Orkinos) satırı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, çizelgenin altına aşağıdaki açıklama eklenmiştir.

Dil balığı	<i>Solea solea</i>	20	-
Ton (Orkinos)	<i>Thunnus thynnus</i>	-	30**

** 10 kg ile 30 kg arasındaki Ton (Orkinos) balıkları için % 8 nispetinde küçüklere müsaade edilir.

MADDE 6 – Aynı Sirkülerin, "Çevirme ağları ile avcılık" başlıklı 16 ncı maddesinin, yedinci fıkrasının (a) ve (b) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Akdeniz'de, Seyhan nehrinin denize döküldüğü yer ile Yumurtalık balıkçı barınağı arasında kalan karasularımızda 10 kulaçtan (18 m),

b) Yumurtalık balıkçı barınağı ile Akıncı burnu arasında kalan karasularımızda 8 kulaçtan (14 m) daha sığ sularda, gırgır ağları ile avcılık yapılması yasaktır."

MADDE 7 – Aynı Sirkülerin, "Dalyan ve lagünlerde avcılık" başlıklı 19 uncu maddesinin, beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(5) Bafa, Kapıkargın lagün ve dalyanlarında açık ve kapalı zamanlarda, dalyan ağzı kumsalından itibaren 2 mil yarı çaplı mesafe içerisinde su ürünleri istihali yasaktır.

a) Bafa lagün gölünde yılan balığı hariç, 1 Mayıs-31 Temmuz tarihleri arasında her türlü su ürünleri avcılığı yasaktır.

b) Köyceğiz dalyanını Akdeniz'e bağlayan kanalın başladığı İztuzu sahilinde, Akiye burnu (36° 47,945' N- 28° 35,671' E) ile Kamışlı yalı Zeytin horozu kayalığı (36° 46,320' N-28° 37,070' E) koordinatlarını birleştiren hattın doğusunda kalan sahada su ürünleri istihali yasaktır."

MADDE 8 – Aynı Sirkülerin, "Yer yasakları" başlıklı 20 nci maddesinin, üçüncü fıkrasının (m) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"m) İzmir ili karasularında, ahtapot avcılığına getirilen zaman yasağına uymak şartıyla, Kuzeyde Kapan Burnu (38 32' 40" N - 26 48' 50" E) ile Güneyde Çilazmak Burnu (38 27' 00" N – 26 54' 30" E) arasında kalan sahil şeridinde, sahilden 6 kulaç'tan (11m) daha derin sularda pinter ile su ürünleri avcılığı yasaktır."

MADDE 9 – Aynı Sirkülerin, "Diğer yasaklar" başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ğ) Parakete ile yapılan su ürünleri avcılığında, 14 numaradan küçük (ebat olarak) iğnelerin kullanılması yasaktır. Orkinos ve Kılıç avcılığında kullanılan paraketelerde yalnızca 1 ve 2 numaralı iğneler kullanılabilir."

MADDE 10 – Aynı Sirkülerin, "Zaman, boy ve ağırlık yasakları" başlıklı 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinden Samsun ve Sinop illeri çıkarılmış ve (c) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"c) Artvin, Bingöl, Elazığ, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Kayseri, Malatya, Ordu, Rize, Samsun, Sinop, Sivas, Tokat, Trabzon, Tunceli ve Yozgat illeri sınırları içerisinde kalan bütün sularda 15 Nisan – 15 Temmuz tarihleri arasında sazangillerin avcılığı yasaktır."

MADDE 11 – Aynı Sirkülerin, "Ağ yasağı" başlıklı 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(2) Tüm içsularda, Bakanlık izni olmadan ıgırıp ve manyat ağları ile avcılık yapılması yasaktır."

[R.G. 23 Mayıs 2007 – 26530]

 [İçindekilere dön](#)

Tarım ve Köyişleri Bakanlığında:
**DENİZLERDE VE İÇSULARDA AMATÖR (SPORTİF) SU
ÜRÜNLERİ AVCILIĞINI DÜZENLEYEN
2006-2008 AV DÖNEMİNE AİT 37/2 NUMARALI
SİRKÜLERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR EK SİRKÜLER**

MADDE 1 – 24/08/2006 tarihli ve 26269 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Denizlerde ve İçsularda Amatör (Sportif) Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen 37/2 Numaralı Sirküler" in, "Deniz Balıkları" başlıklı Çizelge-6 da yer alan Yazılı orkinos satırı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Türler	Latince adı	Boy limiti (cm) (en az)	Miktar limiti (en fazla)
Yazılı orkinos	Euthynnus alletteratus	45	2 adet

MADDE 2 – Aynı Sirkülerin, "Avlanmanın Tamamen Yasaklandığı İçsular" başlıklı Ek-1 listesi ile "Avlanmanın Kısmen Yasaklandığı İçsular" başlıklı Ek-2 listeleri aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

**Ek – 1
AVLANMANIN TAMAMEN YASAKLANDIĞI İÇ SULAR**

İLİ	İLÇESİ	KAYNAK ADI
ADANA		Akyatan, Tuzla gölleri.
ADİYAMAN	Gölbaşı	Gölbaşı, Azaplı, İnekli gölleri
AFYON		Eber gölü
AĞRI		Balık gölü.
AMASYA		Borabay, Ziyaret göletleri.

ANKARA	Beypazarı	Sorgun, Eğriova göletleri.
	Kızılcahamam	Aşağıhöyük göleti
ANTALYA	Merkez	Düden çayı Karaman Çayı
	Kemer	Kesme ve Göynük Çayı
ARDAHAN	Posof	Derindere, Kazankaya, Şuvaskal, Vahla dereleri.
	Hanak	Alabalık suyu (Kımılık çayı), Çengelek suyu. Kasrit deresi.
	Merkez	Alabalık deresi, Rum deresi, Toros deresi (Torodere)
ARTVİN	Merkez	Hatila Deresi
	Borçka	Başköy, İçkale (Düzköy), Kabaca, Karagöl, Uğur dereleri.
	Arduç	Meşeköy deresi , Curuspil deresi ve gölleri.
	Yusufeli	Barhal (Altıparmak), Bıçakçılar, Dokumacılar, Tekkale dereleri. Kobak çayı.
	Şavşat	Kirazlı gölleri. Kaçkal, Papart, Tigrat dereleri. Mansurat, Şartul Çayları
	Arhavi	Kapisre Deresi
BALIKESİR	İvirindi	Altıyül, Çaparlı Patlak (Yeşilköy), Çarkacı Kınık, göletleri.
BARTIN	Merkez	Karadere.
	Ulus	Aksu deresi (Cırım çayı ve kolları), Derbent dere (Yemişen çayı).
BATMAN		Dicle Nehri ile Garzan çayının birleştiği alanda İncirli, Danacı ve Kaşüstü köyleri arasında kalan alan.
BİTLİS		Nemrut gölü.
BURSA		Gölbaşı (Kuşkonmaz) göleti
	Osmangazi	Arasdere
BOLU	Merkez	Aladağ göleti, Gökbulutan göleti, İncegöl, Küçükgöl, Nazlıgöl, Sazlıgöl, Seringöl, Elten Ayıkaya, Çal deresi ve kolları,
	Merkez	Büyükgöl, Deringöl Gölcük (özel avlanma izni hariç)
	Mengen	Geyik gölü. Şirinyazı göleti. Hızardere.
	Kıbrısık	Karagöl.
	Seben	Kesenözü gölü, Kızık gölü.
	Göynük	Sünnet gölü.
	Mudurnu	Abant gölü, Sülüklü göl
ÇORUM		Çorum, Atatürk barajları. Ahmetoğlan, Aksu, Gökçedoğan, Bozdoğan, Hüyük, Geykoca, Hıdırlık Kızılhamza göletleri.
DENİZLİ		Gökpinar deresi.
DÜZCE	Yığılca	Karagökner, Kez, Sarı, Vaylon, Karakaş, Yılançatı, Dibek, Boğabeli dereleri.
	Merkez	Yedigöller deresi.
ELAZIĞ	Merkez	Cip göleti.
ERZİNCAN	Çayırılı	Büyükayla çayı.
	Refahiye	Akarsu, Kalkancı, Korundere göletleri. Karanlık,

		Koru dereleri. Çimensuyu, Dinosaur, Hırdıç, ve Ilgarın çayları.
	Merkez	Mercan deresi
	Kemah	Edaşaron deresi
	Tercan	Aksu, Yaylım dereleri
ESKİŞEHİR		Kanlıpınar, Özdenk göletleri.
GİRESUN	Dereli	Ayır gölü, Bağırsak gölü, Karagöl, Yücedere.
	Görel	Çömlekçi deresi.
	Eynesil	Derindere.
	Tirebolu	Kavraz deresi
	Bulancak	Pazarsuyu deresi.
GÜMÜŞHANE	Merkez	Edire deresi.
	Torul	Nivene deresi ile Cizere deresi ve kolları
	Kelkit	Balahor deresi.
	Kürtün	Y.Kürtün deresi ve kolları ile Gelivera dereleri
ISPARTA	Keçiborlu	Güneykent barajı
	Eğirdir	Kovada gölü
	Merkez	Gölcük gölü.
	Sütçüler	Yazılı dere.
	Ş.karaağaç	Hizarderesi. Pınargözü deresi.
	Gönen	Bağarası göleti.
İSTANBUL		Göktürk göleti, Kömürcü, Odacı dereleri. Büyükbent, Kirazlıbent, Topuzlubent, Valide Sultan 2. Bent, Sultan 2. Mahmut bentleri
İZMİR	Selçuk	Tahtalı barajı,
KARABÜK	Eflani	Örencikdere.
	Yenice	Doksan. Emine, Karataş, Kırgınlık, Koca dereleri.
	Safranbolu	Bent, Kaya, Sırçalı, Ayrık dere ve kolları
		Aksu, Elmalı, Karataş dereleri.
KARS	Sarıkamuş	Keklik deresi.
KASTAMONU	Tosya	Kösen çayır, Kas göletleri. Kös, çayları.
	Küre	Andaz, Küre dereleri
	İnebolu	Ezine, İlişi, Zerva, çayları.
	Araç	Tuzaklı göleti
	Merkez	Taşlık göleti
KAYSERİ		Şeker fabrikası gölü. Akköy, Karakuyu, Zincidere göletleri.
KIRIKKALE		Ahillı, Beyobası, Cinali göletleri.
KIRKLARELİ	Merkez	Ahmet Bey göleti, Dokuzhöyük köyü göleti.
	Vize	Kazandere.
	Demirköy	Akgöl, Kazan, Pabuç, Velika dereleri.
KOCAELİ		Yuvacık göleti.
KÜTAHYA	Dumlupınar	Dumlupınar göleti.
	Altıntaş	Altıntaş-Çalköy göleti.
MALATYA	Doğanşehir	Karanlık dere
MERSİN	Çamlıyayla	Kadıncı deresi.
	Anamur	Anamur çayı, Sultansuyu çayı.
	Bozyazı	Bozyazı çayı.
MUŞ	Bulanık	Haçlı (Kazan) gölü .
	Korkut	Korkut göleti
NEVŞEHİR	Acıgöl	Tatların barajı.
	Ürgüp	Damsa göleti.
	Avanos	Ayhanlar barajı.

ORDU	Kabadüz	Çambaşı göleti. Tekmezar Derinçay, Gümüşdere, İkidere, Turnalık, Kurşunçal dereleri.
	Fatsa	Gaga gölü.
	Gölköy	Ulukavakta deresi
		Akçova, Aydoğan, Gölköy, Kozören, Kırlı, Ortadere dereleri.
SAKARYA		İmamlar, Aslanlar göletleri. Maden deresi.
SAMSUN	Bafra	Çernek gölü, Liman gölü, Gıcı gölü, Balık gölü, Uzungöl ile gölleri birbirine ve Karadeniz'e bağlayan kanallar.
	Terme	Gölardı, Simenlit gölleri.
SİVAS	Gürün	Gökpınar gölü.
	Zara	Denizinyazı gölü. A.Çakmak, Çağlar, Deligazili, Doğupınar, Deliilyas, Harmancık, Karacaören, Keriminmümün, Kümbet, Kemeriz, Kurucagöl, Sahli (karagöl), Serpincik, Üçtepe göletleri.
SİNOP	Erfelek	Erfelek Şelaleleri ve kolları. Dilbar deresi, Himmetoğlu çayları.
	Merkez	Sarıkum gölü. (TKA). Keçi deresi.
	Ayancık	Akgöl gölü, Yemişli çayı
RİZE	İkizdere	Cimil, Anzer dereleri, Yedigöller.
	Güneysu	Gürgen, İslahiye dereleri.
	Çamlıhemşin	Avusor, Balıklıgöller, Hala, Palakçur, Yukarı şimşirli, Tar dereleri.
		At, Kumlu, Kapalı gölleri. Fırtına deresi ve kolları, Vercenik deresi. İkizdere, Gürgendere, İslahiye, Avusor, Çağlayan, Çatal, Durak, Fındıklı, Kaloskori, Pishala, Tunca deresi ve kolları. Palakçur, Uzun, Potomya çayları.
TEKİRDAĞ	Saray	Sultanbahçe barajı. Sultanbahçe deresi.
TOKAT		Ataköy barajı. Zinav gölü. Dutluca, Erkilet, A Güçlü, Gökçeyol, Artova Merkez göletleri. Kuru ve Karanlık dereleri.
TRABZON	Çaykara	Karagöl, Balıklıgöl, Binömer Deresi.
		Aparsar, Ayeser, Balıklı, Çamlıdüz, Kirazlık, Maki, Manahoz, Paparza, Solaklı Yanbolu, Yeniköy, Zigana dereleri, Zarha deresi ve kolları.
TUNCELİ		Munzur, Pülümür Mercan çayları.
YALOVA	Termal	Karapınar, Nacaklı, Samanlı dereleri.
	Çınarcık	Ortaburun göleti
ZONGULDAK		Güllük, Ulutan göletleri. Gümeli, Kaymak, Köpek, Manzut dereleri. Dokuzsu dere ve kolları.

Ek – 2

AVLANMANIN KISMEN YASAKLANDIĞI İÇSULAR

İLİ	İLÇESİ	AKARSU ADI	YASAK SINIRLARI
ADANA	Pozantı	Çakıt suyu	Kaltaroğlu deresinin Çakıt suyuna birleştiği yerden- Kulmağara mevkiine kadar 8 km'lik kısım.

ANTALYA	Manavgat	Köprüçayı	Değirmenözü köyü Boğazkavak mah.deki ikizpınarı deresinin Köprüçayına birleştiği noktadan itibaren Köprüçayın yan dereleri dahil Karabük köyü köprüsüne kadar olan kısım
	Alanya	Dimçayı	Dimalacami köyünden bağlayarak akış istikametinde Kuzyaka köyünün alt kısmından Yemişlinin tepeden inen sırt ile Kızılcaşehir köyü, Karaburun tepeden inen sırtın birleştiği nokta
		Kargı Çayı	Suyun gözünden başlayarak Cinali Mah. Köprüsüne kadar
		Sapadere Çayı	Suyun gözünden başlayarak Çakallıca tepeden inen sırtın kestiği noktaya kadar
	Akseki	Manavgat Çayı	Üzümdere yaban Hayatı Geliştirme Sahası içinde kalan Gümüşdamla köyünden başlayıp Menteşbey Köyü Tepedağı eteklerinde biten 30 km. kısım
ARDAHAN	Merkez	Çatalsuyu dere	Cingar Dağı eteğinden, eski Ardahan yaylasını takiben Değirmenliden Şavşat Köprüsüne birleştiği yere kadar 12 km' lik kısım.
		Zenginyurdu dere	Bülbülen yaylası, çataldere eteklerinden Günorta, Köprülü, Kuzu Pınarından Yalnızçam Kura nehrine birleştiği yere kadar 8 km. kısım
		Alabalıkdere	Gürcübeyden başlayıp Ardahan Köprüsünü takiben Kura nehrine birleştiği yere kadar 10 km. kısım.
		Damal	Seyitören yaylası ile Dağköprü ve Sivri tepeden başlayıp Seyitören, Y.Gündeş, Tepeköy, Dereköy, Burmadereden geçerek Çimliden Kura nehrine birleştiği yere kadar 21 km. kısım
ARTVİN	Şavşat	Kirazlıdere	Kirazlı yaylasından- Kirazlı köyü köprüsüne kadar.
BARTIN	Ulus	Drahna	Uluçayın Kozanlı köyünden- Ulukaya köyüne kadar 8 km' lik kısım.
		Katırova deresi	Tepeliçek tepesinden Uluköy'e kadar 10 km' lik kısım.
BATMAN	Hasankeyf	Dicle Nehri	İrmak Köyü içinden İncilli ve Kaşüstü Köyü ile Garzan çayının birleştiği yere kadar
BALIKESİR	Erdek	Eğridere vadi deresi	Kaynağından itibaren 7 km' lik kısım. (Deretepealtı ve Makastarla mevkii)
BARTIN	Ulus	Uluçay	Kozanlı köyünden Ulukaya köyüne kadar 8 km.lik kısmı.
		Katırova deresi	Tepeliçek tepesinden başlayıp Uluköy köyüne kadar olan 10 km.lik kısım.
BİNGÖL	Solhan	Murat nehri	Halil mah.den başlayıp Düşmalan mezrasına kadar 25 km'lik kısım.
	Kığı	Peri çayı	Topraklı köyünden başlayıp Selenk mah. kadar 15 km'lik kısım.
BİTLİS	Merkez	Bitlis çayı	Bitlis-Bölük yazı yol ayrımını köprüsünden başlayıp Şekerim deresi ile birleştiği yere

			kadar
BOLU	Dörtdivan	Koroğlu deresi	Devören yaylasından Tekkederesi köyü hizasına kadar 13. km.lik kısım yasaktır.
	Dirgine	Kozdere	Çingene konağı mevkiinden- Büyük suyla birleştiği yer arasında kalan 21 km' lik kısım.
	Merkez	Sarıçam deresi	Gökbuladan gölünden başlayarak Karadere Orman İşletme Şefliği binası yakınında Büyüksu'ya birleştiği yere kadar 15 km,lik kısmı yasaktır.
	Merkez	Karadere	Yedigöller Y.H.G.S. içerisinde Ahlatçı tepenin altından başlayarak Sivri tepeden Kocaçay ile birleştiği yere kadar 25 km'lik kısım.
	Merkez	Şimşirdere	Yedigöller Y.H.G.S.İçerisinde, İğnekiriş tepe ile Hoçaş tepeden eteklerinden oluşan kaynakların oluşturduğu derenin Karadere ile birleştiği yere kadar 5 km'lik kısım.
	Kıbrıscık	Yayla çayı deresi	Avlukaya derenin birleştiği yerden başlayarak, Örencik dere boyunca Yayla dereye, orman toplu koruma merkezini takiben Yayla çayı boyunca Tazılar yaylasına kadar 15 km'lik kısım.
BURDUR	Tefenni	Bezirgan deresi	Ecel deresini takiben Bezirgan deresi orman içi piknik alanına kadar 4 km. kısım
ÇANAKKALE	Bayramiç	Handere	Gökiğrek bıçkısı mevki ile Dedebaşı tepe mevki arasında kalan 6.4 km'lik kısım.
		Ayazma deresi	Kanlıdere mevkiinden - Suludereye birleştiği yere kadar, 4.1 km' lik kısım.
	Yenice	Çelebi deresi	Ortaada mevkiinden-Kumeğrek deresine birleştiği yere kadar 3.9 km'lik kısım.
		Boşnak deresi	Çelebi ve Kumeğrek derelerinin birleştiği noktadan başlayıp Gavurharmanı tepe mevki arasında kalan 2.1 km' lik kısım.
		Karakısıkk deresi	Göl deresi ile Çınareğrek deresinin birleştiği yerden Kovanlık çayıyla birleştiği yere kadar 3,4 km'lik kısım.
		Sarısu deresi	Sarısu tepesi mevkiinden- Sarısu deresinin Kovanlık çayı ile birleştiği yere kadar 3.3 km' lik kısım.
		Kovanlık çayı	Kirse ve Ayı derelerinin birleştiği yerden Sağırtaş mevki arasında kalan 7.4 km'lik kısım.
Ayı deresi	Nane alanı mevkiinden Kirse deresine birleştiği yere kadar 3.7 km'lik kısım.		
ÇANKIRI	Çerkeş	Horhor deresi	Göynükçukuru köyü, Dağ Çukurören mah. Yol ayrımındaki köprüden güneye doğru, Horhor deresini takiben Ayıkayası Deresi ile Korta deresinin birleştiği noktaya kadar.
ELAZIĞ	Karakoçan	Peri suyu	Huremkayak tepesinden başlayıp, Çarko mah. kadar 10 km'lik kısım.
	Palu	Murat nehri	Bingöl il sınırından başlayıp Beyhan beldesine kadar olan 10 km.lik kısım.
ERZURUM	Şenkaya	Karanlık dere	Arziel boğazı mevkiindeki kaynağından başlayıp, Kayalısü köyüne kadar devam eden

			10 km'lik kısım.
		Bardız çayı	Gaziler köyünden başlayıp, Timirkışla yol ayrımına kadar olan 4 km'lik kısım
		Sırlı dere	Sırlı köyünden başlayıp, Aksar çayına kadar olan 5 km'lik kısım
	Merkez	Serceme çayı	Aynalıkale köyünden başlayıp, Eğerti köyüne kadar olan olan 20 km'lik kısım
		Garezdere	Çıkrıklı köyü, Karataş tepesinden, Rizekent köyüne kadar olan 9 km'lik kısım.
	Pasinler	Demirdöven dere	Timar yaylasından başlayıp, Tımar köyüne kadar olan 6 km'lik kısım
	İspir	Şahturuk deresi	Kılıç tepe sırtlarından başlayıp, Aksu köyüne kadar olan 6 km'lik kısım.
		Bağlar deresi	Derinpınar köyünden, Şenyurt köyü Bağlar Mahallesi kadar olan 12 km'lik kısım.
		Vihink dere	Dikmen köyünden başlayıp, Tortum çayına kadar olan 18 km'lik kısım.
		Akarsu deresi	Çatakkaya köyünden başlayıp, Çoruh nehrine kadar olan 25 km'lik kısım.
		Gökderesi	Armutlu yaylasından başlayıp, Armutlu köyüne kadar olan 25 km'lik kısım.
		Kanderesi	Kandere tepesinden Çoruh nehrine kadar olan 25 km'lik kısım.
	Oltu	Alabalık deresi	Altunkaya köyünden başlayıp Olur çayına kadar olan 24 km'lik kısım.
GİRESUN	Merkez	Baltama deresi	Osmaniye beldesinden Boğazoba yaylasına kadar.
	Keşap	Karabulduk deresi	Karabulduk beldesinden Geçit köyüne kadar.
	Bulancak	Damudere	Pazarsuyu deresine birleştiği yerden Ezeltereeye kadar.
		Bayındır deresi	Bayındır köyünden Ahırlı dere ile birleştiği yere kadar.
	Piraziz	Bozat deresi	Bozat beldesinden Pazarsuyu deresi ile birleştiği yere kadar.
	Dereli	Aksu deresi	İkisu mevkiinden Aksu köyüne kadar.
		Uzundere	Ş.Karahisar asfaltından Erikderesi yaylasına kadar.
	Yağlıdere	Yağlıdere	Sınır köyünden Çakrak'a kadar.
		Kepeç deresi	Sevinçağzı mevkiinden Kepeç gözüne kadar.
	Tirebolu	Gelevera deresi	Y.Boynuyoğun ve Hacılı dağ arası.
	Doğankent	Gavraz deresi	Doğankentten Kazıkbeli yaylasına kadar.
		Kuzan deresi	Akak ormanından Harşit deresi ile birleştiği yere kadar
	Çanakçı	Çanakçı deresi	Deregözünden Karabörk'e kadar.
	Görel	Hamzalı deresi	Hamzalı'dan Yeşildere'ye kadar.
	Ş.K.Hisar	Çorak deresi	Aslanşah köyü-Tutak dağı arası.
		Asarcık deresi	Asarcık köyü-Eğribel arası.
		Dikkaya deresi	Tamzara mahallesinden kaynağına kadar
Göynük deresi		Şaplıca köyünden kaynağına kadar	
Alucra	Balcana deresi	Balcana köyü-Gavur dağları arası.	

	Çamoluk	Taşdemir deresi	Taşdemir köyünden Kelkit çayına kadar.
ISPARTA	Aksu	Aksu çayı	Sorkun yaylasıda kaynağından – Ayvalıpınar beldesi içine kadar
		Yaka deresi	Yaka köyü Ayıderesi mevkiinden - Karacahisar Köyü'ne kadar
K. MARAŞ	Göksun	Terbüzek çayı	Kaynak ile Kayseri –Göksun regülatör köprüsü arasındaki 5 km'lik kısmı.
KARABÜK	Merkez	Örencik dere	Suludere başlangıcından- Kırgınlık dereye döküldüğü yere kadar 6 km' lik kısım.
KARS	Sarıkamış	Parmakdere	Isuzu köyü- Parmakdere köyü arasındaki Parmakderenin Isuzu köyünden itibaren 5 km. kısım
KASTAMONU	Merkez	Karanlık dere	Kaynağından bostan köyüne kadar 8 km. kısım
		Karasu çayı	Kaynağından Terzi köyüne kadar 10 km. kısım
		Kızılkese dere	Kaynağından Ankara yoluna kadar 3,5 Km.'lik kısım
	İhsangazi	İlgazdere	Sarıçam mevkiinden Dereberçin arasındaki 2,5 Km.'lik kısım
KAYSERİ	Pınarbaşı	Zamatı ırmağı	Uzunyayla alabalık çiftliği ile Şerefiye köyü arası.
KIRKLARELİ	Merkez	Dolapdere	Uzunçayır mevkiinden- Kocadere ile birleştiği yere kadar 5.2 km' lik kısım.
KOCAELİ	İzmit	Yanıkdere	Altınoluk yaylasından Karadere'ye birleştiği noktaya kadar 4 km. kısım
	İzmit	Serindere	Tahtalı yaylasından Yuvacık barajına kadar 15 km. kısım
	İzmit	Sıcakdere	Yalova-Kocaeli il sınırından soğuk dere ile birleştiği noktaya kadar 5 km. kısım
	İzmit	Soğukdere	İzmit Büyükşehir Belediyesi içme suyu deposundan Değirmendüzü mahallesine kadar
			Balıklaya Deresi
KÜTAHYA	Domaniç	Körkuyu Pazar alanı deresi	Kaynağı olan Bozkulak yayla sırtı mevkiinden başlayıp, Körkuyu Deresi ve daha sonra Pazar alanı deresi olarak Pınarlık sırtı bitiminde Bıçkı deresi ile birleştiği yere kadar 6.5 km. kısım.
		Karıncalısu deresi	Kaynağı olan Üçtepe ile Tuzla mevkiinden Karıncalısu dere ve daha sonra karıncalı dere adıyla devam edip Muhacieahmet deresiyle birleştiği yere kadar 4.5 km. kısım.
MALATYA	Arguvan	Şotik çayı	Elmadağ Mah. Güzelce Mevkiindeki Kaynağından, Tahran Köyü Yarhan Deresi ile birleştiği yere kadar 25 km. kısım.
	Pütürge	Şiro çayı	Hamo mahallesi ile Tepehan Karayolu köprüsü arasında kalan kısım
	Arapgir	Kozluk çayı	Aşağıışıklar mahallaesi mevkiinden itibaren, Keban baraj gölüne kadar

		Sögütlü dere	Sipahiuşağı köyü mevkiinden itibaren Keban baraj gölüne kadar
	Hekimhan	Hırın çayı	Aksütlü köyü ile Boztepe barajı arasında kalan kısım
	Doğanşehir	Kapidere	Küçük köyünden K.Maraş il sınırına kadar
		Sürgü	Barajdan itibaren Polatdere mevkiine kadar
	Akçadağ-Darende	Tohma çayı	Darende-Akçadağ Yazı köy hisarcık arası
	Akçadağ	Sultansuyu	Barajdan itibaren, Aksaray köyüne kadar
	Merkez	Beyler deresi	Kaynağından itibaren Şahnahana kadar olan kısım
	Hekimhan-Yazihan	Kuruçay	Yazihan Sarsap istasyonundan itibaren Çiftlik mahallesine kadar olan kısım
MARDİN	Midyat	Karasu	Karasunun çıktığı noktadan çağ çağ suyu ile birleştiği yere kadar 6 km.kısım
	Midyat	Çağ çağ suyu	Çıkış noktasından başlayarak akarsuyun Taşlıburçun batı ekseni ile kesiştiği yere kadar 1,5 km. kısım
MERSİN	Mut	Ermenek çayı	Yerköprü Şelalesi Tabiat Anıtı içerisinde kalan kısım.
	Çamlıyayla	Cehennemdere	Cocak deresi ve Cehennem derenin su gözlerinin çıktığı yerden Pınarlıbük Köprüsüne kadar olan kısım.
		Kadıncık deresi	Kaynağından Olukkoyağı köyüne geçen patika yoldaki ağaç köprüye kadar.
MUĞLA	Köyceğiz	Dalyan Kanalı	Köyceğiz gölünün kanal girişi olan boğaz ağzı mevkii ile Dışbük dalyanı arasındaki kanal sahasında
ORDU	Mesudiye	Tekke/baldıran deresi	Baldıran deresi takiben tekke deresi Ortakent yolu üzerindeki Koyulhisar sınırındaki Tekke köprüsüne kadar olan 10 km.lik kısım.
		Handere ve Soğukpınar dereleri	Aydoğan tepeden Handere'yi takiben Soğukpınar deresi ile Bayırköy köprüsüne kadar (Melet ırmağı birleşme yerine kadar)
		Şihdere	Kürt Mehmet boğazından Melet ırmağına kadar 9 km.lik kısım.
		Muzadere	Başlangıcından Melet ırmağına kadar.
	Akkuş	Gökçebayır ve Tifi dereleri	Akkuş Höcek Karaca Üretme İstasyonundan, Karaçal Sapağından Gökçebayır deresi ve takiple Tifi deresi birleşme yerini takiple 5 km.lik kısım.
	Kabadüz	Maden deresi	Giresun il sınırına kadar olan 3 km'lik kısım.
	Ulubey	Karadere deresine akan dereler	Karadere deresine akan kollarının 10 km. lik kısım.
RİZE	Fındıklı	Çağlayan deresi	Membaından itibaren Çağlayan köye kadar
			Çınar ve Meyvalı kolları
	İkizdere	İkizdere deresi	İkizdere'nin Kabahor deresi ile birleştiği yerden Ovit Dağı'na kadar
			Bıçkı tepesinden- Sarmaşık dere ile birleştiği yere kadar 5 km'lik kısım.

	İkizdere	İkizdere deresi	Kaynağından – Erdemli köyü Köyiçi mevkiine kadar 5 km’ lik kısım.
SİNOP	Ayancık	Kepez çayı	Yenicealtı-İbrahimoglu yaylası arası 20 km. kısım
		Gögez çayı	İki havuz-Dört havuz arası
SİİRT	Eruh	Zarova çayı	Kuşdalı köyü içinden Sağlarca köyü Botan çayı ile birleştiği yere kadar olan kısım
	Pervari	Uluçay (Botan) çayı	Belenoluk köyü içinden Sağlarca köyü Dicle nehri ile birleştiği yere kadar olan kısım
	Şirvan	Pınarca (Kezer) çayı	Bayındır köyü içinden Uluçay (Botan) çayı ile birleştiği yere kadar olan kısım
	Baykan	Başur çayı	Demirışık köyü içinden Pınarca (Kezer) çayı ile birleştiği yere kadar olan kısım
	Kurtalan	Dicle nehri	Çeltikbaşı köyü içinden Kayıklı köyü içine kadar olan kısım
SİVAS	Koyulhisar	Tekkederesi	Kaynağı olan Saçkaya deresinden baldıran mevkiinde kadar 6 km.lik kısım.
	Suşehri	Geminderesi	Geminderesi tepesi mevkiindeki Membandan Suşehri-Sivas karayolunun Şarköy yol ayrımına kadar 10 km.lik kısım.
	Gürün	Hurman çayı	Göl mevkiindeki kaynağından Akdere köyü köy altı mevkiine kadar 5 km.lik kısım.
ŞIRNAK	Cizre	Kızılsu çayı	Kızılsu Köyü Cemituti tepesinden Dicle nehrine kadar 20 km’ lik kısım.
	Uludere	Günyüzü deresi	Günyüzü deresinin Harşihan tepesinden Habur çayına birleştiği yere kadar 14 km’ lik kısım.
		Hezil çayı	Hezil çayının Şenoba Beldesinde Meryemsuyu deresi ile birleştiği yerden, Siyahkaya köyüne kadar 27 km’ lik kısım.
TEKİRDAĞ	Saray	Elmalı deresi	Yarımdağ ile Bahçedağ arasında kalan kısım
TRABZON	Çaykara	Balkodu deresi	Uzuntarla köyü Zuyamlı mah.den Göknar köyü Voyvorim mah.ne kadar. 8 km. kısım
		Haldizan deresi	Yaylaönü köyü haroskomları mevkiinde Haldizar deresinin Baça deresi ile birleştiği noktadan Uzungöl' e kadar.
	Of	Baltacı deresi ve Yeniköy deresi	Karayemiş mezarası (Ancumah) şehir mahallesinden Karadeniz’e kadar 30 km’lik kısım.
	Araklı	Karaderesi ve kolları (Pazarlık ve Yağmur deresi)	Bahçecik köyünden geçen Karaderesini oluşturan kollardan Pazarcık deresinin Güegenlik mevki Kurt sırtından başlayarak Çatak mevkiine kadar 6 km. ve Yağmur deresinin yapaklı mevki Suiçmez sırtından başlayarak Taşbaşı mahallesine kadar 5 km.lik kısım.
	Maçka	Kalyan deresi	Şimşirli köyü Kalea mah.den - Maçka çayına kadar 11 km’ lik kısım.
		Hamsiköy deresi	Güzelyayla köyü Mat mezarından- Çatak mevkiine kadar 15 km.lik kısım.
	Akçaabat	Ormancı-Ohan deresi	Sevinç köyü boğazından başlayıp, Kalaycı deresi ile birleştiği noktaya kadar
	Akçaabat	Kalaycı deresi	Mavna obasından başlayıp Cevizlik deresi

			ile birleştigi Kasabın Değirmeni mevkiine kadar
	Akçaabat	Cevizlik deresi	Uçarsu şelalesinden başlayıp Kalaycı deresi ile birleştigi Kasabın Değirmeni mevkiine kadar
VAN	Çatak	Çatak çayı	Mezra deresinin Çatak çayı ile birleştigi yerden Sinebel deresi ile birleştigi yere kadar.
YALOVA	Çınarcık	Değirmendere	Menbaından Şenköy mezarlığına kadar olan kısım
		Karpuzdere	Kaynağından Armutdere mevkiine kadar.
YOZGAT	Çayıralan	A.Tekke deresi	0-10 km.lik kısım.
		İlik buydurun deresi	0-25 km.lik kısım.
		Kanakboğazı deresi	0-20 km.lik kısım.
		Çulhalı deresi	Yukarı Çulhalı ve Aşağı Çulhalı arasındaki kısım.
ZONGULDAK	Devrek-Dirgine	Bolu çayı	Bolu çayının Karadere mahallesinden Tohumlar mahallesi alt kısmına kadar 5 km' lik kısım.

[R.G. 23 Mayıs 2007 – 26530]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

YAVUZ /Türkiye Kararı*

Başvuru no. 67137/01

Strazburg

10 Ocak 2006

USUL

1.Dava, Türkan Yavuz (“başvuran”) isimli Türk vatandaşının, 8 Şubat 2001 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Hürriyetlerin Korunması Sözleşmesi'nin (“Sözleşme”) 34. maddesine dayanarak Türkiye Cumhuriyeti aleyhine AIHM'ye yaptığı başvurudan (no. 67137/01) kaynaklanmaktadır.

2.Başvuran, İstanbul Barosu'na bağlı M. A. Kırdök ve M. Kırdök isimli avukatlar tarafından temsil edilmiştir. Türk Hükümeti (“Hükümet”) AIHM'deki yargılama için bir Ajan tayin etmemiştir.

3.27 Kasım 2001 tarihinde AIHM başvuruyu bildirmeye karar vermiştir.

4.1 Kasım 2004 tarihinde, AİHM, Dairelerinin kompozisyonunu değiştirmiştir (25 § 1. madde). Bu dava, yeni oluşturulmuş olan İkinci Daire'ye tevzi edilmiştir (52 § 1. madde).

5.17 Mart 2005 tarihli bir yazı ile, AİHM, AİHS'nin 29 §§ 1. ve 3. maddesi uyarınca başvurunun kabuledilebilirliği ve esaslarına ilişkin karar vereceğini taraflara bildirmiştir.

6. Başvuran ve Hükümet, esaslara ilişkin ayrı ayrı görüş bildirmiştir (59 § 1. madde).

OLAYLAR

I.DAVA OLAYLARI

7. Başvuran, 1973 doğumludur ve İstanbul'da ikamet etmektedir.

A.Polis gözaltında tutulma ve başvuranın kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sağlık raporu

8.17 Mayıs 1997 tarihinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı beş polis memuru, başvuranın dairesinde arama yapmıştır. Başvuran ve eşi yakalanmış ve yasadışı bir örgüt olan TKP/ML¹'ye üye oldukları şüphesiyle gözaltına alınmışlardır. Aynı gün polisler tarafından hazırlanan ve başvuran tarafından imzalanan arama tutanağına göre, polis, birkaç belge, silah, mühimmat ve dinamit bulmuştur. Raporda, başvuran ve eşinin mukavemet gösterdiği ifade edilmiştir.²

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

9. Aynı gün, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'ne bağlı polisler, aynı gerekçelerle, E.Y. dahil olmak üzere, diğer şüphelileri yakalamışlardır.

10.19 Mayıs 1997 tarihinde, başvuran, iki polis tarafından sorguya çekilmiştir. Başvuran, TKP/ML ile bağlantısı olmadığını ve arama sırasında bulunan maddelerin varlığından haberdar olmadığını belirtmiştir. Eşinin bu maddeleri ne zaman getirip sakladığını bilmediğini ifade etmiştir. Başvuran, ifadesini imzalamıştır.

11.21 Mayıs 1997 tarihinde, başvuran İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Adli Tıp Kurumu'na bağlı bir doktor tarafından muayene edilmiştir. Doktor, başvuranın sağ kürek kemiğinin altında 2 x 8 cm ebadında *hiperemi*³, boyun bölgesinde 3 cm ebadında bir şişlik ve boyunda ağrı olduğunu not etmiştir. Doktor tarafından hazırlanan raporda, bu tespitlerden başka, kötü muameleye bağlı olabilecek başka yaralanma emaresi olmadığı sonucuna varılmıştır.

B.Kötü muamele iddiasına yönelik başlatılan soruşturma ve polisler için cezai işlemler

¹ Türkiye Komünist Marksist/Leninist Partisi

² Taraflarca sunulan arama tutanaklarının kopyaları kısmen okunabilmektedir. Ancak, başvuran, gözaltı tutanağında, kendisinin ve eşinin mukavemet gösterdiğinin ifade edildiğini teyit etmiştir.

³ Hiperemi, organ kan akışındaki artıştır.

12.21 Mayıs 1997 tarihinde, başvuran İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı huzuruna çıkarılmıştır. Polise verdiği ifadelerin içeriğini teyit etmiştir. Ancak, gözaltı süresinde, dört ya da beş polisin, göğüslerine ve kalçalarına dokunarak cinsel tacizde bulunduğunu belirtmiştir. Ayrıca yumruklandığını da iddia etmiştir. Tekrar görürse bu polisleri tanıyabileceğini ifade etmiştir.

13.Aynı gün, başvuran serbest bırakılmış ve kendisine yönelik hiçbir cezai işlem başlatılmamıştır.

14.22 Mayıs 1997 tarihinde, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, başvuran ve E.Y.'nin kötü muamele iddialarını inceleme yetkisine sahip olmadığını dikkate almış ve soruşturma dosyasını Fatih Cumhuriyet Savcılığı'na nakletmiştir.

15.30 Mayıs ve 3 Temmuz 1997 tarihlerinde, Fatih Cumhuriyet Savcısı, Kartal ve Tuzla Emniyet Müdürlükleri'nin, başvuranın kendi huzuruna çıkarılmasını sağlamaları talebinde bulunmuştur. 21 Ağustos 1997 tarihinde, Tuzla Emniyet Müdürlüğü, Cumhuriyet Savcısı'na, başvuranın Cumhuriyet Savcısı tarafından belirtilen adreste bulunmadığını ve Kartal SSK Hastanesi'nde çalıştığını öğrendiklerini bildirmiştir. 27 Ağustos 1997 tarihinde, Cumhuriyet Savcısı, Kartal Emniyet Müdürlüğü'ne yaptığı talebini yinelemiştir. Başvuranın adresi, çalıştığı yer olan hastane olarak belirtilmiştir.

16.Fatih Cumhuriyet Savcısı'nın 30 Mayıs 1997 tarihli talebi üzerine, 8 Temmuz 1997 tarihinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü, başvuran ve E.Y.'nin yakalanması ve tutuklanmasına ilişkin belgeleri iletmış ve Savcıya başvuran ve E.Y.'yi sorguya çeken polislerin kimliklerini bildirmiştir.

17.Fatih Cumhuriyet Savcısı'na verilen 26 Eylül 1997 tarihli ifadesinde, başvuran, özellikle, karakola götürüldüğünü, eşinden ayrılarak gözlerinin bağlandığını ileri sürmüştür. Saçını çeken ve bilhassa omuzlarının ortasından kendisine vuran polisler tarafından saldırıya maruz kaldığını iddia etmiştir. Kendisini kocasının gözü önünde çırılçıplak soyduklarını, sarkıntılık ettiklerini ve cinsel tacizde bulduklarını ileri sürmüştür. Sorgusu esnasında, polislerden birisinin kendisini tecavüzle tehdit ettiğini, diğer polislerin sözlü hakarete bulunduğunu ve işbirliği yapmaz ise cinayetle suçlamakla tehdit ettiklerini de iddia etmiştir. Basında yer almasından sonra da dövüldüğünü ileri sürmüştür. Başvuran, *incommunicado* şekilde, tüm görgü tanıklarından uzak tutulduğundan, tanık bulmasının imkansız olduğunu belirtmiştir.

18.E.Y.'nin ifadesi Fatih Cumhuriyet Savcısı tarafından 27 Ekim 1997 tarihinde alınmıştır.

19.23 Temmuz 1997 ve 9 Eylül 1997 tarihleri arasında, Fatih Cumhuriyet Savcısı, H.İ., E.A., A.K., ve Z.K. isimli polislerin ifadelerini almıştır. Sözkonusu polislerin hepsi kendilerine yönelik suçlamaları reddetmiş ve hem başvuranın hem de E.Y.'nin tutuklanmaya direndiğini ve sonuç olarak bazı yaralar almış olabileceğini iddia etmiştir.

20.3 Kasım 1997 tarihinde Fatih Cumhuriyet Savcısı, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'na, sözkonusu polis memurları aleyhinde cezai takibat açılması gerektiği kanısında olduğunu belirten bir rapor sunmuştur.

21.19 Kasım 1997 tarihli bir iddianame ile İstanbul Cumhuriyet Savcısı, Ceza Kanunu'nun, kötü muameleyi yasaklayan 243 § 1. maddesi uyarınca İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'nde polis memurları aleyhinde cezai takibat başlatmıştır.

22. 25 Kasım 1997 tarihinde polis memurları aleyhinde açılan cezai takibat, İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi huzurunda başlamıştır.

23. 25 Kasım 1997 ve 1 Haziran 1999 tarihleri arasında Mahkeme, sekiz duruşmaya bakmıştır. Başvurayı, eşini, E.Y.'yi ve suçlanan polis memurlarını dinlemiştir. Başvuranın, üçüncü taraf olarak katılmaya dair 13 Şubat 1998 tarihli talebi, Mahkeme tarafından kabul edilmiştir. 13 Ekim 1998 tarihinde düzenlenen duruşmada başvuranın temsilcisi Mahkeme'ye, başvuranın görgü tanığı, Ş.T.'yi dinleme haklarından vazgeçtiklerini bildirmiştir. Dolayısıyla, Mahkeme Ş.T.'yi dinlememe kararı vermiştir.

24. Ağır Ceza Mahkemesi huzurundaki davalar sırasında başvuran, polis memurları aleyhindeki iddialarını yinelemiştir. Ayrıca, kendisini cinsel yönden taciz eden polis memurlarından ikisinin, H.İ. ve Z.K.'nin, Mahkeme huzurunda bulduklarını belirtmiştir. Yakalanması sırasında bir mücadele yaşandığını da kabul etmiştir.

25. 1 Aralık 1998 tarihli duruşmada başvuranın eşi, başvuran lehinde tanıklık etmiştir. Polis gözetimindeyken topluca düzenli işkenceye maruz bırakıldıklarını belirtmiştir. Bu hususta, kıyafetlerinin yırtılmış, ayaklarının ezilmiş olduğunu, soğuk basınçlı suya maruz kaldıklarını ve kafalarının, bir havuza batırıldığını ileri sürmüştür. Kendisine, eşinin çıplak şekilde yerde yatarken gösterildiğini iddia etmiştir.

26. 1 Haziran 1999 tarihinde İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi, polis memurlarının aleyhlerinde öne sürülen suçlardan beraatine karar vermiştir. Mahkeme, tıbbi raporlardaki bulgular dışında, yaralanma izi olmadığı ve sözkonusu raporlarda kaydedilen yaralanmaların, şikayetçilerin yakalanması sırasında olduğu kanısındadır. Mahkeme, başvuranın eşinin tanıklığının, başvuranın eşi olması, aynı gerekçelerle yakalanarak gözaltına alınması ve ifadesinin, olaylara uymaması nedeniyle, güvenilir olmadığı sonucuna varmıştır. Bu nedenle, huzurunda sunulan delillerin, suçlanan polis memurlarının suçlu olduğuna karar vermek için yeterli olmadığına karar vermiştir.

27. 4 Ekim 2000 tarihinde Yargıtay, Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararını onamıştır.

II. İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMASI

28. Sözkonusu zamanda yürürlükte olan ilgili iç hukukun tanımı, *Batı ve Diğerleri/Türkiye* (no. 33097/96 ve 57834/00, §§ 96-100, ECHR 2004- ... (özetler)) kararında bulunabilir.

HUKUK

I. KABULEDİLEBİLİRLİK

29. 6 Haziran 2005 tarihli ek görüşlerinde Hükümet AİHM'den, AİHS'nin 35 § 1. maddesi bağlamındaki iç hukuk yollarının tüketilmesi gereğine uymadığı için başvurunun kabuledilemez olduğuna karar vermesini istemiştir. Başvuranın, hukuk mahkemeleri veya idari mahkemelerde dava açarak maruz kaldığını iddia ettiği zararın telafisi için isteyebileceğini ileri sürmüştür. Bu bağlamda, AİHM'ye daha önce bu iç hukuk yollarının etkinliğini kanıtlayan sözkonusu mahkemeler tarafından verilmiş kararların sunulmuş olduğunu belirtmiştir.

30. Başvuran, Hükümet 23 Nisan 2002 tarihli görüşlerinde iç hukuk yollarının tüketilmemiş olmasına itiraz etmemiş olduğu için, davanın sözkonusu aşamasında da itiraz etmemelerinin engellenmesi gerektiğini ileri sürmüştür.

31. AİHM, AİHM İç Tüzüğü'nün 55. maddesine göre, niteliği ve koşulları elverdiğince, başvurunun kabuledilebilirliğine ilişkin yazılı veya sözlü görüşlerinde sorumlu Sözleşmeciler Devlet tarafından kabuledilemezlik kararına itiraz edilmesi gerektiğini yineler (bkz. *K. ve T./Finlandiya* [BD], no. 24952/94, § 44, ECHR 2002-X). AİHM, Hükümet'in, AİHM'nin sözkonusu başvurunun kabuledilebilirliğine ilişkin kararından önce başvurunun kabuledilebilirliği ve esaslarına ilişkin ek görüşlerinde iç hukuk yollarının tüketilmesine ilişkin itirazlarını belirtmiş olmalarından dolayı sözkonusu gerekliliği yerine getirmiş olduğu kanısındadır. Dolayısıyla AİHM, Hükümet'in davanın sözkonusu aşamasında iç hukuk yollarının tüketilmemiş olduğuna ilişkin itirazını sunmaktan alıkonamayacağı kanısındadır.

32. Ancak AİHM, daha önce benzer davalarda Hükümet'in ilk itirazlarını incelemiş ve reddetmiş olduğunu yineler (bkz., özellikle, *Karayığit/Türkiye* (karar), no. 63181/00, 5 Ekim 2004). AİHM, sözkonusu davada yukarıda kaydedilen başvuruda vardığı sonuçlardan farklı bir sonuca varmasını gerektirecek özel bir durum görmemektedir.

33. Bu koşullar altında AİHM, Hükümet'in ilk itirazını reddeder.

34. AİHM, başvurunun AİHS'nin 35 § 3. maddesi bağlamında temelden yoksun olmadığını belirtir. Ayrıca, kabuledilemez olduğuna karar vermek için gerekçe bulunmadığını belirtir. Bu nedenle, kabuledilebilir olduğuna karar verilmelidir.

II. AİHS'NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

35. Başvuran, polis gözetimindeyken maruz bırakıldığı muamelenin, AİHS'nin aşağıda kaydedilen 3. maddesinin ihlali anlamına gelen işkence ve insanlık dışı muameleye eş değerde olduğu hususunda şikayette bulunmuştur:

“Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya işlemlere tabi tutulamaz.”

36. Hükümet, başvuranın iddialarına itiraz etmiştir. Başvuranın iddialarının, uygun delillerce desteklenmediğini belirtmiştir. Bu bağlamda Hükümet, başvuranın kötü muamele iddialarının, tıbbi rapor bulgularına uymadığını belirtmiştir. Hükümet, başvuranın, iddia ettiği muameleye uğramış olması durumunda, yüzünden ve vücudunda yara izleri olacağını ileri sürmüştür. Ayrıca, başvuranın ve eşinin, yakalanmaya karşı direndiklerini doğruladıklarını belirtmiştir.

37. Başvuran, iddialarını sürdürmüştür. Özellikle, sırtına darbe aldığını, çıplak bırakıldığını ve sözlü ve fiziksel olarak cinsel yönden taciz edilmiş olduğunu belirtmiştir.

38. AİHM, kişinin sağlık durumu iyiyken gözaltına alındığı ancak, serbest bırakıldığında yaralanmış olduğunun anlaşıldığı durumlarda, Devlet'in sözkonusu yaralanmanın nasıl olduğunu açıklamakla ve özellikle başvuranın iddiaları, tıbbi raporlarla desteklenmişse, sözkonusu iddiaları çürütecek bir delil sunmakla yükümlü olduğunu; aksi halde, AİHS'nin 3. maddesi bağlamında açık bir sorunun belireceğini yineler (bkz. *Selmouni/Fransa* [BD], no. 25803/94, § 87, ECHR 1999-V, *Aksoy/Türkiye*, 18 Aralık 1996 tarihli karar, *Hüküm ve Karar Raporları* 1996-VI, sayfa 2278, § 62, *Tomasi/Fransa*, 27 Ağustos 1992 tarihli karar, A Serisi no. 241-A, sayfa 40-41, §§ 108-111, ve *Ribitsch/Avusturya*, 4 Aralık 1995 tarihli karar, A Serisi no. 336, sayfa 26, § 34).

39. Sözkonusu davada doktor tarafından hazırlanan tıbbi rapor, polis tarafından gözaltında tutulduğu sürenin bitiminde başvuranın vücudunda yaralar görüldüğünü göstermektedir. AİHM'nin görüşüne göre, tıbbi rapordaki bulgular, en azından başvuranın sırtından darbe aldığına dair iddialarıyla uyusmaktadır. AİHM, özellikle sözkonusu muamelenin kanıtlanması çok zor olduğu için, cinsel veya psikolojik kötü muameleye ilişkin iddiaların doğruluğunu değerlendirmeyi gerekli görmemektedir.

40. AİHM tarafların, 21 Mayıs 1997 tarihli tıbbi rapor bulgularına ilişkin ihtilafa düşmediklerini gözlemlemektedir. Ancak, başvuranın sözkonusu muameleye nasıl maruz kaldığı hususunda farklı ifadeler vermişlerdir. AİHM, başvuranın yakalanmasını müteakiben muayene edilmediğini, oysa edilmesinin, yakalama işlemi sırasında güç kullanmak durumunda kalan polis memurları tarafından atılacak uygun bir adım olmuş olacağını belirtmektedir. Ayrıca, yakalam tutanağında, başvurana karşı kullanılan suçun niteliğinden söz edilmemektedir ve başvuranın eşi olan R.Y.'nin tıbbi raporu, birlikte yakalanmış olmalarına rağmen, kötü muamele bulgularını ortaya koymamaktadır.

41. Yukarıda belirtilenler karşısında, AİHM, Hükümet'in, başvuranın, tutukluluğun sonunda tespit edilen yaraları nasıl aldığına ilişkin açıklamalarından tatmin olmamıştır.

42. Yetkililerin, nezarete kontrolleri altındaki kişilerin aldıkları yaraların nedenini açıklama yükümlülüğünü yineleyen AİHM, polis memurlarının beraat etmelerinin Devlet'in AİHS uyarınca sorumluluğunu ortadan kaldıramayacağını değerlendirir (bkz., *mutatis mutandis*, *Berktaş – Türkiye*, no. 22493/93, § 168, 1 Mart 2001 ve *Çolak ve Filizer – Türkiye*, no. 32578/96 ve no. 32579/96, § 168, 8 Ocak 2004).

43. Bütün olarak davanın olaylarını ve başvuranın nezarete tutulduğu sırada aldığı yaraların nedenine ilişkin olarak Hükümet tarafından makul bir açıklamanın olmayışını değerlendiren AİHM, bu yaraların, sorumluluğunu Hükümet'in taşıdığı muameleden kaynaklandığını tespit eder.

44. AİHS'nin 3. maddesinin ihlal edildiğine karar verir.

III. AİHS'NİN 6. VE 13. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

45. Başvuran, ulusal mahkemelerin, herhangi bir ek soruşturma yürütmeden ve dava dosyasındaki delillere rağmen sanık memurları beraat ettirmek amacıyla hareket ettiği gerekçesiyle bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının hakkaniyete uygun olarak görülmesini istemek hakkının ihlal edildiğinden şikayetçi olmuştur. Ayrıca, kötü muamele ve işkence şikayetlerine ilişkin etkili bir hukuk yolunun olmadığından şikayetçi olmuştur. Başvuran, AİHS'nin 6. ve 13. maddelerine istinat etmiştir.

46. AİHM, bu şikayetlerin tek başına 13. madde açısından incelenmesi gerektiğini değerlendirir. Bu madde şöyledir:

“Bu Sözleşme’de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev yapan kişiler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabileme hakkına sahiptir.”

47. Hükümet, başvuranın kötü muamele iddiasına ilişkin ifadesinin üzerine Cumhuriyet Savcısı tarafından hemen bir soruşturma başlatıldığını ileri sürmüştür. Hükümet, başvuranın yakalanmasında ve sorgulanmasında yer alan polis memurlarının teşhis edildiğini, başvuran ve sanık polis memurlarının ifadelerinin alındığını ve başvuranın eşinin tanık olarak dinlendiğini belirtmiştir. Hükümet, başvuranın mahkemede hazır bulunmamasının, ifade vermesini sağlamak için birkaç yazılı talebi zorunlu kılmış olduğunu belirtmiştir. Mahkemenin, sanık polis memurlarının beraatını onları mahkum etmek için yeterli delil olmaması dolayısıyla emrettiğini iddia etmiştir.

48. Başvuran, işkence ve kötü muamele iddialarına ilişkin olarak ön soruşturmanın ve cezai işlemlerin uluslararası standartların gerisinde kaldığını ileri sürmüştür. Tıbbi raporların yetersizliğinden ve daha fazla delil elde etme çabalarının yokluğundan şikayetçi olmuştur. Başvuran, yerel mahkemenin, yakalanmasının ardından polis memurlarının onu tıbbi muayeneye götürmediği gerçeğine müsamaha ederken, eşinin ifadesini tek taraflı bulduğunu ve kendisinin ifadesini gözönünde bulundurmadığını belirtmiştir.

49. Bu davada sunulan delillere dayanarak, AİHM, sorumlu Devlet'in, AİHS'nin 3. maddesi uyarınca, polis nezaretinde başvuran tarafından maruz kalınan kötü muameleden sorumlu olduğunu tespit etmiştir. Dolayısıyla, bu bakımdan başvuranın şikayeti, AİHS'nin 3. maddesi ile ilişkili 13. maddenin maksatları açısından “savunulabilir” dir. Dolayısıyla, yetkililerin, bu hükmün gereklerini yerine getiren etkili bir soruşturma yürütme yükümlülükleri vardır (bkz. *McGlinchey ve Diğerleri*

– İngiltere, no. 50390/99, § 64, AİHM 2003-V ve yukarıda anılan, *Batu ve Diğerleri* §§ 133-138).

50. Söz konusu davada, AİHM, Cumhuriyet Savcılığı tarafından başvuranın iddialarına yönelik bir soruşturmanın hemen başlatıldığını gözlemler. Bu soruşturma, Cumhuriyet Savcısı tarafından, başvuranın hem yakalanmasında hem de sorgulanmasında yer alan kişiler olarak teşhis edilen iki polis memurunun duruşmaya çıkmasıyla sonuçlanmıştır. Ayrıca, delil yetersizliğinden dolayı polis memurlarının beraat etmesiyle sonuçlanan bu cezai işlemlere başvuran etkili olarak katılım sağlayabilmekteydi.

51. Bununla birlikte, AİHM, yetkililer tarafından soruşturma ve duruşmanın yürütülme biçiminde kusurlar olduğunu gözlemler. AİHM, davanın açılmasının öncesinde başvurandan hiçbir zaman kötü muamelenin sözde faillerini teşhis etmesinin talep edilmediğini gözlemler ve sonuç olarak, başvuran tarafından şikayet edilen diğer polis memurları teşhis edilmemiş ve duruşmaya çıkarılmamıştır. Bu bağlamda, yetkililer, başvuranın yakalanmasında yer alan diğer polis memurlarının veya yakalanmasının muhtemel görgü tanıklarının ifadelerini almamışlardır. Ayrıca, işlemlerin hiçbir aşamasında, başvuranın incommunicado üç buçuk gün tutuklu kaldığı ve hepsi erkek olan polis memurları tarafından sorgulandığı gerçeğine rağmen, yetkililer tarafından başvuranın cinsel taciz iddialarının doğruluğu incelenmemiştir.

52. Yukarıda belirtilenler karşısında, AİHM, hem soruşturmanın hem de cezai işlemlerin AİHS'nin 13. maddesinin gerektirdiği tam, etkili hukuk yolunu sağlamadığı kararına varır. Dolayısıyla, bu hüküm ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

53. AİHS'nin 41. maddesi şöyledir:

“ Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Taraf'ın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören tarafın hakkaniyete uygun bir surette tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

54. Başvuran 40.000 Euro manevi tazminat talep etmiştir.

55. Hükümet, aşırı bularak, başvuran tarafından talep edilen miktara itiraz etmiştir.

56. AİHM, başvuranın, büyük ihtimalle, tek başına AİHM'nin ihlal tespitiyle telafi edilemeyecek, acı ve sıkıntı yaşamış olduğunu tespit eder. Bu davada tespit edilen ihlalin niteliğini gözönünde tutarak ve hakkaniyet temelinde karar vererek, AİHM, başvurana, 10.000 Euro manevi tazminat ödenmesine karar verir.

B. Mahkeme masrafları

57. Başvuran mahkeme masrafları olarak toplam 10.640 Yeni Türk Lirası (YTL) (yaklaşık 5.982 Euro) talep etmiştir. Bu miktar, hem yerel mahkemelerde hem de AİHM’de yapılan idari masrafları ve harcamaları ve temsil edilme ücretlerini kapsar. Taleplerine destek olarak, başvuran, temsilcileri tarafından hazırlanan bir masraflar listesi ve İstanbul Barolar Birliği’nin 2005 için tavsiye olunan ücretler listesini sunmuştur. Ancak, herhangi bir makbuz sunmamıştır.

58. Hükümet miktarlara itiraz etmiştir. Başvuranın taleplerine ilişkin herhangi bir belge veya makbuz sunmadığını ileri sürmüştür.

59. AİHM, sözkonusu masraflar gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktar açısından makul olduğu takdirde mahkeme masraflarına ilişkin tazminat ödenmesine karar verebilir (bkz. *Sawicka – Polonya*, no.37645/97, § 54, 1 Ekim 2002). Mevcut bilgilere istinaden kendi kararını veren AİHM, bütün mahkeme masraflarını kapsamak üzere 2.500 Euro ödenmesine karar verir.

C. Gecikme Faizi

60. AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası’nın kısa vadeli kredilere uyguladığı marjinal faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar verir.

BU SEBEPLERLE, AİHM OYBİRLİĞİ İLE

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;

2. AİHS’nin 3. maddesinin ihlal edildiğine;

3. AİHS’nin 13. maddesinin ihlal edildiğine;

4. (a) Sorumlu Devlet’in, başvurana, aşağıdaki miktarları, AİHS’nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme günündeki kur üzerinden sorumlu Devlet’in milli para birimine dönüştürmek üzere ödemesine:

(i) 10.000 Euro (on bin Euro) manevi tazminat;

(ii) 2.500 Euro (iki bin beş yüz Euro) mahkeme masrafları;

(iii) yukarıdaki miktarlara tabi olabilecek her türlü vergi;

(b) Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin aşılmasından ödeme gününe kadar geçen süre için yukarıdaki miktarlara Avrupa Merkez Bankası’nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanmasına;

5. Başvuranın adil tazmin talebinin kalanının reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü’nün 77 §§ 2 ve 3. maddesi uyarınca 10 Ocak 2006 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

S. NAISMITH
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

J.-P.COSTA
Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

ORHAN ASLAN/Türkiye Davası*

Başvuru no:48063/99

Strazburg

20 Ekim 2005

OLAYLAR

I. Davanın Koşulları

Başvuran 1969 doğumlu olup, İzmir’de ikamet etmektedir.

1. Başvuranın yakalanması ve aleyhindeki ceza soruşturması

14 Ekim 1997 tarihinde, saat 21.30 sularında, başvuran iki kişiyle birlikte, İzmir Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi tarafından, *Ekim* adlı örgüt üyeleri aleyhine başlatılan bir operasyon çerçevesinde yakalanmış ve gözaltına alınmıştır. Başvuran, bu örgüte üye olmakla suçlanmıştır.

15 Ekim 1997 tarihinde, saat 00.40’da başvuran, Menemen Devlet Hastanesi doktoru tarafından muayene edilmiştir. Doktor, başvuranın vücudunda hiçbir darp ve şiddet izinin bulunmadığını tespit etmiştir.

Aynı gün, saat 3.30’da, adli tıp doktoru tarafından muayene edilen başvuranın sol dizinde 1 cm. ebadında kabuklu yara tespit edilmiştir.

19 Ekim 1997 tarihinde, başvuran gözaltından sorumlu polisler tarafından dinlenmiş, fakat başvuran, açlık grevinde olduğu gerekçesiyle ifade vermemiştir.

20 Ekim 1997 tarihinde, saat 11:15’te, başvuran adli tıp doktoru tarafından muayene edilmiştir. Doktor hazırladığı raporda, başvuranın sağ gözünde bir ekimozun, sol dirsek ve sağ dizde bazı sıyrıkların tespit edildiğini ifade etmiştir. Doktor, tespit edilen izlerin, başvuranın hayatını tehlikeye sokmadığını belirtmiş ve bir gün iş göremez raporu vermiştir.

Aynı gün, başvuran İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı tarafından dinlenmiştir. Başvuran, 1 Mayıs

gösterisine katılmadığını ve bildiri dağıtmadığını ifade ederek, kendisine isnat edilen suçlara itiraz etmiş ve suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

Aynı gün, İzmir Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne çıkarılan başvuran hakkında, tutuklu yargılanma kararı verilmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

22 Ekim 1997 tarihinde, Bergama Cezaevi doktoru başvuranı muayene etmiştir. 1785 numarası ile kaydedilen sağlık raporunda, sol dirsekte iki adet 1 cm. ebadında kabuklu yara, sağ dizin dış tarafında 1 cm. çapında kabuklu yara, sol dizin arkasında 2 cm. ebadında sıyrık ve sağ göz altında 0,5x1 cm. ebadında ekimoz tespit edildiği belirtilmiştir.

18 Kasım 1997 tarihli iddianameyle, Türk Ceza Kanunu'nun 169. maddesi ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, başvuranı yasadışı örgüte yardım etmekle, "Ekim gençliği" yazılı bir pankart taşıyarak 1 Mayıs gösterisine katılmakla ve izinsiz gösteri yapmakla suçlamıştır.

18 Aralık 1997 tarihinde, Devlet Güvenlik Mahkemesi'ndeki duruşmada, başvuran kendisine isnat edilen suçlara itiraz etmiş ve masum olduğunu ifade etmiştir.

30 Ekim 1997 tarihinde, başvuranın avukatı, Orhan Aslan'ın gözaltında bulunduğu sırada kendisine yapılan işkence sonrasında, isnat edilen suçları işlediğini kabul ettiğini iddia ederek, müvekkilinin tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmasını talep etmiştir.

16 Nisan 1998 tarihinde, başvuranın avukatı müvekkilinin serbest bırakılıp tutuksuz yargılanmasını talep etmiştir. Başvuranın avukatı, İddianame'nin dayandığı şahıs beyanının, işkence sonucunda alındığını iddia etmektedir.

16 Nisan 1998 tarihli bir kararla, iki sivil hakimden ve üsteğmen rütbeli bir askeri hakimden oluşan Devlet Güvenlik Mahkemesi, başvuranı isnat edildiği olaylardan suçlu bulmuş, Türk Ceza Kanunu'nun 169. maddesi ve 3713 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca başvuranı dört yıl altı ay hapis cezasına mahkum etmiştir. Devlet Güvenlik Mahkemesi, cezayı hafifletici sebepleri gözönüne alarak mahkûmiyetini 1/6 oranında azaltmış ve başvuranı üç yıl dokuz ay hapis cezasına mahkûm etmiştir.

16 Aralık 1998 tarihli bir kararla, Yargıtay temyiz edilen kararı onamıştır.

2. Başvuranın gözaltından sorumlu polisler aleyhine yaptığı kötü muameleye ilişkin şikayeti

Başvuran, belirtilmeyen bir tarihte, 14 Ekim 1997 tarihli gözaltından sorumlu polisler aleyhine, kötü muameleye ilişkin olarak, İzmir Cumhuriyet Savcılığı'na şikayette bulunmuştur.

2 Mart 1999 tarihinde, İzmir Cumhuriyet Savcılığı, Bergama Cumhuriyet Savcılığı'ndan bu şikayete ilişkin olarak kanıt unsurlarını toplamasını istemiştir.

Aynı gün, İzmir Cumhuriyet Savcılığı, İzmir Emniyet Müdürlüğü'nden başvuran hakkında yürütülen soruşturma dosyasını istemiştir.

21 Nisan 1999 tarihinde, İzmir Cumhuriyet Savcılığı başvuranı dinlemiştir. Başvuran, gözaltında bulunduğu sırada Terörle Mücadele Şubesi polislerinin kendisini tamamen soyduğunu, sırtüstü yatırıldığını, cinsel organına ve ayak parmağına elektrik teli bağlanarak kendisine elektroşok verildiğini iddia etmiştir. Bunların yapıldığı sırada, titrememesi için polislerden biri dizlerine oturmuş, bir diğeri ise omuzlarını tutmuştur. Elektroşoktan sonra, kan dolaşımını sağlamak amacıyla başvuran yürütülmüştür. Sonrasında soğuk su tutulmuştur. Elektroşok, gözaltında tutulduğunun ilk üç günü yapılmıştır. Söz konusu örgüte üye olduğunu ve yardım ettiğini itiraf etmesi için psikolojik baskılara maruz kalmıştır. Başvuran kendisine isnat edilen suçlara itiraz ettiğini ve İzmir Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi polisleri ve üstleri aleyhine şikayette bulunduğunu ifade etmiştir.

26 Nisan 1999 tarihinde, İzmir Cumhuriyet Savcılığı, Bergama Cumhuriyet Savcılığı'na 2 Mart 1999 tarihinde ilettiği isteğini yinelemiştir.

30 Nisan 1999 tarihinde, Mahkeme muhakemenin men-i kararı vermiş, bu karar başvuranın annesinin evine tebliğ edilmiştir.

22 Mart 2002 tarihinde, başvuranın avukatı bu karara karşı İzmir Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

27 Ağustos 2002 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesi başkanı, muhakemenin men-i kararını bozmuştur. Buna gerekçe olarak da, başvuranın bir avukatının bulunması ve kendisinin de Bergama Cezaevinde tutuklu bulunmasına rağmen muhakemenin men-i kararının başvuranın annesine tebliğ edildiğini göstermektedir. Ayrıca, önsoruşturmanın etkili bir şekilde yürütülmediğini ve sağlık raporunda belirtilen yaraların gözaltında bulunduğu dönemde ortaya çıktığını belirtmektedir.

12 Mart 2003 tarihinde, İzmir Cumhuriyet Savcılığı, başvuranın gözaltından sorumlu polis memurları Cemal Kuloğlu, Kadir Pektaş ve İbrahim Okut aleyhine ceza davası başlatmıştır.

16 Haziran 2003 tarihli duruşmada, Ağır Ceza Mahkemesi Kadir Pektaş'ı dinlemiştir. Kadir Pektaş, Aliğa'da yakalanan başvuranın Terörle Mücadele Şubesi'ne teslim edildiğini, geldiği sırada, başvuranın gözünde hafif bir iz olduğunu, bu konuyla ilgili olarak amirlerine bilgi verdiğini, amirlerinin başvuranın yakalandığı sırada direndiği için bu izin meydana geldiğini belirttiklerini ifade etmiştir. Kadir Pektaş, itiraflarda bulunması için başvurana işkence yapmadığını belirtmektedir.

Aynı duruşma sırasında, İbrahim Okut, geldiğinde başvuranın gözünde iz olduğunu, başvuranın ifade vermeyi reddettiğini ve itirafta bulunması için kendisine baskı yapılmadığını belirtmiştir.

Aynı duruşma sırasında, Ağır Ceza Mahkemesi, polis memuru Cemal Kuloğlu'nun istinabe yoluyla dinlenmesi emrini vermiştir.

17 Eylül 2003 tarihli duruşmada, Ağır Ceza Mahkemesi başvuranı dinlemiştir. Başvuran, Meral ve Gülcan adında iki kişiyle birlikte Menemen'de yakalandığını, üçünün de İzmir Terörle Mücadele Şubesi'ne götürüldüklerini açıklamıştır. Burada gözaltına alındığını ve üç gün boyunca gözlerinin bağlandığını, elektroşok uygulandığını, sağ ayak parmağına ve cinsel organına elektrik teli bağlandığını, bir ara üzerine soğuk su tutulduğunu, polislerden birisinin gözünün altına bir yumruk attığını iddia etmiştir. Gözleri bağlı olduğundan, bunu yapan polislerin kim olduğunu bilemeyeceğini belirtmiştir. Polis memurları bildiri dağıttığını, Meral ve Gülcan'ı tanıdığını itiraf etmeye zorlamışlardır. Ağır Ceza Mahkemesi, Gülcan Öztürk ve Meral Köse'nin istinabe yoluyla dinlenmesi emrini vermiştir.

8 Aralık 2003 tarihli duruşmada, Ağır Ceza Mahkemesi tanık Gülcan Öztürk ve Meral Köse'yi dinlemekten vazgeçmiştir.

Belirtilmeyen bir tarihte, polis memuru Cemal Kuloğlu istinabe yoluyla dinlenmiştir. Cemal Kuloğlu başvuranın sorgusuna katılmadığını belirtmiştir.

14 Kasım 2003 tarihli bir kararla, Ağır Ceza Mahkemesi delil yetersizliğinden polis memurları Cemal Kuloğlu, Kadir Pektaş ve İbrahim Okut'un beraatlerine karar vermiştir. Bu gerekçelerle Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranın Terörle Mücadele Şubesi'ne geldiği sırada gözünde kan oturması olduğunu, polislerin, ilgili kişileri bilgilendirmelerinin ardından bunun başvuranın yakalanması sırasında direnmiş olmasından kaynaklandığını öğrendiklerini belirtmiştir. Ayrıca, başvuranın iddiası doğru olsa bile, bunu yapanın kim olduğunu bilmediğini iddia etmiştir, çünkü Terörle Mücadele Şubesi'ne getirildiğinde zaten darbe almıştır.

19 Kasım 2003 tarihinde, başvuran kararı temyize götürmüştür. 29 Aralık 2003 tarihinde verdiği tamamlayıcı ek savunmasında, başvuranın avukatı, saat 3.30'da yapılan 15 Ekim 1997 tarihli ve saat 11.15'te yapılan 20 Ekim 1997 tarihli sağlık raporları arasındaki tutarsızlıkların altını çizmiştir.

Dava halen Yargıtay'da görülmektedir.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran AİHS'nin 3. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

Hükümet, insanlık dışı muamele yapıldığına ilişkin iddiaların dayanaktan yoksun olduğunu belirtmektedir.

AİHM, bir kimse tamamen polis memurlarının kontrolü altında olduğu halde gözaltındayken yaralandığında, bu süreçte meydana gelen her türlü yaralanmanın, olaylara dair güçlü karinelere sebebiyet verdiğini hatırlatır (*Salman-Türkiye* [GC], n° 21986/93, § 100, CEDH 2000-VII). Dolayısıyla bu yaraların kaynağı hakkında makul bir açıklama getirmek ve mağdurun iddialarını - özellikle de bu iddialar tıbbi belgelerle desteklenmişse - şüpheye düşürebilecek olayları doğrulayan kanıtlar sunmak Hükümet'in sorumluluğundadır (Bkz., diğerleri arasında, *Selmouni-Fransa* [GC], no: 25803/94, § 87, CEDH 1999-V; *Berktaş-Türkiye*, no: 22493/93, § 167, 1 Mart 2001, *Altay-Türkiye*, no: 22279/93, § 50, 22 Mayıs 2001 ve *Hulki Güneş-Türkiye*, no: 28490/95, § 72, CEDH 2003-VII).

AİHM, mevcut davada, başvuranın 14 Ekim 1997 tarihinde saat 21.30 sularında yakalandığını ve sağlık muayenesinin özgürlüğünden mahrum bırakıldığı anda değil de, 15 Ekim 1997 tarihinde saat 0:40'da yapıldığını gözlemlemektedir. Başvuran gözaltında bulunduğu sırada sırayla, üç doktor tarafından ve Bergama Cezaevi doktoru tarafından da muayene edilmiştir. 15 Ekim 1997 tarihinde düzenlenen sağlık raporunda, başvuranın vücudunda hiçbir şiddet de darp izine rastlanılmadığı belirtilirken, 22 Ekim 1997 tarihinde düzenlenen son raporda, sol dirsekte 1 cm. uzunluğunda iki adet kabuklu yara, sağ dizin dış tarafında 1 cm. çapında kabuklu yara, sol dizin arkasında 2 cm. ebadında sıyrık ve sağ göz altında 0,5x1 cm. ebadında ekimoz tespit edildiği belirtilmiştir. Başvuranın vücudunda bulunan izlerin, yakalanmasından önceki bir zamanda meydana gelmiş olabileceğinin düşünülmesi güçtür.

AİHM, ayrıca altı gün boyunca gözaltında tutulan başvuranın vücudunda tespit edilen izlerin neden meydana gelmiş olabileceği hakkında Hükümet'in hiçbir açıklamada bulunmadığını gözlemlemektedir.

AİHM, makamların, gözetimleri altında bulunan kişiler hakkında bilgi verme zorunluluklarının bulunduğunu hatırlatarak, polislerin ceza davasından beraat etmelerinin Savunmacı Devlet'in sorumluluklarını ortadan kaldırmadığının altını çizmektedir. Kötü muameleden ötürü hakkında kovuşturma başlatılan polislerin Ağır Ceza Mahkemesi tarafından aklandıklarını, oysa Yargıtay, yaklaşık iki yıldan beri başvuran tarafından 19 Kasım 2003 tarihinde yapılan temyiz başvurusu hakkında bir karara varmamıştır. Dolayısıyla, olayların meydana gelmesinden sekiz yıl sonra, suçlanan polisler aleyhine başlatılan ceza yargılaması halen Yargıtay'da görülmektedir. Oysa ki, davanın açılmasından sonraki beş yıl içinde nihai bir mahkumiyet kararının bulunmayışından dolayı bu kişiler zamanaşımından faydalanabilirler (*Batı ve diğerleri*, adigeçen, §§ 146-147, ve *Selmouni*, adigeçen, §§ 79-80).

AİHM değerlendirmesine sunulan unsurların tümü ışığında ve Hükümet'in açıklamada bulunmayışını dikkate alarak, başvuranların vücudunda saptanan yaralardan Savunmacı Hükümet'in sorumlu olduğu kanaatine varmıştır.

Buna bağlı olarak, AİHM, başvuranın gözaltında bulunduğu sırada, AİHS'nin 3. maddesinde yasaklanan insanlık dışı muameleye maruz kaldığına kanaat getirmiştir.

Sonuç olarak, AİHS'nin 3. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, adil ve tarafsız bir mahkeme tarafından hakkaniyete uygun olarak davasının görülmediğinden ve gözaltında bulunduğu sırada avukat yardımından yararlanamadığından dolayı şikayet etmektedir. Bu itibarla başvuran AİHS'nin 6 §§ 1 ve 3. maddelerine gönderme yapmaktadır.

Hükümet, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin, Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin 2845 sayılı Kanun ve Anayasa'nın 143. maddesi uyarınca düzenlendiklerini hatırlatmaktadır. Bu mahkemeler, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğüne, demokratik düzene, Anayasa'ya ve Devlet'in güvenliğine karşı işlenen suçlara bakmaya yetkilidir. Ayrıca, 18 Haziran 1999 tarihli ve 4338 sayılı Kanun, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kuruluşunu düzenlemiştir, buna göre Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde askeri hâkim bulunmayacaktır.

Yargılamanın adilliği ile ilgili olarak, Hükümet, başvuranın savunma haklarını ve başvuru hakkını kullandığı görüşündedir.

A. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı Hakkında

AİHM daha önce buna benzer şikayetlerin dile getirildiği birçok dava incelediğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlali yönünde sonuçlandığını ortaya koymaktadır (Bkz. adıgeçen *Özel*, § § 33-34, ve *Özdemir-Türkiye* no:59659, §§ 35-36, 6 Şubat 2003).

AİHM mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir olgu ve delil sunmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, Ceza Kanunu'nda öngörülen ve cezalandırılan suçlardan ötürü Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanan başvuranın, aralarında asker kökenli bir hakimin yer aldığı mahkeme önüne çıkma konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu kanısındadır. Dolayısıyla başvuran, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin davanın gerekçesine yabancı mülahazalar ışığında sebepsiz bir yargı kararı almasından haklı olarak kaygı duymaktadır. Bu nedenle başvuranın, bu yargı merciinin tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin, nesnel bir biçimde haklı gerekçelere dayandığı kabul edilebilir (*Incal – Türkiye*, 9 Haziran 1998 tarihli karar, *Derleme* 1998-IV, s. 1573, § 72).

AİHM, başvuranları yargılayıp mahkûm eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin AİHS'nin 6 § 1 maddesinde öngörülen bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

B. Gözaltı süresince avukat bulunmayışı hakkında

AİHM, daha önceki benzer davalarda da dile getirildiği üzere, tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun bir mahkemenin, hiçbir surette, yargı yetkisi altındaki kişilere adil bir yargılama temin edebileceğinin varsayılamayacağını hatırlatır.

Başvuranın, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde görülmesi hakkının ihlal edildiği tespiti ışığında, AİHM mevcut şikayeti incelemeye gerek olmadığı kanaatine varmıştır (Bkz., diğerleri arasında *Çıraklar-Türkiye*, 28 Ekim 1998 tarihli karar, *Derleme* 1998-VII, s. 3074, §§ 44-45).

III. AİHS’NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran, mahkûm edilmesinden dolayı maddi tazminat olarak 20.000 (yirmi bin) Euro talep etmektedir. Ayrıca başvuran, tutuklu bulunduğu sırada ailesinin maddi olarak kendisine katkıda bulunduğunu açıklamaktadır. Aynı zamanda, manevi tazminat olarak 100.000 (yüz bin) Euro talep etmektedir.

Hükümet bu rakamlara itiraz etmektedir.

Maddi tazminatla ilgili olarak, AİHM başvuranın talebini destekleyecek hiçbir kanıt unsuru sunmadığını gözlemlemektedir (Bkz., *mutatis mutandis*, *Karakoç ve diğerleri-Türkiye*, no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, § 69, 15 Ekim 2002). Sonuç olarak AİHM bu talebi reddetmektedir.

Buna karşılık, ilgili kişiye hakkaniyete uygun olarak 10.000 (on bin) Euro değerinde manevi tazminat ödenmesinin uygun olacağına karar vermiştir.

AİHM, bir mahkûmiyet kararının Sözleşme’nin 6§1. maddesine göre tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği sonucuna vardığında prensip olarak en uygun tazminin, başvuranın gecikmeksizin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme tarafından yeniden yargılanması olduğu kanaatine varmıştır (*Gençel-Türkiye*, no:53431/99, §27, 23 Ekim 2003).

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran yaptığı masraf ve harcamalar için 6.000 (altı bin) Euro talep etmektedir.

Hükümet bu miktara karşı çıkmaktadır.

AİHM hakkaniyete uygun olarak, bu alandaki uygulamayı gözönüne alarak başvurana 3.000 (üç bin) Euro ödenmesinin makul olacağına ve ödeme yapılırken bu meblağdan Avrupa Konseyi tarafından sağlanan 630 (altı yüz otuz) Euro tutarındaki adli yardımın düşürülmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası’nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranının üç puan fazlasının uygulanacağını belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;

2. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğinden yoksun olması nedeniyle AİHS'nin 6§1 maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. AİHS'nin 6. maddesine dayanan diğer şikâyetin incelenmesine *gerek görülmediğine*;

4. a) AİHS'nin 44§2 maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde , Savunmacı Hükümet'in başvurana ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden TL.'ye çevrilmek üzere,

i. manevi tazminat için 10.000 (on bin) Euro *ödenmesine*;

ii. masraf ve harcamalar için 2.370 (iki bin üç yüz yetmiş) Euro *ödenmesine*;

iii. yukarıdaki miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz uygulanmasına;

5. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 20 Ekim 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Mehmet CANBAZ/Türkiye Davası*

Başvuru No:8748/05

6 Aralık 2005

OLAYLAR

Başvuran Mehmet Canbaz 1953 doğumlu, Türkiye Cumhuriyeti'ni vatandaşı olup Mersin'de ikamet etmektedir. Başvuran Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) önünde, Mersin Barosu avukatlarından Özgül Sözer tarafından temsil edilmektedir.

A. Davanın Koşulları

Tarafların sunduğu üzere dava koşulları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı (İdare), 1993 yılında Mersin’de otoyol yapımı için başvurana ait bir araziyi kamulaştırmıştır.

İdare tarafından belirlenen kamulaştırma bedeli, 1995 yılında başvurana ödenmiştir. Ödenen tutar üzerinde anlaşmazlık doğunca başvuran, Mersin Asliye Hukuk Mahkemesi’ne (Mahkeme) kamulaştırma bedelinin artırılması talebiyle başvuruda bulunmuştur.

1 Ağustos 1996 tarihli bir kararla, Mersin Asliye Hukuk Mahkemesi başvuranı haklı bularak, başvurana 667.224.000 TL. tutarında ek tazminat ödenmesine karar vermiştir. Arazinin İdare’ye devredildiği tarih olan 17 Temmuz 1995 tarihinden itibaren hesaplanmak üzere bu tutara yıllık % 30 oranında gecikme faizi uygulanmıştır.

Yargıtay 6 Mart 1997 tarihli bir kararla bu kararı onamıştır.

Ek tazminat bedeli, gecikme faizi ile birlikte 25 Mart 1998 tarihinde başvurana ödenmiştir. Bu dönemde bu meblağ 1.274.615.000 TL. tutarına denk gelmektedir (yaklaşık 762 Euro).

HUKUK AÇISINDAN

AİHM, Hükümet’ten izleyen beyanı almıştır:

“ Mehmet Canbaz tarafından yapılan 8748/05 no’lu başvuru kaynaklı davanın dostane çözümü amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin, ilgiliye yapılan masraf ve harcamalarla birlikte *ex gratia* 1.940 (bin dokuz yüz kırk) Amerikan Doları tutarında ödeme yapmayı önerdiğini bildiririm. Bu tutar uygun dönemdeki her türlü vergiden muaf tutulacaktır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe’ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Ödeme, AİHS’nin 37 § 1 maddesinin 1) ve c) bentlerine uygun olarak AİHM’nin verdiği kararı müteakip üç ay içerisinde yapılacaktır. Ödeme yapıldığında dava kesin çözüme ulaşmış olacaktır. Bahsedilen süre zarfında ödeme yapılmadığı takdirde, Hükümet, sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar Avrupa Merkez Bankası’nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz ödemeyi taahhüt eder.”

Başvuranın avukatı izleyen beyanı sunmuştur:

“ Mehmet Canbaz’ın avukatı sıfatıyla, AİHM’de görülmekte olan, 8748/05 no’lu başvuru kaynaklı davanın dostane çözümü amacıyla Türkiye Cumhuriyet Hükümeti’nin ilgili kişiye, masraf ve harcamalarla

birlikte *ex gratia* 1.940 (bin dokuz yüz kırk) Amerikan Doları tutarını ödemeye hazır olduğunu not ediyorum.

Ayrıca ödemenin, AIHS'nin 37 § 1 maddesinin a) ve c) bentlerine uygun olarak AIHM'nin verdiği kararı müteakip üç ay içerisinde yapılacağını. Ödemenin yapılmadığı takdirde, Hükümet'in bu amaçla belirlenen şartlarda basit faiz ödeyeceğini not ediyorum.

Başvuranla görüştüğten sonra, bu öneriyi kabul ediyorum. Başvuran sözkonusu başvuruya yol açan olaylar hususunda Türkiye Cumhuriyeti aleyhindeki diğer tüm taleplerden vazgeçmiştir. Davanın nihai sonuca ulaştığını bildiririz.”

AIHM, tarafların üzerinde uzlaştıkları dostane çözümü kaydeder. Bu çözümün Sözleşme ve Eki Protokoller'de tanımlanan insan haklarına saygı ilkesine uygun olduğu kanaatinde olup, diğer taraftan, başvurunun incelenmesine devam etmeyi haklı gösterecek kamu düzenine ilişkin hiçbir gerekçe görmemektedir (AIHS'nin *in fine* 37 § 1 maddesi). O halde, AIHS'nin 29 § 3 maddesinin uygulanmasına son verilmesi ve de davanın zabıtlardan düşürülmesi uygun olacaktır.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK MAHKEME OYBİRLİĞİYLE,

Başvurunun zabıtlardan düşürülmesine *karar vermiştir.*

— • —

 [İçindekilere dön](#)

KORKMAZ/Türkiye Davası (No:3)*

Başvuru No:42590/98

Strazburg

20 Aralık 2005

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1965 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedir.

Vedat Korkmaz Deniz Basın Yayın Sanayii ve Ticaret Limited Şirketi'nin en büyük ortağı olup, yayımlanan 3.500 tirajlı Evrensel gazetesinin sahibidir.

Evrensel gazetesinin 29 Ekim 1995 tarihli nüshasında “DHKC'den Yalanlama” başlıklı bir haber yayımlanmıştır. Sözkonusu haber bir

mücevher dükkanının soyulması ile ilgiliydi. Soyguncuların yasadışı DHKC örgütünden olduğu yönündeki haberlerin tüm basında yer almasının ardından örgüt bu haberleri yalanlamış ve Evrensel'in de aralarında bulunduğu çok sayıda gazete bu haberi yayımlamıştır.

13 Kasım 1995 tarihinde DGM Cumhuriyet Savcısı, terör örgütlerinin bildiri veya açıklamalarını yayımlayanların cezalandırılmasını öngören 3713 sayılı Kanun'un 6§2. maddesi gereğince başvuran aleyhine ceza davası açmıştır.

Başvuran DGM önündeki savunmasında dava konusu haberin yalnızca bilgi mahiyetli olduğunu iddia etmiştir.

18 Nisan 1996 tarihinde DGM başvuranı 160.830.000 Türk Lirası ağır para cezasına çarptırmıştır, bu tutar bir önceki aya ait ortalama gazete satışlarının %90'ına tekabül etmekteydi. DGM aynı zamanda Evrensel gazetesinin on gün kapatılmasına karar vermiştir.

Başvuran 22 Nisan 1996 tarihinde kararın temyizine gitmiştir. Gerekçe olarak da AİHS'nin 6 ve 10. maddelerini göstermiştir.

18 Kasım 1997 tarihinde, Yargıtay DGM'nin 18 Nisan 1997 tarihli kararını onamıştır.

Başvurana 80.000.000 Türk Lirası tutarında ödeme yapmıştır.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

* Dışişleri Bakanlığı Çok taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuran ceza mahkumiyetinin AİHS'nin 10. maddesine aykırı olarak, ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiğinden şikayetçi olmaktadır.

AİHM dava konusu mahkumiyetin başvuranın AİHS'nin 10§1 maddesi ile güvenceye alınan ifade özgürlüğüne müdahale teşkil ettiğinin taraflar arasında tartışma konusu oluşturmadığının altını çizmektedir. Bununla birlikte müdahalenin kanun tarafından öngörüldüğü ve 10§2 madde uyarınca kamu düzeninin, ulusal güvenliğin ve toprak bütünlüğünün korunması gibi pek çok meşru amaç taşıdığı da tartışma götürmezdir (Bkz. Yağmurdereli –Türkiye, no: 29590/96, §40, 4 Haziran 2002). AİHM bu değerlendirmeyi kabul etmektedir. Bununla birlikte burada önemli olan müdahalenin “demokratik toplumda gerekli olup olmadığının” tespit edilmesi konusudur.

Hükümet, dava konusu yazının terörist bir örgütün beyanını içermesi sebebiyle, başvuranın mahkum edilmesinin demokratik toplumda gerekli olduğunu belirtmektedir.

AİHM daha önce bu davanınkine benzer soruları gündeme getiren başka davalar da incelemiş ve AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır (Bkz. özellikle Ceylan-Türkiye [GC], no: 23556/94, §

38, CEDH 1999-IV; Öztürk-Türkiye [GC], no: 22479/93, § 74 CEDH 1999-VI, İbrahim Aksoy-Türkiye no: 28635/95, 30171/96 ve 34535/97, § 80, 10 Ekim 2000; Karkın-Türkiye, no:43928/98, § 39, 23 Eylül 2003 ve Kızılyaprak-Türkiye, no: 27528/95, § 43, 2 Ekim 2003).

AİHM mevcut davayı içtihatları ışığı altında incelemiş ve Hükümetin davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespit ve delil sunmadığını tespit etmiştir. AİHM metinlerde kullanılan kelimeler ile bunların kullanıldığı bağlamı özel olarak dikkate almış ve incelemesine sunulan davayı çevreleyen koşulları, özellikle de terörle mücadeleyle ilgili zorlukları gözönünde bulundurmıştır (Bkz. İbrahim Aksoy, adigeçen karar, § 60, ve İncal-Türkiye, 9 Haziran 1998, Karar ve Hükümlerin Derlemesi 1998-VI, s. 1568, § 58).

Dava konusu yazıda DHKC örgütünün bir soyguna karıştığı ile ilgili olarak çıkan haberleri yalanladığı ifade edilmekteydi.

AİHM, DGM'nin dava konusu bilginin yayımlanmasının, Terörle Mücadele Kanunu'nun 6. maddesi uyarınca suç teşkil ettiğine karar vermekle yetindiğini gözlemlemiştir.

AİHM ulusal mahkemelerin kararlarında yer alan gerekçeleri inceleyerek bunların başvuranın ifade özgürlüğü hakkına müdahaleyi haklı göstermeye yeterli görülemeyeceği sonucuna varmıştır (Bkz., mutatis mutandis, Sürek-Türkiye (no:4) [GC], no: 24762/94, § 58, 8 Temmuz 1999). Mahkeme özellikle yasadışı örgüt üyesinin görüşmeler yapmasının ya da beyanda bulunmasının ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahaleyi tek başına haklı kılmayacağını hatırlatmaktadır (Bkz. Özgür Gündem, adigeçen karar, § 63). AİHM dava konusu bilgi yazısında kullanılan ifadelerin olgusal içerikli olduğunu, şiddete, silahlı direnişe ya da isyana teşvik etmediğini gözlemlemektedir. AİHM, ayrıca kine teşvik edici bir konuşma olmamasının dikkate alınması gereken temel unsur niteliğinde olduğunu düşünmektedir (Bkz. a contrario, Sürel-Türkiye no:1 [GC], no: 26682/95, § 62, CEDH 1999-IV, ve Gerger-Türkiye [GC], no: 24919/94, §50, 8 Temmuz 1999).

AİHM, müdahalenin orantılılığı sözkonusu olduğunda, verilen cezaların niteliği ile ağırlığının da gözönünde bulundurulacak unsurlar olduğunu hatırlatır. Bu itibarla AİHM, başvuranın 160.830.000 TL para cezasına mahkum edildiğini kaydeder. Bu koşullar altında AİHM başvuranın mahkum edilmesinin “demokratik toplumda gereklilik” ilkesi ile bağdaşmadığı görüşündedir. Dolayısıyla AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran kendisini yargılayan ve mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin, bünyesinde bir askeri hakim bulunmasından dolayı, adil bir yargılama sağlayabilecek “bağımsız ve tarafsız bir mahkeme” olmadığı iddiasında bulunmaktadır. Başvuran ayrıca Yargıtay Cumhuriyet Savcısı'nın tebliğnamesinin kendisine tebliğ edilmediğinden şikayetçi olmaktadır. Başvuran AİHS'nin 6 §§ 1 ve 3 b) maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

1. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı Hakkında

AİHM daha önce buna benzer şikayetlerin dile getirildiği birçok dava incelediğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlali yönünde sonuçlandığını ortaya koymaktadır (Bkz. adıgeçen Özel-Türkiye, no: 42739/98, §§ 33-34, 7 Kasım 2002, ve Özdemir-Türkiye no:59659/00, §§ 35-36, 10 Temmuz 2001).

AİHM mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespit ve delil sunmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, Ceza Kanunu'nda öngörülen suçlardan ötürü Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanan başvuranın, aralarında asker kökenli bir hakimin yer aldığı mahkeme önüne çıkma konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu kanısındadır. Dolayısıyla başvuran, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin davanın gerekçesine yabancı mülahazalar ışığında yönlendirilmesinden haklı olarak kaygı duymaktadır. Bu nedenle başvuranın, bu yargı merciinin tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir (Incal –Türkiye, s. 1573, §72 in fine).

AİHM, başvuruları yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesinin AİHS'nin 6 § 1 maddesinde öngörülen bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

2. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin bildirilmemesi hakkında

AİHM, daha önceki benzer davalarda da dile getirildiği üzere, tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun bir mahkemenin, hiçbir surette, yargı yetkisi altındaki kişilere adil bir yargılama temin edebileceğinin varsayamayacağını hatırlatır.

Başvuranın, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde görülmesi hakkının ihlal edildiği tespiti ışığında, AİHM, Sözleşme'nin 6. maddesine dayanan diğer şikayeti incelemeye gerek olmadığı kanaatine varmıştır (Bkz. diğerleri arasında adıgeçen Çıraklar-Türkiye, 28 Ekim 1998 tarihli karar, Derleme 1998-VII, §§ 44-45).

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

AİHS'nin 41. maddesinde belirtilen unsurlar.

A. Tazminat

Başvuran, ödediği para cezasından ve gazetenin toplatılmasından dolayı 16.240 Amerikan Doları (bin beş yüz) değerinde maddi zarara uğradığını iddia etmekte, uğradığı manevi zararın tazmini için ise 3.000 Amerikan Doları (üç bin) talep etmektedir.

Parasal kayba uğradığı iddiası ile ilgili olarak AİHM başvuranın olayların geçtiği dönemde yaklaşık 500 Euro'ya (beş yüz) tekabül eden 80.000.000 Türk Lirası tutarında ödeme yaptığına ilişkin belge sunduğunu gözlemlemektedir. Gazetenin kapatılmasıyla ilgili olarak ileri sürülen iddialar konusunda ise, başvuran AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edilmesi nedeniyle kazanç kaybına uğradığını ispatlayacak hiçbir delil sunmamaktadır, bu nedenle AİHM bu talebi reddetmektedir. Manevi

tazminatla ilgili olarak AİHM başvuranın davanın koşulları nedeniyle bir takım sıkıntılar yaşamış olabileceğini kabul etmektedir. AİHM uğradığı maddi ve manevi zararların tazmini için başvurana 2.500 Euro ödenmesine karar vermiştir.

AİHM bir mahkumiyet kararının AİHS uyarınca tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği sonucuna vardığında, prensip olarak en uygun tazminin, başvuranın talebi üzerine yeni bir davanın ya da prosedürün yeniden açılması olacağı kanaatine varmıştır (Bkz. Öcalan-Türkiye [GC], no: 46221/99, § 210 in fine, CEDH 2005-...).

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran, AİHM ve yerel mahkemeler nezdinde yaptığı masraf ve harcamalar için 3.000 Euro (üç bin) tazminat talebinde bulunmaktadır.

AİHM içtihatlarına göre, başvurana ancak gerçekten yapılan ve makul bir miktardaki masraf ve harcamaların geri ödenebileceğini hatırlatır. Elindeki mevcut unsurlar göz önüne alındığında AİHM masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) ödenmesinin makul olduğuna karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 6. maddesinin ihlal edildiğine;
2. AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiğine;
3. a) AİHS'nin 44§2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, Savunmacı Hükümet tarafından başvurana, maddi ve manevi tazminat için 2.500 Euro (iki bin beş yüz), masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) ödenmesine ve bu miktarların her türlü vergiden muaf tutulmasına;
- b) bu miktarların ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmesine;
- c) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faizi ödenmesine;
4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 20 Aralık 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

KORKMAZ/Türkiye Davası (No:2)*

Başvuru No:42589/98

Strazburg

20 Aralık 2005

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1965 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedir.

Vedat Korkmaz Deniz Basın Yayın Sanayii ve Ticaret Limited Şirketi'nin en büyük ortağı olup, yayımlanan 3.500 tirajlı Evrensel gazetesinin sahibidir.

Evrensel gazetesinin 12 Haziran 1996 tarihli nüshasında "M. Ağar'ın Kanlı Yükselişi" başlıklı bir haber yayınlanmıştır. Söz konusu haberde Adalet Bakanı olan Mehmet Ağar'ın ilgili birimlerde Emniyet Müdürü olduğu sıralarda, polis tarafından düzenlenen operasyonlarda meydana gelen çeşitli olaylar anlatılmaktaydı.

20 Haziran 1996 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı, dönemin Bakanı Mehmet Ağar'ın hedef gösterildiği gerekçesiyle 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 6§1 maddesi uyarınca başvuran aleyhine ceza davası açmıştır.

Başvuran, DGM'ne hitaben yazılmış olan 27 Mayıs 1997 tarihli mektupta, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6 ve 10. maddelerine atıfta bulunarak iddiaları reddetmiştir. Aynı zamanda mahkumiyetinin dayandığı hükmün, terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerin hüviyetlerinin açıklanması ile ilgili olduğunu ve dava konusu olayın bu şekilde değerlendirilemeyeceğini, Adalet Bakanı'na isnat edilen eylemlerin herkes tarafından bilindiğini belirtmiştir.

28 Mayıs 1997 tarihinde DGM başvuranı 350.928.000 Türk Lirası ağır para cezasına çarptırmıştır. Kararına gerekçe olarak da dava konusunu teşkil eden makalenin içeriğini göstermiştir.

DGM, ilgili tarafından işlenen suçun ulusal güvenliğe aykırı olmadığını göz önüne alarak 5680 sayılı Basın Kanunu'nun -yayını üç günden bir aya kadar durdurulmasını öngören 2§1 maddesinin- mevcut davada uygulanmasına gerek olmadığı kanaatindedir.

Başvuran 13 Haziran 1997 tarihinde kararın temyizine gitmiştir. Gerekçe olarak da AİHS'nin 6 ve 10. maddelerini göstermiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının tebliğnamesi başvurana tebliğ edilmemiştir.

8 Aralık 1997 tarihinde, Yargıtay DGM'nin 28 Mayıs 1997 tarihli kararını onamıştır.

Yargıtay'ın kararı 23 Aralık 1997 tarihinde dava dosyasına eklenmiş böylece karar tarafların kullanımına sunulmuştur.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'İNİN 10. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran ceza mahkumiyetinin AİHS'nin 10. maddesine aykırı olarak ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiğinden şikayetçi olmaktadır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

AİHM dava konusu mahkumiyetin başvuranın AİHS'nin 10§1 maddesi ile güvenceye alınan ifade özgürlüğüne müdahale teşkil ettiğinin taraflar arasında tartışma konusu oluşturmadığının altını çizmektedir. Bununla birlikte müdahalenin kanun tarafından öngörüldüğü ve 10§2 madde uyarınca kamu düzeninin, ulusal güvenliğin ve toprak bütünlüğünün korunması gibi pek çok meşru amaç taşıdığı da tartışma götürmezdir (Bkz. Yağmurdereli –Türkiye, no: 29590/96, §40, 4 Haziran 2002). AİHM bu değerlendirmeyi kabul etmektedir. Bununla birlikte burada önemli olan müdahalenin “demokratik toplumda gerekli olup olmadığının” tespit edilmesi konusudur.

Hükümet, dava konusu yazının bir bakanın kişiliğine saldırı mahiyetli olması ve ulusal mevzuata göre suç teşkil etmesi sebebiyle, başvuranın mahkum edilmesinin demokratik toplumda gerekli olduğunu belirtmektedir.

AİHM daha önce bu davaninkine benzer soruları gündeme getiren başka davalar da incelemiş ve AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır (Bkz. özellikle Ceylan-Türkiye [GC], no: 23556/94, § 38, CEDH 1999-IV; Öztürk-Türkiye [GC], no: 22479/93, § 74 CEDH 1999-VI, İbrahim Aksoy-Türkiye no: 28635/95, 30171/96 ve 34535/97, § 80, 10 Ekim 2000; Karkın-Türkiye, no:43928/98, § 39, 23 Eylül 2003 ve Kızılyaprak-Türkiye, no: 27528/95, § 43, 2 Ekim 2003).

AİHM mevcut davayı içtihatları ışığı altında incelemiş ve Hükümetin davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespit ve delil sunmadığını tespit etmiştir. AİHM metinlerde kullanılan kelimeler ile bunların kullanıldığı bağlamı özel olarak dikkate almış ve incelemesine sunulan davayı çevreleyen koşulları, özellikle de terörle mücadeleye bağlı zorlukları gözönünde bulundurmuştur (Bkz. İbrahim Aksoy, adigeçen karar, § 60, ve İncal-Türkiye, 9 Haziran 1998, Karar ve Hükümlerin Derlemesi 1998-VI, s. 1568, § 58).

Dava konusu yazıda profesyonel kariyeri ile ilgili yorum adı altında Adalet Bakanı'na karşı şiddetli bir eleştiri yapılmıştır. Yazıda, Adalet Bakanı'nın Emniyet Müdürü olduğu dönemde polislerin şiddet içerikli eylemlerinden bahsedilerek, Bakanın mesleki yükselişinin buna bağlı olduğu ifade edilmiştir.

DGM dava konusu yazının terörle mücadele görevini yerine getiren Adalet Bakanı'nı hedef olarak gösterdiğini ve içeriğinin eleştiri ve bilgilendirme sınırlarını aştığını düşünmüştür.

AİHM öncelikle dava konusu yazı hakaret içerikli olsa da, başvuranın hakarete ilişkin yasalar gereğince değil de terörle mücadeleye ilişkin hükümler gereğince yargılandığını gözlemlemektedir. Mevcut dava konusu olayın koşulları Sürek-Türkiye (no:2) ([GC], no: 24122/94, § 35-42, 8 Temmuz 1999) kararında belirtilen dava koşulları ile ve özellikle de Ergin ve Keskin-Türkiye (no:2) (no: 63926/00, 16 Haziran 2005) kararıyla benzerlikler taşımaktadır.

AİHM ulusal mahkemelerin kararlarında yer alan gerekçeleri inceleyerek bunların başvuranın ifade özgürlüğü hakkına müdahaleyi haklı göstermeye yeterli görülemeyeceği sonucuna varmıştır (Bkz., mutatis mutandis, Sürek-Türkiye (no:4) [GC], no: 24762/94, § 58, 8 Temmuz 1999). AİHM, dava konusu haberde kullanılan ifadelerin

Hükümet'e ve Bakan'a karşı saldırı nitelikli olsa da şiddete, silahlı direnişe ve isyana teşvik etmediğini gözlemlemektedir. AİHM, ayrıca kine teşvik edici bir konuşma olmamasının dikkate alınması gereken temel unsur niteliğinde olduğunu düşünmektedir (Bkz. a contrario, Sürek-Türkiye (no:1) [GC], no: 26682/95, § 62, CEDH 1999-IV, ve Gerger-Türkiye [GC], no: 24919/94, §50, 8 Temmuz 1999).

AİHM, müdahalenin orantılılığı sözkonusu olduğunda, verilen cezaların niteliği ile ağırlığının da gözönünde bulundurulacak unsurlar olduğunu hatırlatır. Bu itibarla AİHM, başvuranın 350.928.000 TL para cezasına mahkum edildiğini kaydeder. Bu koşullar altında AİHM başvuranın mahkum edilmesinin “demokratik toplumda gereklilik” ilkesi ile bağdaşmadığı görüşündedir. Dolayısıyla AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran kendisini yargılayan ve mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin, bünyesinde bir askeri hakim bulunmasından dolayı, adil bir yargılama sağlayabilecek “bağımsız ve tarafsız bir mahkeme” olmadığı iddiasında bulunmaktadır. Başvuran ayrıca Yargıtay Cumhuriyet Savcısı'nın tebliğnamesinin kendisine tebliğ edilmediğinden şikayetçi olmaktadır. Başvuran AİHS'nin 6 §§ 1 ve 3 b) maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

1. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı Hakkında

AİHM daha önce buna benzer şikayetlerin dile getirildiği birçok dava incelediğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlali yönünde sonuçlandığını ortaya koymaktadır (Bkz. adıgeçen Özel-Türkiye, no: 42739/98, §§ 33-34, 7 Kasım 2002, ve Özdemir-Türkiye no:59659/00, §§ 35-36, 10 Temmuz 2001).

AİHM mevcut davayı incelemiş ve Hükümet'in davayı farklı şekilde sonuçlandırarak hiçbir tespit ve delil sunmadığı kanaatine varmıştır. AİHM, Ceza Kanunu'nda öngörülen suçlardan ötürü Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanan başvuranın, aralarında asker kökenli bir hakim yer aldığı mahkeme önüne çıkma konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu kanısındadır. Dolayısıyla başvuran, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin davanın gerekçesine yabancı mülahazalar ışığında yönlendirilmesinden haklı olarak kaygı duymaktadır. Bu nedenle başvuranın, bu yargı merciinin tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir (Incal –Türkiye, s. 1573, §72 in fine).

AİHM, başvuranları yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesinin AİHS'nin 6 § 1 maddesinde öngörülen bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

2. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin bildirilmemesi hakkında

AİHM, daha önceki benzer davalarda da dile getirildiği üzere, tarafsızlıktan ve bağımsızlıktan yoksun bir mahkemenin, hiçbir surette, yargı yetkisi altındaki kişilere adil bir yargılama temin edebileceğinin

varsayılamayacağını hatırlatır.

Başvuranın, davasının bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde görülmesi hakkının ihlal edildiği tespiti ışığında, AİHM, Sözleşme'nin 6. maddesine dayanan diğer şikayeti incelemeye gerek olmadığı kanaatine varmıştır (Bkz. diğerleri arasında adigeçen Çıraklar-Türkiye, 28 Ekim 1998 tarihli karar, Derleme 1998-VII, §§ 44-45).

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

AİHS'nin 41. maddesinde belirtilen unsurlar.

A. Tazminat

Başvuran, ödediği para cezasından dolayı 1.500 Amerikan Doları (bin beş yüz) değerinde maddi zarara uğradığını iddia etmekte, uğradığı manevi zararın tazmini için ise 3.000 Amerikan Doları (üç bin) talep etmektedir.

Parasal kayba uğradığı iddiası ile ilgili olarak AİHM başvuranın olayların geçtiği dönemde yaklaşık 1.100 Euro'ya (bin yüz) tekabül eden 350.928.000 Türk Lirası tutarında ödeme yaptığına ilişkin belge sunduğunu gözlemlemektedir. Manevi tazminat ilgili olarak ileri sürülen iddialar konusunda ise, AİHM başvuranın dava koşulları nedeniyle birtakım sıkıntılar yaşamış olabileceğini düşünmektedir. AİHM uğradığı maddi ve manevi zararların tazmini için başvurana 3.000 Euro (üç bin) ödenmesine karar vermiştir.

AİHM bir mahkumiyet kararının Sözleşme'nin 6 § 1 maddesine göre tarafsız ve bağımsız olmayan bir mahkeme tarafından verildiği sonucuna vardığında, prensip olarak en uygun tazminin, başvuranın talebi üzerine yeni bir davanın ya da prosedürün yeniden açılması olacağı kanaatine varmıştır (Bkz. Öcalan-Türkiye [GC], no: 46221/99, § 210 in fine, CEDH 2005-...).

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran, AİHM ve yerel mahkemeler nezdinde yaptığı masraf ve harcamalar için 2.500 Euro (iki bin) tazminat talebinde bulunmaktadır.

AİHM içtihatlarına göre, başvurana ancak gerçekten yapılan ve makul bir miktardaki masraf ve harcamaların geri ödenebileceğini hatırlatır. Elindeki mevcut unsurlar göz önüne alındığında AİHM masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) ödenmesinin makul olduğuna karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

2. AİHS'nin 6. maddesinin ihlal edildiğine;
2. AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiğine;
3. a) AİHS'nin 44§2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, Savunmacı Hükümet tarafından başvurana, maddi ve manevi tazminat için 3.000 Euro (üç bin), masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) ödenmesine ve bu miktarların her türlü vergiden muaf tutulmasına;
- b) bu miktarların ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmesine;
- c) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faizi ödenmesine;
4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AIHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 20 Aralık 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İ.B/Türkiye Davası*

Başvuru no:30497/96

Strazburg

22 Aralık 2005

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1970 doğumlu olup İzmir'de ikamet etmektedir.

20 Nisan 1995 tarihinde, başvuran H.E adındaki nişanlısının yakalanmasının ardından yasadışı örgüt *Ekim* aleyhine Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi tarafından yürütülen bir operasyon çerçevesinde yakalanmış ve gözaltına alınmıştır.

24 Nisan 1995 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün isteği üzerine, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı başvuranın gözaltı süresini önce 28 Nisan tarihine kadar, daha sonra da 2 Mayıs 1995 tarihine kadar uzatmıştır.

2 Mayıs 1995 tarihinde, başvuran Adli Tıp Kurumu'na götürülmüştür. Burada yapılan muayene sonrasında başvuranın vücudunda hiçbir şiddet izine rastlanılmadığı belirtilen bir rapor hazırlanmıştır.

Başvurana gözaltında bulunduğu sürede polisler tarafından tokatlandığını ve suçlanan diğer kişinin işkencesi sırasında kaydedilen ses bandını dinlemek zorunda kaldığını iddia etmektedir.

2 Mayıs 1995 tarihinde başvuran Cumhuriyet Savcılığı'na, daha sonra da Devlet Güvenlik Mahkemesi Yedek Hâkimliği'ne sevk edilmiştir.

Başvuran DGM Hâkimi karşısında aleyhindeki suçlamaları reddetmiş ve Ekim'in hiçbir faaliyetine katılmadığını ifade etmiştir. Verdiği ifadenin ve yüzleştirme tutanağının içeriğini reddetmiş ve bunları baskı altında imzaladığını iddia etmiştir. 2 Mayıs 1995 tarihli kararla DGM Yedek Hakimliği başvuranın serbest bırakılmasına karar vermiştir.

1 Haziran 1995 tarihinde Cumhuriyet Savcısı başvurunu DGM önünde itham etmiştir. Başvurunu yasadışı örgüt üyesi olmak suçuyla itham ederek, Türk Ceza Kanunu'nun 168§2 maddesi uyarınca mahkum edilmesini talep etmiştir.

10 Temmuz 1995 tarihinde başvuran DGM'ye yazılı olarak savunmasını sunmuştur. Savunmasında suçsuz olduğunu, sorgulamalar sırasında polislerin kendisini işkence ve ölümlerle tehdit ettiklerini ve ifadelerinin baskı altında alındığını belirtmiştir. Aynı zamanda yakalanması sırasında kendisine tokat atıldığını iddia etmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuranın avukatı aynı tarihli görüşünde, AİHS'nin 3. maddesine atıfta bulunmuş ve DGM'den başvuranın gözaltında bulunduğu sırada verdiği beyanlarının ve hazırlanan tutanakların dikkate alınmamasını talep etmiştir.

15 Nisan 1996 tarihinde, başvuranın avukatı DGM önünde 3713 Sayılı Kanun'un 1., 2. ve 7. maddelerinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından güvence altına alınan düşünce ve ifade özgürlüğünü ihlal etiklerini ileri sürmüştür.

13 Mayıs 1996 tarihinde DGM başvurunu *Ekim* örgütüne ait ilan hazırlama ve bu ilanları dağıtmakla suçlu bularak, 3713 Sayılı Kanun'un 7§2 maddesi ve 3506 Sayılı Kanun'un Ek 1. maddesi uyarınca başvuranı bir yıl hapis ve 458.333.000 Türk Lirası para cezasına çaptırmıştır.

Başvuran kararın temyizine gitmiş, Yargıtay 4 Şubat 1998 tarihinde temyiz edilen kararı onamıştır.

Yargıtay kararı üzerindeki kaşeye göre, sözkonusu karar DGM kalemindeki dava dosyasına 12 Mart 1998 tarihinde konulmuştur. Böylece nihai karar tarafların kullanımına sunulmuştur.

15 Nisan 1998 tarihinde başvuran Cumhuriyet Savcılığı'nın kendisini cezasını çekmeye davet eden tebliğnameden nihai karardan haberdar olmuştur.

HUKUK AÇISINDAN

AİHS'NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran gözaltında bulunduğu sırada kendisine kötü muamelede bulunulduğunu iddia ederek AİHS'nin 3. maddesine atıfta bulunmaktadır.

Başvuran esasında polisler tarafından tokatlandığını, hakarete ve tehdide maruz kaldığını iddia etmektedir. Sorgusu sırasında polislerin suçlanan diğer bir kişinin işkencesi sırasında kayda alınan ses bandını kendisine dinlettiklerini iddia etmektedir.

Hükümet iç hukuk yollarının tüketilmediği itirazını yöneltmektedir. Başvuranın yetkili Cumhuriyet Savcılığı nezdinde resmi soruşturma yürütülmesi için şikayette bulunmadığını belirtmektedir. Ayrıca ceza hukuku yolunun öne sürülen iddiaları gerekçelendirmek için geçerli tek yol olarak görülmemesi gerektiğini savunmaktadır. Bu itibarla, Anayasa'nın 125. ve 129. maddelerine dayanan idari başvuru yolunu dile getirmektedir. Sonuç olarak, başvuranın Borçlar Kanunu gereğince tazminat davası açabileceğini ifade etmektedir.

Başvuran ise işkence iddiasında bulunmadığını fakat insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleyle maruz kaldığını iddia ettiğinin altını çizmektedir.

Dava koşulları dikkate alındığında, AİHM her halükarda başvurunun bu gerekçelerle kabuledilemeyeceğini düşünerek, Hükümet tarafından AİHS'nin 35§1 maddesine ilişkin olarak dile getirilen itirazın incelenmesine gerek duymamıştır.

AİHM başvuranın kötü muamele iddialarını destekleyecek en ufak bir kanıt bile sunmadığını gözlemlemektedir. AİHM bir kimse için gözaltı sırasında polisler tarafından kötü muamele yapıldığına ilişkin iddiaları destekleyecek kanıt bulmanın zor olabileceğini ve fiziksel hiçbir iz bırakmadan kişide korku ve tedirginlik yaratacak şekilde olan aşağılayıcı ve insanlık dışı muamele söz konusu olduğunda, bunun daha da zor olacağını hiç kuşkusuz kabul etmektedir.

AİHM başvuranın gözaltında bulunduğu koşulları ispat edebilmek için kendisiyle aynı zamanda gözaltına alınan ve suçlanan diğer kişiler H.D. ve H.E'ye yapıldığını iddia ettiği muamelelere ve H.E.'nin şikayeti üzerine gözaltından sorumlu polisler aleyhine başlatılan ceza yargılamasına dayanmakta olduğunu gözlemlemektedir.

AİHM, H.E' ye kötü muamele yapıldığı iddiası ile ilgili olarak başlatılan ceza yargılamasının, gözaltından sorumlu polislerin beraat etmeleriyle sonuçlandığını not etmektedir.

H.D.'nin maruz kaldığı iddia edilen kötü muamelelerle ilgili olarak, başvuran AİHM'ye hiçbir bilgi vermemiş, yalnızca ilgilinin göğüs hizasında ağrıları olduğunu belirten bir sağlık raporu sunmuştur. Teşhis edilen bulgunun nedenini ortaya koyan tıbbi deliller sunmamıştır. Ayrıca başvuran ilgili kişinin uğradığını iddia ettiği işkence nedeniyle polisler aleyhine şikayette bulunup bulunmadığını, şayet şikayette bulunuyorsa bunun sonuçlanıp sonuçlanmadığını da açıklamamaktadır. Başvuranın bu

kişinin işkencesi sırasında kayda alınan ses bandını dinlediğini ileri sürmesi sebebiyle, bu bilgiler başvurunun incelenmesi aşamasında büyük önem teşkil etmektedir.

AİHM başvuranın ne Cumhuriyet Savcısı ne de Yedek Hakime kötü muameleye ilişkin şikayette bulunmadığını gözlemlemektedir. Bu itibarla, AİHM gözaltı süresi boyunca başvuranın “Devlet temsilcilerine karşı güçsüzlük, çaresizlik ve kaygılanma duygusu” hissetmesine sebep olacak bir durumda olmuş olabileceğini kabul etmeye hazırdır (Bkz. *İlhan-Türkiye* [GC], no: 22277/93, § 63, CEDH 2000-VII, ve *Aksoy-Türkiye*, 18 Aralık 1996 tarihli karar, *Derleme Karar ve Hükümler* 1996-VI, s. 2277, § 56). Fakat başvuranın serbest bırakılmasından sonrada durumun aynı olduğunu kabul etmemektedir.

Bu nedenle AİHM Devlet görevlilerinin AİHS'nin 3. maddesine aykırı olarak başvurana kötü muamelede bulduklarının kabul etmesini gerektirecek bir neden görmemektedir.

Bu iddialarla ilgili olarak adli makamların etkisizliği ile ilgili iddia konusunda ise AİHM başvuranın avukatının ve kendisinin yetkili makamlara şikayetleriyle ilgili olarak daha sağlam bir dayanak sunmadan derinlemesine soruşturmalarının yapılmasını bekleyemeyeceği kanaatindedir ki bu iddialar AİHM'nin gözünde “savunulabilir” bulunmamaktadır.

Sonuç olarak bu şikayetin dayanaktan yoksun olduğu sonucu ortaya çıkmakta ve AİHS'nin 35§3. ve 4. maddeleri uyarınca reddedilmesi gerekmektedir.

II. AİHS'NİN 5§2 MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran AİHS'nin 5§2. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

Hükümet, başvuran tarafından imzalanan 20 Nisan 1995 tarihli tutanaklara dayanarak 5§2 maddesi uyarınca yakalanma sebepleri hakkında başvuranın bilgilendirildiğini belirtmektedir.

AİHM, AİHS'nin 5§2. maddesinin yakalanan her kişinin yakalama nedenlerini öğrenmesi hakkını güvence altına almaktadır. 5. maddenin sağladığı güvence kapsamında, kişinin 4. paragraf uyarınca bunun yasal olup olmadığını bir mahkeme önüne tartışılabilmesi için, anlaşılabilir ve basit bir dilde özgürlükten yoksun bırakılmasının olgusal ve hukuki nedenlerinin ilgiliye ifade edilmesini zorunlu kılmaktadır. Kişi bu bilgilere en kısa zamanda ulaşabilmelidir fakat kendisini yakalayan polisin bunları hemen o anda sağlaması mümkün değildir. Kişinin bu bilgileri yeterince ve zamanında öğrenip öğrenmediğinin belirlenebilmesi için davanın özel koşulları dikkate alınmalıdır (Bkz. *Fox, Campbell ve Hartley-Birleşik Krallık*, 30 Ağustos 1990 tarihli karar, A serisi no: 182, §40).

Esasında AİHM başvuranın imzası bulunan 20 Nisan 1995 tarihli tutuklama tutanağına göre, başvuranın yasadışı örgüt olan *Ekim* aleyhine yürütülen bir operasyon çerçevesinde yakalandığını gözlemlemektedir.

AİHM başvuranın DGM önünde bu tutanağının doğruluğunu inkar ettiğini de göz önünde bulundurmaktadır.

AİHM, ilk başvurusunda başvuranın gözaltında bulunduğu sırada polislerin söyledikleri kişileri tanıyıp tanınmadığını, suç işleyip işlemediğini ya da belirli yerlerde bulunup bulunmadığını kendisine sorduklarını belirttiğini gözlemlemektedir. Bu noktada, polislerin yakalandığı sırada yakalanma sebeplerini tam anlamıyla açıklamadıkları düşünülse de, yakalanmasının ardından ve gözaltında bulunduğu sırada polislerin tutumlarını haklı kılacak bilgilerin başvurana iletilmediğinin düşünülmesine neden olacak bir bilgi dosyada yer almamaktadır (Bkz. *Dikme-Türkiye*, no: 20869/92, § 55, CEDH 2000-VIII).

Sonuç olarak buradan başvurunun bu kısmının dayanaktan yoksun olduğu sonucu ortaya çıkmakta ve AİHS'nin 35 §§ 3 ve 4. maddesi uyarınca reddedilmesi gerekmektedir.

III. AİHS'NİN 5§3 MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran gözaltı süresinin uzunluğundan şikayetçi olmaktadır ve AİHS'nin 5§3 maddesine atıfta bulunmaktadır.

A. Kabul edilebilirlik hakkında

Hükümet iç hukuk yollarının tüketilmediği itirazını yöneltmektedir. Kanun dışı yakalanan veya tutuklanan kimselere tazminat verilmesi hakkındaki 466 Sayılı Kanun uyarınca başvuranın tazminat davası açma hakkına sahip olduğunu belirtmektedir.

Başvuran gözaltı süresinin ulusal mevzuata uygunluğunu hatırlatmakta ve buna itiraz etmek için hiçbir başvuru yoluna sahip olmadığını ileri sürmektedir.

Hükümet tarafından kanun dışı yakalanan veya tutuklanan kimselere tazminat verilmesi hakkındaki 466 Sayılı Kanun tarafından öngörülen başvuru yolunun tüketilmediğini itirazı birçok kez AİHM'de dile getirilmiş (Bkz. Birçok diğerleri arasında, *Yaşar Bazancir ve Diğerleri-Türkiye* (karar), no: 56002/00 ve 7059/02, 24 Haziran 2004 tarihli karar) ve AİHM mevcut davada dile getirilen şikayetler konusunda olduğu gibi bu başvuru yolunun AİHS'nin 35. maddesi uyarınca başvurulması gereken bir yol olmadığına karar vermiştir.

Sonuç olarak Hükümet'in itirazı değerlendirilmeye alınmaz.

B. Esas Hakkında

Hükümet başvurana uygulanan ve kanun tarafından öngörülen süreyi aşmayan gözaltı süresinin meşruluğunu dile getirmektedir. Bu itibarla, terör suçlarına ilişkin yürütülen soruşturmanın zorluklarına ve "kanıtların elde edilmesinin zor olması sebebiyle dosyanın hazırlanması için başlatılan hazırlık soruşturma aşamasında" zaman gerektiğine dikkati çekmektedir. Bu türden bir hazırlık yargılamayı kolaylaştırır ve süreyi kısaltır.

AİHM terör suçlarıyla ilgili olarak yürütülen soruşturmaların hiç kuşkusuz yetkili makamları özel bir takım sorunlarla karşı karşıya bıraktığını daha önce takdir etmiştir (Bkz., diğerleri arasında, *Brogan ve diğerleri-Birleşik Krallık*, 29 Kasım 1988 tarihli karar, A serisi no: 145-B, § 61; *Murray-Birleşik Krallık*, 28 Ekim 1994 tarihli karar, A serisi no: 300-A, § 58; *Aksoy*, adigeçen, §78; *Sakık ve diğerleri-Türkiye*, 26 Kasım 1997 tarihli karar, *Derleme 1997-VII*, § 44; *Demir ve diğerleri-Türkiye*, 23 Eylül 1998, *Derleme 1998-IV*, § 41; ve *Dikme*, adigeçen, § 64). Bununla birlikte bu, yetkili makamların yerel mahkemeler ve AİHM tarafından yapılacak her türlü denetiminden uzak bir şekilde şüphelileri yakalayıp gözaltına alma hakkına sahip oldukları anlamına gelmemektedir (Bkz. *mutatis mutandis*, *Murray*, adigeçen, § 58).

Esasında başvuranın gözaltı süresi polisler tarafından tutuklanmasıyla 20 Nisan 1995 tarihinde başlamış ve Hakim'in kendisini serbest bırakmasıyla 2 Mayıs 1995 tarihinde sona ermiştir. O halde gözaltı süresi on üç gün sürmüştür.

AİHM Brogan ve Diğerleri kararında toplumu teröre karşı koruma amacı gütsede, ilgilinin Hakim karşısına çıkartılmadan dört gün ve altı saat gözaltında tutulmasının AİHS'nin 5§3. maddesinde belirtilen süreyi aştığına karar verdiğini hatırlatmaktadır (*Brogan ve diğerleri*, adigeçen, s. 33, § 62).

AİHM başvuranın Hakim karşısına çıkarılmaksızın on üç gün boyunca gözaltında tutulmasının gerekliliğini kabul edemez.

Sonuç olarak AİHS'nin 5§3 maddesi ihlal edilmiştir.

IV. AİHS'İN 6§§1, 2, VE 3-d, 7, 9 VE 10. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

25 Eylül 1998 tarihli bir yazıyla başvuran AİHS'nin 6§§1, 2 ve 3-d ve 7, 9 ve 10. maddelerinin ihlal edildiğini iddia etmektedir. Başvuran özellikle:

-İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin, bünyesinde bir askeri hakim bulunmasından dolayı, adil bir yargılama sağlayabilecek "bağımsız ve tarafsız bir mahkeme" olmadığı (madde 6§1);

-Yargıtay kararının gerekçesinin açıklanmadığı ve DGM kararının yasal olarak elde edilmeyen delillerle dayandığı;

-Polisin tutanaklarının ve Cumhuriyet Savcısı'nın iddianamesinin kendisini yasadışı bir terör örgütü üyesi olmakla itham ettiğinden dolayı masumiyet karinesi ilkesinden faydalanamadığı (madde 6§2);

-Gözaltında bulunduğu sırada avukat yardımından faydalanamadığı (madde 6§3 c);

-İki lehte tanığın dinlenmesini sağlayamadığı iddialarında bulunmaktadır.

AİHS'nin 7. maddesine atıfta bulunan başvuran 3506 Sayılı Kanun'un yanlış uygulanmasının aleyhindeki cezanın artmasına neden olduğunu ileri sürmektedir.

Başvuran ayrıca mahkum edilmesinin AİHS'nin 9. ve 10. maddelerini ihlal ettiğini ve mahkum edilme sebebinin esasında düşünce özgürlüğünü baskı altına alma amaçlı olduğunu ifade etmektedir.

Hükümet sunduğu görüşünde, 25 Eylül 1998 tarihinde sunulan AİHS'nin 6 §§1., 2., 3-d), 7., 9. ve 10. maddelerine ilişkin şikayetlerin 2 Kasım 1995 tarihli başvuruda dile getirilmeleri gerektiğinden bu şikayetlerin gecikmeli yapıldığını belirtmektedir.

AİHM, iç hukukta nihai kararların tebliğ edilmesi öngörülmediği durumlarda altı ay kuralının uygulanmasına ilişkin içtihadını hatırlatmaktadır (Bkz. *Worm-Avusturya*, 29 Ağustos 1997 tarihli karar, *Derleme* 1997-, s. 1547, § 33; *Papachelas-Yunanistan* [GC], no:31423/96, §§ 30 ve 31, CEDH 1999-II; ve *Haralambidis ve diğerleri-Yunanistan*, no: 36706/97, 29 Mart 2001 kararları). AİHM her halükarda, mevcut davada altı ay süresinin başlangıç tarihi (*dies a quo*) Yargıtay kararının dava dosyasına eklendiği ve tarafların kullanımına sunulduğu tarih olan 12 Mart 1998 tarihi olduğu görüşündedir (Bkz. *Tahsin İpek-Türkiye* (karar), no: 9706/98, 7 Kasım 2000; *Z.Y.-Türkiye* (karar) no: 27532/95, 19 Haziran 2001; *Ali Şahmo-Türkiye* (karar), no: 37415/97, 1 Nisan 2003; ve *Yavuz ve diğerleri-Türkiye* (karar), no: 48064/99, 1 Şubat 2005 kararları).

AİHM sözkonusu süreyi etkileyecek ya da geciktirecek özel koşulların bulunduğu ikna olmadıkça, 25 Eylül 1998 tarihinde sunulan ve her biri Yargıtay'ın nihai kararına dayanan şikayetlerin gecikmeli oldukları düşünülebilir (Bkz., *mutatis mutandis*, *Haralambidis ve diğerleri*, adigeçen).

Oysa ki başvuranın argümanları böyle bir düşünce uyandırmamaktadır. Şayet başvuran ancak 15 Nisan 1998 tarihinde, Cumhuriyet Savcılığı'nın tebliğnamesiyle Yargıtay'ın kararından haberdar olduğunu belirtiyorsa, AİHM başvuranın serbest olması ve aynı zamanda avukatı bulunmasına rağmen neden daha önce haberdar olmadığını, kendisini neyin engellediğini anlayamamaktadır.

Son olarak AİHM nihai kararın bir kopyasının temin edilmesinde yaşanan gecikmenin başvuranın ihmalinden kaynaklandığını ve dosyada bunun aksini düşündürecek hiçbir unsur bulunmadığını düşünmektedir. Başvurunun bu kısmının gecikmeli olduğu ve AİHS'nin 35 §§1 ve 4. maddeleri uyarınca reddedilmesi gerektiğini belirtmektedir.

V. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran manevi tazminat olarak 35.000 Euro (otuz beş bin) talep etmektedir.

Hükümet aşırı bulduğu bu miktara itiraz etmekte ve AİHM tarafından bir ihlalin tespit edilmesi durumunda bunun yeterli telafi oluşturacağını ifade etmektedir.

AİHM başvuranın on üç gün boyunca gözaltında kaldığını ve bunun başvuranı manevi zarara uğratmış olabileceğini gözlemlemektedir.

AİHM davanın çeşitli yönlerini göz önüne alarak ve hakkaniyete uygun olarak, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca başvurana 4.500 Euro (dört bin beş yüz) manevi tazminat ödenmesinin uygun olacağına kanaat getirmektedir.

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran AİHM ve yerel mahkemeler önünde yaptığı masraf ve harcamalar için 10.000 Euro (on bin) talep etmektedir.

Hükümet bu miktarlara itiraz etmektedir.

AİHM içtihatlarına göre, başvurana ancak gerçekten yapılan ve makul bir miktardaki masraf ve harcamaların geri ödenebileceğini hatırlatır. Elindeki mevcut unsurlar göz önüne alındığında AİHM masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) ödenmesinin makul olduğuna karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 5§3 maddesine ilişkin şikayetin *kabuledilebilir* geri kalan kısmının ise *kabuledilemez* olduğuna;

2. AİHS'nin 5§3 maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. a) AİHS'nin 44§2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvurana, manevi tazminat için 4.500 Euro (dört bin beş yüz), masraf ve harcamalar için 1.500 Euro (bin beş yüz) *ödenmesine* ve bu miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz uygulanmasına;

4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddedilmesine*;

karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 22 Aralık 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

 [İçindekilere dön](#)

HÜSEYİN ERTÜRK/Türkiye Davası*

Başvuru no: 54672/00

Strazburg

22 Eylül 2005

OLAYLAR

Başvuran 1957 doğumlu olup, İstanbul'da ikamet etmektedir.

Başvuran, 19 Ekim 1981 yılından bu yana çalıştığı T. İş Bankası'ndaki işinden İş Kanunu'nun 13. ve 14. maddelerinin uygulanması doğrultusunda 5 Nisan 1993 tarihinde çıkarılmış, kıdem tazminatı ve yazılı bildirim kendisine iletilmiştir.

Başvuran 11 Ocak 1994 tarihinde, 10 Ocak 1985 tarihli iş kazası sonucu oluşan zararın tazmin edilmesi istemiyle İstanbul İş Mahkemesi'nde (Mahkeme) tazminat davası açmıştır. O tarihte sol dizini çalışma masasındaki metal çekmeceye çarptığını, bu yaralanma nedeniyle «sinoviyal düğümü»nün meydana geldiğini ileri süren başvuran, sağlık durumunun giderek kötüleştiğini ve aynı zamanda işitme yetisini kısmen yitirdiğini, işten çıkarılmasının zımni olarak % 45 oranında işitme kaybına yol açtığını iddia etmiştir. Başvuran, bununla birlikte görme bozukluğu, kronik depresyon ve endişe halini belirtir bir sağlık raporunu sunmuştur.

Mahkeme, 22 Mart 1994 tarihinde ilk duruşmayı gerçekleştirmiş ve başvurandan SSK'ya giderek iddia ettiği sağlık sorunlarının iş kazası sonucu oluşup oluşmadığını tetkik ettirmesini talep etmiştir.

Mahkeme, 22 Mart 1994'ten 4 Ekim 1995'e kadar sekiz duruşma yapmış, duruşmalar boyunca SSK raporunun alınmadığını tespit ederek bu yönde çağrı yapılması gerektiğini kaydetmiştir. Bu son tarihte sözkonusu raporun dosyaya eklendiğini belirten Mahkeme, tanıkları dinlemiş, vakif senedinin dosyaya eklenmesini kararlaştırmıştır.

Mahkeme, 7 Aralık 1995, 7 Mart ve 23 Mayıs 1996 tarihlerindeki duruşmalar sırasında görgü tanıklarını dinlemiştir.

Mahkeme, 10 Eylül 1996 tarihinden 13 Nisan 1999'a kadar on beş duruşma gerçekleştirmiştir.

Başvuranın avukatı 19 Kasım 1996 tarihinde mesleki gerekçelerle duruşma tutanağını ve 30 Ocak 1997 tarihinde başvuranın sağlık raporlarına yer verilen ara kararı talep etmiştir.

Başvuranın temsilcisi, 8 Nisan 1997 tarihinde Mahkeme'ye yazılı olarak müvekkili ile ilgili beş sağlık kurumunun dosyalarını gönderdiğini, bunlardan üç tanesinin belgelerin olmadığı yanıtını verdiğini ifade etmiştir. Avukat, dosyanın Adli Tıp Kurumu'na gönderilmesini talep etmiş, duruşmada bulunmama gerekçesini mesleki zorunluluklara bağlamıştır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Bankanın hukuki temsilcisi, 17 Haziran 1997 tarihinde mesleki gerekçelerle duruşma tutanağını istemiştir.

Başvuranın avukatı, 16 Eylül 1997 Mahkeme'ye davadan çekildiği bilgisini iletmiştir.

Başvuran 18 Aralık 1997 tarihindeki duruşmada hazır bulunmuş, avukat tutma imkânının bulunmadığını belirterek Mahkeme'ye Barodan tayin edilecek bir avukat aracılığıyla temsil edilmek istediğini beyan etmiştir.

Mahkeme tarafından iş güvenliği koşulları ve sağlık sorunları hakkında görevlendirilen uzman 23 Mart 1998 tarihinde raporunu hazırlamış, buna göre 506 sayılı Kanun'un 11/A-a-b maddesine uygun olarak iş yerinde ve çalışma sırasında meydana gelmesi doğrultusunda başvuranın kazasının iş kazası olarak sayılabileceğini ifade etmiştir.

Bununla birlikte, Mahkeme tarafından talep edilen ve 11 Mayıs 1998 tarihinde hazırlanan tamamlayıcı bilirkişi raporunda kazanın tamamen tesadüfi olduğu ve kusurun ne bankaya ne de başvurana yüklenebileceği sonucu çıkmıştır.

Mahkeme, 16 Temmuz 1998 tarihinde bir adli tıp uzmanının görevlendirilmesini ve başvuranın sağlık durumu derecesinin mağdur olduğunu iddia ettiği kaza ile ilintili olup olmadığının tespit edilmesini talep etmiştir.

Başvuran Mahkeme'ye göndermiş olduğu 4 Kasım 1998 tarihli yazıda Mahkeme tarafından istenilen doğrultuda bağımsız uzman doktorların bulunmaması nedeniyle bu talebi reddetme gerekçesini belirtmiştir. Başvuran 12 Nisan 1999 tarihinde Mahkeme'nin dosyada yer alan raporlara dayalı olarak karara hükmetmesini istemiştir.

Mahkeme, 13 Nisan 1999 tarihinde almış olduğu kararla, sunulan unsurlar ışığında sözü edilen kaza ile sağlık yetersizliği arasında hiçbir illiyet bağı bulunmadığını dikkate alarak başvuranın tazminat talebini reddetmiştir.

Yargıtay 22 Haziran 1999 tarihinde İlk derece mahkemesi'nin kararını onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'NİN 6 Ş 1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

AİHS'nin 6., 4., ve 18. maddelerine atıfta bulunan başvuran hakkaniyete uygun olarak yargılanmadığından ve yargı süresinin uzunluğundan şikayetçi olmaktadır.

AİHM, başvuran tarafından öne sürülen iddiaların daha ziyade Sözleşme'nin 6. maddesinin uygulama alanına girdiğini, bu nedenle yapılan şikayetleri bu çerçevede inceleyeceğini kaydetmektedir.

A. Yargı sürecinin uzunluğu hakkında

Başvuran, yargı sürecinin uzunluğu ile AİHS'nin 6 § 1. maddesinde öngörülen «makul süre» ilkesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

Hükümet, bu iddiaya karşı çıkmakta ve davanın karmaşık bir yapısının olduğunun bilinmesi gerektiğini ve her şeyden önce avukatının birçok defa duruşma tutanağını talep etmesi nedeniyle gecikmenin başvurandan kaynaklandığını ifade etmektedir.

Dikkate alınacak dönem 11 Ocak 1994'te başlamakta ve 22 Haziran 1999'da sona ermektedir. Bu süreç iki mahkeme için yaklaşık beş yıl beş ay sürmüştür.

1. Kabul edilebilirlik hakkında

AİHM, bu şikayetin AİHS'nin 35 § 3. maddesi uyarınca temelden yoksun olmadığı tespitinde bulunmaktadır. Başka hiçbir kabul edilemezlik gerekçesi tespit edilmemiştir.

2. Esas hakkında

AİHM, yargı sürecinin makul yapısının dava koşullarını takiben ve mahkeme yerleşik içtihatları, özellikle davanın karmaşıklığı, başvuranın ve yetkili mercilerin tutumu ve ilgililerin sözü edilen davadaki girişimleri ışığında değerlendirildiğini hatırlatmaktadır (Bkz. diğerleri arasında Frydlender-Fransa kararı, no: 30979/96, § 43, AİHM 2000-VII). Mahkeme ayrıca gösterilecek özel ihtimamın itilafı durum için önem arz ettiğini eklemektedir (Bkz. Ruotolo-İtalya kararı, 27 Şubat 1992, seri: A no:230-D, s. 39, § 17).

AİHM, daha önce de mevcut başvurudakine benzer sorunların AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlaline yol açtığını kaydetmektedir (Bkz. sözü edilen Frydlender kararı).

AİHM, Mahkemeye sunulan unsurları incelenmesinden, davanın özel bir karmaşık yapısı bulunmadığı ve sözkonusu yargı sürecinin uzunluğunun başvuranın tutumu ile açıklanamayacağı tespitinde bulunmaktadır. Sosyal Sigortalar Kurumu'nun raporunun beklenmesi on sekiz aydan fazla sürmüştür. Ulusal yargı makamlarına yüklenebilecek böylesi bir yavaşlık AİHS'ye aykırı olan makul süre aşımı tespitine götürmektedir.

Ayrıca, davaya olan yaklaşım ilgili bakımından dikkate alınması gereken unsurlar arasındadır. (Bkz. diğerleri arasında, Zimmermann ve Steiner-İsviçre kararı, 13 Temmuz 1983, seri: A no: 66, § 24, ve Alenet de Ribemont-Fransa kararı, 10 Şubat 1995, seri: A no: 308, § 47). Mevcut başvuruda, iş alanında bir itilaf sözkonusu olduğundan özel bir itina göstermek gerekir (Sözü edilen Ruotolo, kararı s. 39, § 17).

Bu nedenle, AİHS'nin 6 § 1. maddesi bu bakımdan ihlal edilmiştir.

B. Yargılamanın adilliği hakkında

Başvuran, aynı zamanda yargılamanın hakkaniyete uygun olmadığından şikayetçi olmaktadır.

AİHM, başvuranın iç hukuktaki mahkemelerin yapmış olduğu şikayetin gerekçelerini dikkate almadan verdikleri karara itiraz ettiğini hatırlatmaktadır. AİHM, her şeyden önce ulusal yetkililere ve özellikle

yargı organlarına iç hukuku yorumlama ve uygulama yükümlülüğünün düştüğünü hatırlatmaktadır (Bkz. Schenk-İsviçre kararı 12 Temmuz 1988, seri: A no:140, s. 29, § 45).

Bu bağlamda, AİHM ulusal yargının başvuranın davasını rahatça dile getirme imkânının bulunduğu yargı sürecinin sonunda kararını verdiğini hatırlatmaktadır. Başvuranın İş Mahkemesi'nin almış olduğu karardan memnun olmaması AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlali için yeterli değildir. Bu şartlarda, dava dosyasının incelenmesinden görüldüğü üzere izlenen sürecin bütünü bakımından AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine dair hiçbir sonuç çıkmamaktadır (Bkz. diğerleri arasında Dambreville-Fransa kararı, no: 51866/99, 13 Mayıs 2001).

Bu şikayetin dayanaktan yoksun olması nedeniyle AİHS'nin 35 §§ 3. ve 4. maddeleri bakımından reddedilmesi gerekmektedir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat

Başvuran, uğradığı maddi ve manevi zarar için 50.000.000.000 TL. talep etmektedir.

Hükümet, bu miktara karşı çıkmaktadır.

AİHM, mevcut davada sadece yargı sürecinin uzunluğu nedeniyle AİHS'nin 6. maddesinin ihlal edildiğini hatırlatmaktadır. Yalnızca bu ihlalden kaynaklanan zararlar sonucu itibariyle tazmin edilir.

AİHM, yargı sürecinin uzunluğunun «makul süreyi» aşması ile başvuranın manevi zararının giderilmesi için bir tazminatın ödenmesini haklı çıkardığına itibar etmektedir.

AİHS'nin 41. maddesinde yer aldığı şekliyle hakkaniyete uygun olarak başvurana 3.000 Euro ödenmesi kararlaştırılmıştır.

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, AİHM nezdinde yapmış olduğu masraf ve harcamalar için 295.400.000 TL. talep etmektedir.

Mahkemenin bu yöndeki yerleşik içtihadına göre bir başvuran yapmış olduğu masraf ve harcamaların gerçekliğini ve gerekliliğini makul oranlarda ortaya koyduğu ölçüde bu yönde bir tazminat elde edebilir. Mevcut durumda sunulan deliller ve görüşler ışığında AİHM, talep edilen miktarın bütünü üzerinde uzlaşmak gerektiği kanısındadır.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Yargı sürecinin uzunluğuna dair şikayetin kabuledilebilir, bunun dışındakilerin kabuledilemez olduğuna;

2. AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine;

3. a) AİHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek suretiyle, Savunmacı Hükümetin başvurana;

- i. manevi zarar için 3.000 (üç bin) Euro;
- ii. masraf ve harcamalar için 180 (yüz seksen) Euro ödemesine;
- iii. belirtilen miktarların her türlü vergiden muaf tutulmasına;

b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin uygulanmasına;

4. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 22 Eylül 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

EVİRİM ÇİFTÇİ/Türkiye Davası*

Başvuru No: 59640/00

Strazburg

29 Kasım 2005

OLAYLAR

Başvuran, 15 Ocak 1997 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi ekipleri tarafından yasadışı örgüt DHP (Devrimci Halk Partisi) üyesi olma suçuyla yakalanarak gözaltına alınmıştır.

Başvuran, 19 Ocak 1997 tarihinde DHP'ye bağlı olduğunu teyit eden belgeyi imzalamıştır.

Başvuran 29 Ocak 1997 tarihinde önce İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Savcısı, ardından DGM yetkili hakimi karşısına çıkarılmış, yetkili hakim kararıyla tutuklu yargılanmasına karar verilmiştir.

Cumhuriyet Savcısı ve yetkili hakim karşısında başvuran hakkında yapılan suçlamaları reddetmiştir.

Cumhuriyet Savcısı 3 Nisan 1997 tarihinde başvuranı silahlı bir çeteye katılma suçu ile itham etmiş, TCK'nın 169. ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddeleri uyarınca mahkumiyetini talep etmiştir.

Başvuran 6 Haziran 1997 tarihinde şartlı salıverilme hakkından yararlanmıştı.

DGM, 19 Ekim 1998 tarihli bir kararla başvurunu üç yıl dokuz ay hapis cezasına çarptırmıştır. Mahkeme kararında, kanıt unsurlarının, arama tutanaklarının ve bilirkişi raporlarının Cumhuriyet Savcısı'nın iddialarını teyit eder nitelikte olduğuna hükmetmiştir.

Başvuran Yargıtay'da temyize gitmiştir. Yargıtay 28 Şubat 2000 tarihinde İlk derece mahkemesi'nin kararını onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN I. AİHS'İNİN 6 § 1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, bünyesinde askeri bir hakimi bulundurması nedeniyle İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin tarafsız ve bağımsız bir mahkeme niteliğini taşımadığını ve adil bir yargılama güvencesini sağlayamayacağını iddia etmektedir.

Başvuran, İlk derece mahkemesi'ndeki yargılama sırasında avukat bulundurma hakkından yararlanamaması nedeniyle davanın hakkaniyete uygun olmadığını iddia etmekte, bu doğrultuda AİHS'nin 6 § 1. maddesini öne sürmektedir.

A. Kabul edilebilirlik hakkında

Hükümet, DGM'nin bağımsız ve tarafsız bir yapıda olmadığına ilişkin şikayete ilgili nihai kararın yine bu mahkeme tarafından verildiğini ifade etmektedir. Hükümet bu doğrultuda olayların meydana geldiği dönemdeki iç hukuka göre Yargıtay'ın Devlet Güvenlik

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Mahkemeleri'nin yapısına dair görüş bildirme yetkisinin bulunmadığını, temyiz başvurusunun iç hukukta bu sorunu giderecek etkili bir başvuru olmadığını savunmaktadır. Bu nedenle başvuranın DGM'nin 19 Ekim 1998 tarihinde vermiş olduğu karardan itibaren altı ay içerisinde başvuruda bulunması gerekirdi.

Başvuran bu tespite karşı çıkmaktadır.

AİHM, benzer şikayetlerin Özdemir-Türkiye davasında da dile getirildiğini hatırlatmış, (no:59659/00 § 26, 6 Şubat 2003) bu neticeyi değiştirecek hiçbir unsurun bulunmadığı sonucuna varmıştır. Dolayısıyla Hükümetin yapmış olduğu itiraz reddedilmektedir.

AİHM, mahkemenin bu yöndeki içtihatları (Bkz. Incal-Türkiye kararı 9 Haziran 1998, 1998-IV ve Çiraklar-Türkiye kararı, 28 Ekim 1998, 1998-VII) ve mahkemeye sunulan unsurlar ışığında başvurunun esas bakımından incelenmesi gerektiğine itibar etmekte ve başvuruyu kabul edilemez bulmak için bir gerekçe bulunmadığını eklemektedir.

B. Esasa ilişkin

1. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlığına ve tarafsızlığına ilişkin

Mahkeme daha önceki kararlarda buna benzer pek çok şikayetlerin dile getirildiğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını belirtmektedir. (Bkz. söz edilen Özel kararı, §§ 33-34, ve

Özdemir kararı, §§ 35-36).

AİHM, mevcut davada Hükümetin davanın seyrini farklı şekilde sonuçlandıracak hiçbir tespiti ve delili sunmadığını kaydetmekte, bunun yanı sıra aralarında askeri bir hakimin de yer aldığı Devlet Güvenlik Mahkemesi karşısında başvuranın TCK'ya dayalı suçlardan yargılanması konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu tespitinde bulunmaktadır. Başvuran, hakkında açılan davada Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararını yabancı gerekçelere dayandığı şüphesini duyabilir. Bu nedenle başvuranın bu yargı makamının tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekmektedir. (sözü edilen Incal kararı s. 1573, § 72).

AİHM, başvurunu yargılayıp mahkum eden İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin AİHS'nin 6 § 1. maddesi uyarınca bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

2. Yargı Sürecinin adilliği hakkında

AİHM, daha önce de benzer kararlarda dile getirdiği üzere bağımsızlıktan ve tarafsızlıktan yoksun bir mahkemenin kendi yargısına tabi olan kişilere her halükârda adil bir yargılamayı garanti edemeyeceği hükmüne varıldığını hatırlatmaktadır.

Bu yöndeki bir ihlalin tespiti ışığında, Mahkeme başvuranın adil yargılanma hakkının ihlal edildiği şikayetini ayrıca incelemeyi gerekli görmemektedir. (Bkz. diğerleri arasında sözü edilen Çıraklar kararı, s. 3074, §§ 44-45).

II. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Maddi ve Manevi Tazminat

Başvuran uğradığı maddi zararda takdiri AİHM'ye bırakmaktadır. Manevi zarar olarak, 50.000 Fransız Fransı (FF), yaklaşık 7.622 Euro talep etmektedir.

Hükümet bu miktarları aşırı olarak nitelendirmektedir.

İddia edilen maddi tazminata ilişkin olarak AİHM, Devlet Güvenlik Mahkemesi önündeki sürecin Sözleşme'nin ihlali meydana gelmeseydi nasıl sonuçlanacağına ilişkin bir yargıda bulunamayacağından başvuranlara bu yönde bir tazminat ödenmesini gerekli görmemektedir. (Findlay-İngiltere kararı, 25 Şubat 1997, s.284, § 85).

Manevi tazminatla ilgili olarak AİHM, olayların mevcut koşulları dikkate alındığında ihlal kararının tespitinin adil tazmin için başlı başına yeterli olduğuna karar vermiştir. (Sözü edilen Çıraklar kararı, s. 3074, § 49).

Sözleşme tarafından öngörülen bağımsızlık ve tarafsızlık koşullarını yerine getirmeyen bir mahkeme tarafından mahkumiyet kararı alındığında, ilgilinin talebi doğrultusunda yeni bir sürecin ya da yargılamanın başlatılması ilke olarak tespit edilen ihlalin giderilmesi bakımından uygun bir yöntemi oluşturur (Bkz. Öcalan-Türkiye Büyük Daire kararı, no: 46221/99, AİHM 2005-...).

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, masraf ve harcamalar için 10.000 FF, yani 1.524 Euro talep etmektedir.

Hükümet bu talebin kanıtlanmadığına itibar etmektedir.
Mevcut durumda sunulan deliller ve Mahkemenin bu yöndeki yerleşik içtihadı ışığında Mahkeme, başvurana AIHM nezdinde yapmış olduğu harcamalar için 1.500 Euro ödenmesini kararlaştırmıştır.

C. Gecikme Faizi

AIHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlıktan ve tarafsızlıktan yoksun olması nedeniyle AIHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine;
3. AIHS'nin 6. maddesine ilişkin diğer şikayetin ayrıca incelenmesine gerek olmadığına;
4. Mevcut kararın adil tazmin için başlı başına yeterli olduğuna;
5. a) AIHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, miktara yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere, Savunmacı Hükümetin başvurana masraf ve harcamalar için 1.500 (bin beş yüz) Euro ödemesine;
- b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin uygulanmasına;
6. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AIHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 29 Kasım 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

EMİRE EREN KESKİN/Türkiye Davası*

Başvuru no: 49564/99
Strazburg
22 Kasım 2005

OLAYLAR

Başvuran 1959 doğumlu olup, İstanbul'da ikamet etmektedir. Olayların meydana geldiği dönemde başvuran avukatlık yapmaktaydı.

İki ayda bir yayımlanan Medya Güneşi (kelime anlamı olarak Medya sözcüğü «média» kelimesine karşılık gelse de bu kullanımla Kürtlerin efsanevi Med ülkelerine çağrışım yapılmaktadır) adlı derginin 15–30 Nisan 1995 tarihli 63. sayısında başvuran ile yapılmış bir söyleşiye yer verilmiştir.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Cumhuriyet Başsavcısı, 20 Nisan 1995 tarihinde bu derginin tüm baskılarının toplatılmasını kararlaştırmıştır. Başvuran aynı gün yetkili hakim karşısına çıkarılmıştır.

Cumhuriyet Savcısı 3 Mayıs 1995 tarihinde başvuran ve bu derginin yazı işleri sorumlusu hakkında kamu davası açmıştır. Cumhuriyet Savcısı, 3713 sayılı Kanun'un 8 § 1., 6 §§ 2., ve 4. maddeleri ile Basın-Yayın Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca, basın yoluyla bölücülük propagandası yapma ithamında bulunmuştur.

30 Ekim 1995 tarihinde yürürlüğe giren 27 Ekim 1995 tarihli ve 4126 sayılı Kanun, 3713 sayılı Kanun'un 8. maddesinde öngörülen cezaları hafifletmiş, ancak para cezasını artırmıştır.

Aralarında askeri bir hakim de yer aldığı DGM heyeti, 6 Şubat 1997 tarihli kararla 3713 sayılı Kanun'un 8 § 1. maddesi uyarınca başvuranı suçlu bulmuş ve adı geçeni bir yıl dört ay hapis ve 133.333.333 TL. para cezasına çarptırmıştır. Başvuranın duruşma sırasındaki tutumunun dikkate alınması ve TCK'nın 59 § 2. maddesinin uygulanması üzerine DGM, verilen cezada bir indirim gitmiş ve başvuranı bir yıl bir ay on gün hapis ve 111.111.110 TL. para cezasına çarptırmıştır.

DGM, makale yoluyla Türk topraklarının bir bölümünün Kürdistan ve bu bölgede yaşayanları Kürt olarak nitelendirilerek yayım yoluyla Devletin toprak bütünlüğüne, üniter ulus Devlet yapısına yönelik bir saldırının hedeflendiğini kaydederek bu makaleden bazı bölümlere yer vermiştir.

Yargıtay, 8 Mart 1999 tarihinde İlk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

Cumhuriyet Savcısı 11 Kasım 1999 tarihli bir kararla, Basın ve yayım yoluyla işlenen suçlara yönelik cezaların ertelenmesini öngören 4454 sayılı Kanun'un uygulanmasının ardından başvuranın cezasını ertelemiştir.

İstanbul Barosu Disiplin Kurulu, 27 Mart 2001 tarihinde DGM'nin talebinin ardından başvurana "disiplin cezası verilmesine yer olmadığına" karar vermiştir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 12 Temmuz 2002 tarihli bir kararla, İstanbul Barosu Disiplin Kurulu'nun aldığı kararı bozarak başvuranın geçici olarak meslekten men edilmesini kararlaştırmıştır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü 24 Eylül 2002 tarihinde bu kararı onaylamıştır.

İstanbul Barosu Disiplin Kurulu 6 Kasım 2002 tarihli yazı ile başvuranın bir yıl süreyle görevinden uzaklaştırılma cezasını aldığını bildirmiştir.

HUKUK AÇISINDAN I. AİHS'NİN 10. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, mahkumiyetinin ifade ve düşünce özgürlüğüne yönelik bir ihlali oluşturduğundan şikayetçi olmakta ve AİHS'nin 10. maddesini ileri sürmektedir.

AİHM, sözkonusu mahkumiyet kararının başvuranın AİHS'nin 10 § 2. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahaleyi oluşturduğu hususunda taraflar arasında bir ihtilafa yer verilmediğini not etmektedir. Yapılan müdahalenin AİHS'nin 10 § 2. maddesi uyarınca kanun tarafından öngörüldüğüne, toprak bütünlüğünün korunması gibi meşru bir amacı izlediğine itiraz edilmemektedir (Bkz. Yağmurdereli-Türkiye kararı, no: 29590/96, 40, 4 Haziran 2002). Bu husus dikkate alınmaktadır, bununla birlikte müdahalenin «demokratik bir toplum için zorunluluk» oluşturup oluşturmadığının incelenmesi gerekmektedir.

AİHM, makalede kullanılan ifadeler ve yayımlandığı haliyle içeriğine özellikle dikkat etmektedir. Bu bağlamda, başvuruyu çevreleyen olaylarda terörle mücadele sırasında ortaya çıkan güçlükleri özellikle göz önünde bulundurmaktadır. AİHM, sözkonusu makalenin içeriğiyle olduğu kadar kullanılan kelimeler itibarıyla da siyasi bir söylem yapısında olduğunu hatırlatmaktadır. Başvuran «Ulusal mücadelenin sonuca götürülebilmesi için Kürtlerin ve tüm Kürt siyasi hareketlerinin kendi aralarında mutlaka ulusal birlik oluşturmaları gerektiğine inanıyorum (...) ama özellikle Kürt kadınlarının ulusal ve toplumsal sürecinde yer alarak hep kendi sözünü söyleyerek, ama erkeklerle de birlikte davranarak bu işi götürmeleri gerektiğine inanıyorum» düşüncesini savunmaktadır.

Başvuran «savaş» ve «barbarlık» sözcükleri ile Türk yetkililerinin ülkenin Güneydoğusu'ndaki tutumlarını nitelendirmektedir ve makalede yer alan bu terimler bazı sert ve şiddetli hislere damgasını vuran bir tonda aktarılmaktadır.

AİHM, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin Terörle Mücadele Kanunu'nun 8. maddesi uyarınca başvuran hakkındaki delillerin elde edildiği tespitinde bulunduğunu hatırlatmaktadır. Bu yargı ile sözkonusu görüşlerde yer alan ifadelerle Türkiye'nin Güneydoğusunu bağımsız bir devlet «Kürdistan» ve burada yaşan Türk halkını da «Kürtler» olarak nitelendirilerek Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin toprak bütünlüğünün parçalanmasının hedeflendiği ifade edilmiştir.

AİHM, iç hukuk mercilerinin vermiş oldukları kararları incelemiş ve bu müdahalelerin başvuranın ifade özgürlüğü bakımından meşruiyetinin yeterli olmadığına itibar etmiştir (Bkz. mutatis mutandis, Sürek-Türkiye (no:4) kararı, no: 24762/94, § 58, 8 Temmuz 1999). Bu noktada, şiddeti teşvik etmekten ziyade, ihtilafı konu hakkında taraflardan biri tarafından savunulan uzlaşmaz bir tutum sözkonusudur.

AİHM ayrıca, daha önce de benzer sorunları gündeme getiren kararların incelendiğini ve bunların AİHS'nin 10. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını hatırlatmaktadır (Bkz. özellikle Ceylan-Türkiye kararı, no: 23556/94, § 38, AİHM 1999-IV, Öztürk-Türkiye kararı, no: 22479/93, § 74, AİHM 1999-VI, ve sözü edilen İbrahim Aksoy kararı, § 80, ve Kızılyaprak-Türkiye kararı, no: 27528/95, § 43, 2 Ekim 2003). AİHM, terörle mücadeleye bağlı güçlüklerin yanı sıra, mevcut başvuruyu mahkemenin yerleşik içtihadı ışığında incelemiş ve Hükümetin davanın seyrini farklı sonuçlandıracak hiçbir tespiti ve delili sunmadığına itibar etmiştir (Bkz. özellikle sözü edilen İbrahim Aksoy kararı, § 60, ve Incal-

Türkiye kararı, 9 Haziran 1998, 1998-IV, s. 1568, § 58).

AİHM, başvurana verilen bir yıl bir ay on gün hapis ve 111.111.110 TL. para cezasının olduğunu kaydetmektedir.

Bunun yanı sıra, başvurana hükmedilen ceza öngörülen amaçlar doğrultusunda orantısız ve «demokratik bir toplum için gereklilik» oluşturmamaktadır. O halde, AİHS'nin 10. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6 § 1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, kendisini yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bünyesindeki askeri hakimin varlığı nedeniyle «bağımsız ve tarafsız» bir mahkeme niteliğinde olmadığını ve adil bir yargılamayı güvence altına alamayacağını ileri sürmektedir. Başvuran ayrıca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün kendisine hiçbir zaman tebliğ edilmemesi nedeniyle buna yanıt veremediğini öne sürmekte ve AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

1. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hakkında

AİHM, daha önceki kararlarda buna benzer pek çok şikayetlerin dile getirildiğini ve bunların AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını belirtmektedir. (Bkz. söz edilen Özel kararı, §§ 33-34, ve Özdemir-Türkiye kararı, no: 59659/00, 6 Şubat §§ 35-36).

AİHM, mevcut davada Hükümetin davanın seyrini farklı şekilde sonuçlandıracak hiçbir tespiti ve delili sunmadığını kaydetmekte, bunun yanı sıra aralarında askeri bir hakimin de yer aldığı Devlet Güvenlik Mahkemesi karşısında başvuranın «ulusal güvenliğe» dayalı suçlardan yargılanması konusunda endişe duymasının anlaşılabilir olduğu tespitinde bulunmaktadır. Başvuran, hakkında açılan davada Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin kararını yabancı gerekçelere dayandığı şüphesini duyabilir. Bu nedenle başvuranın bu yargı makamının tarafsız ve bağımsız olmadığı yönündeki şüphelerinin dikkate alınması gerekir. (sözü edilen Incal kararı s. 1573, § 72).

AİHM, başvurayı yargılayıp mahkum eden Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin AİHS'nin 6 § 1. maddesi uyarınca bağımsız ve tarafsız bir mahkeme niteliğini taşımadığı sonucuna varmıştır.

2. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüşünün tebliğ edilmemesi üzerine

AİHM, daha önce de benzer kararlarda dile getirdiği üzere bağımsızlıktan ve tarafsızlıktan yoksun bir mahkemenin kendi yargısına tabi olan kişilere her halükârda adil bir yargılamayı garanti edemeyeceği hükmüne varıldığını hatırlatmaktadır.

Bu yöndeki bir ihlalin tespiti ışığında, Mahkeme başvuranın adil yargılanma hakkının ihlal edildiği şikayetini ayrıca incelemeyi gerekli görmemektedir. (Bkz. diğerleri arasında sözü edilen Çıraklar-Türkiye kararı, 28 Ekim 1998, 1998-VII, s. 3074, §§ 44-45).

III. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

A. Tazminat

Başvuran, mesleki gelir kaybı nedeniyle 25.000 Euro'ya denk düşen maddi zarara uğradığını iddi etmektedir.

Başvuran uğradığı manevi zararın tazmini için 15.000 Euro talep etmektedir.

İddia edilen gelir kaybı ile ilgili olarak AİHM, dile getirilen miktarların AİHS'nin 10. maddesinin ihlali ile başvuranın gelir kaybına uğradığını nitelendirmeye imkân tanımadığına itibar etmektedir (Bkz. aynı anlamda, Karakoç ve diğerleri-Türkiye kararı, no: 27692/95, 28138/95 ve 28498/95, § 69, 15 Ekim 2002).

AİHM manevi tazminatla ilgili olarak, başvuranın mevcut olayların koşulları nedeniyle bazı sıkıntılara maruz kaldığını belirtmektedir. Mahkeme, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca hakkaniyete uygun olarak başvurana bu yönde 7.500 Euro ödenmesini kararlaştırmıştır.

B. Masraf ve harcamalar

Başvuran, ulusal makamlar ve AİHM nezdinde yapmış olduğu temsil giderleri için 9.000 Euro talep etmektedir. Kanıtlayıcı belge niteliğinde başvuran avukatlık ücret tarifesini ve çeviri masraflarını gösterir makbuzları sunmuştur.

Hükümet bu miktara aşırı olduğu için karşı çıkmaktadır.

AİHM temsil gideri sözkonusu olduğunda, iç hukukta pratikteki uygulamanın da avukatlık ücret tarifesinin de mahkemeyi bağlamadığını hatırlatmaktadır (Bkz. örneğin, Tolstoy Miloslavsky-Romanya kararı, 13 Temmuz 1995, seri: A no: 316-B, s. 83, § 77). Mahkemenin bu yöndeki yerleşik içtihadı doğrultusunda AİHM hakkaniyete uygun olarak, başvurana masraf ve harcamalar için 3.000 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme Faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. AİHS'nin 10. maddesinin ihlal edildiğine;
2. İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin bağımsız ve tarafsız olmaması nedeniyle AİHS'nin 6 § 1. maddesinin ihlal edildiğine;
3. AİHS'nin 6. maddesine ilişkin diğer şikayetlerin incelenmesine gerek olmadığına;
- 4 a) AİHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümetin başvurana;

- i. manevi tazminat olarak 7.500 (yedi bin beş yüz) Euro;
- ii. masraf ve harcamalara ilişkin 3.000 (üç bin) Euro ödemesine;
- iii. belirtilen miktarların her türlü vergiden muaf tutulmasına;

5. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin reddine;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 22 Kasım 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

DİNDAR/Türkiye Davası*

Başvuru no:32456/96

Strazburg

20 Aralık 2005

OLAYLAR

Davanın Koşulları

Başvuran 1941 doğumlu olup İzmir'de ikamet etmektedir.

A. Davaya neden olan olaylar

7 Mayıs 1992 tarihinde başvuran, işyeri için kiralık bir yer arayan A.E.'ye Cumhuriyet Bulvarı'ndaki bir büroyu göstermek amacıyla gayrimenkul kiralama başvuru belgesi imzalatmış, A.E. burayı beğenmeyerek Vasıf Çınar bulvarındaki büroyu kiralamıştır. Başvuran bunun üzerine imzalattığı başvuru belgesine dayanarak A.E.'den komisyon bedeli talep etmiş, A.E.'nin Vasıf Çınar bulvarındaki gayri menkulün sahibi N.P. ile kira sözleşmesi yaptığını ve kendisinin burayı gösterdiğini ileri sürmüş ve A.E.'den şikayetçi olmuştur.

Buna karşılık A.E. başvuranın V.Çınar bulvarındaki yeri kendisine hiçbir zaman göstermediğini belirterek başvurunu kira sözleşmesi üzerinde tahrifat yapmakla suçlamıştır.

B. Başvuran aleyhine başlatılan cezai soruşturma

30 Kasım 1992 tarihli iddianame ile Cumhuriyet Savcısı Türk Ceza Kanunu'nun 345. maddesine dayanarak başvurunu evrak üzerinde sahtekarlık ve tahrifat yapma suçu ile itham etmiştir.

30 Aralık 1993'te Ağır Ceza Mahkemesi TCK'nın 345. maddesi gereğince başvurunu 3.000.000 T.L. para cezasına çarptırmıştır.

Yargıtay 30 Aralık 1993 tarihli kararda usul hatası olduğu

gerekçesiyle kararı bozarak dava dosyasını esasa bakan hakimlere geri göndermiştir.

Başvuran 29 Aralık 1994 tarihinde, Ağır Ceza Mahkemesi önünde tanıklarının dinlenmesi yönündeki talebini yinelemiş ve sunduğu bilirkişi raporuna dayanılarak beraat etmesi gerektiğini, şayet bu rapor inandırıcı bulunmamişsa karar vermeden önce yeniden inceleme yapılması gerektiğini belirtmiştir. Cumhuriyet Savcısı ise olayların yeterince açık olduğunu belirtmiştir.

Ağır Ceza Mahkemesi, Cumhuriyet Savcısının mütalaasına ve 30 Aralık 1993 tarihli karara dayanarak başvurunu yeniden mahkum etmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuran, Yargıtay'a yaptığı başvuruda, ilk derece mahkemesinde sunduğu argümanları dile getirerek, yeniden duruşma yapılmasını talep etmiş, delil sunma hakkı tanınmadan ve savunma haklarına riayet edilmeden mahkum edildiğini iddia etmiştir.

27 Haziran 1995 tarihinde, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı esas hakkındaki mütalaasını bildirmiş ve temyiz başvurusunun reddedilmesini talep etmiştir. Bu görüşler başvuruna tebliğ edilmemiştir. Bununla birlikte Yargıtay CMUK'un 318. maddesi uyarınca ve temyizine gidilen kararda duruşma yapılmasını gerektirecek bir suç bulunmadığından başvuranın duruşma talebini reddetmiştir.

28 Eylül 1996 tarihli bir kararla Yargıtay bütün hükümleriyle beraber temyizine gidilen kararı onaylamıştır.

HUKUK AÇISINDAN

I. AİHS'İNİN 6 § 1 VE 3. MADDESİNİN b) BENDİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın davanın esasına ilişkin mütalaasının kendisine tebliğ edilmemiş ve talep ettiği duruşmaların yapılmamış olmasından dolayı şikayetçi olmaktadır. Bu itibarla savunma hakkını güvence altına alan AİHS'nin 6 §1 ve 3. maddesinin b) bendine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet öncelikle Yargıtay'ın kendisine yapılan her başvuru için duruşma yapmasının mümkün olmadığını ifade etmekte ve CMUK'un 318. maddesi uyarınca yalnızca Yargıtay'ın duruşma yapılıp yapılmayacağına karar vermekle yetkili olduğunu belirtmektedir. Hükümet sunduğu ek görüşlerinde, yargıya tabi kişilere Cumhuriyet Başsavcısı'nın mütalaasının resen tebliğ edilmesini öngören, 2 Ocak 2003 tarihinde yürürlüğe giren kanuna dikkat çekmiştir.

AİHM, davacı ve davalının karşılıklı olarak iddia ve delillerini mahkemeye ibraz ettikleri muhakeme usulünün, mahkeme kararını etkilemek amacıyla- bu davada Cumhuriyet Başsavcısı gibi-, bağımsız hukuk memuru tarafından hakime sunulan her türlü belge ya da görüşlerin taraflara tebliğ edildiği ve tartışıldığı bir ceza ya da hukuk davası hakkını gerektiren bir hak olduğunu hatırlatmaktadır (Bkz. Göç-Türkiye [GC], no: 36590/97, § 55, CEDH 2002-V).

AİHM, mevcut davada *Göç-Türkiye* davasında verdiği karardan ayrılmasını gerektirecek hiçbir neden görmemektedir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın, başvuran tarafından yapılan başvurunun esasına ilişkin mütalaasının tebliğ edilmemesi hususunda, iki davadaki

olaylar birbiriyle benzerdir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, ilk derece mahkemesi tarafından verilen kararın yerinde olduğunu ifade eden mütalaasını yazılı olarak bildirmiştir. O halde ifade ettiği görüşü, Yargıtay kararını etkileyecek yönde olmuş ve başvurana tebliğ edilmemiştir (Karşılaştırın *Göç, ibidem*, adigeçen, ve *J.J.-İngiltere*, 27 Mart 1998 tarihli karar, *Karar ve hükümlerin derlemesi* 1998-II, s. 613, § 43).

AİHM ayrıca, Yargıtay'da duruşma yapılmamış olmasından dolayı, başvuranın Cumhuriyet Başsavcısı'nın mütalaasını sözlü olarak dinleme olanağına sahip olmadığını gözlemlemektedir. Esasında başvuran, temyiz başvurusundan Yargıtay kararının alınmasına kadar, Cumhuriyet Başsavcısı'nın kendi davasına müdahalesinden haberdar edilmemiştir. Bu tespit, AİHM'nin, *Kress* davasında başvurana tanınan güvencelerin mevcut davada başvurana tanınmamış olmasından dolayı, 6§1 maddesinin ihlal edilmediğini belirten kararından ayrılmasına neden olmaktadır (aynı şekilde, *Göç*, adigeçen, § 56).

Sonuç olarak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin başvurana tebliğ edilmemiş olmasının bu mahkeme önünde duruşma da yapılmamış olmasıyla birleşmesi nedeniyle AİHS'nin 6 §§1 ve 3. maddesinin b) bendi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'İN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

AİHS'nin 41. maddesinde yer alan unsurlar.

A. Tazminat

Başvuran manevi tazminat olarak 20.000 Euro (yirmi bin) talep etmektedir.

Hükümet bu miktarın aşırı olduğunu ifade etmekte ve ihlal kararının tespitinin adil tazmin için başlı başına yeterli olduğunu belirtmektedir.

AİHM, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın mütalaasının başvurana tebliğ edilmemiş olmasının bu mahkeme önünde duruşma da yapılmamış olmasıyla birleşmesi nedeniyle AİHS'nin 6 § 1 ve 3. maddesinin ihlal edildiğine kanaat getirmiştir. Hakkaniyete uygun olarak başvurana 1.000 Euro (bin) tutarında manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

B. Masraf ve Harcamalar

Başvuran masraf ve harcamalar için 3.600 Euro (üç bin altı yüz) talep etmektedir.

Hükümet bu tutarın aşırı oldu kanaatindedir.

AİHM, AİHS'nin 41. maddesi açısından, ancak gerçekten yapılan ve makul bir miktardaki masraf ve harcamaların geri ödenebileceğini hatırlatır.

Bununla birlikte AİHM başvuranın ulusal mahkemeler nezdinde yaptığı masraf ve harcamalara ilişkin hiçbir belge sunmadığını not etmektedir. Bu nedenle herhangi bir ödemenin yapılmasına gerek olmadığına karar vermiştir.

Mevcut davayla ilgili olarak yapılan masraf ve harcamalar için, AİHM hakkaniyete uygun olarak başvurana 1.000 Euro (bin) ödenmesine ve ödeme yapılırken bu meblağdan, Avrupa Konseyi tarafından sağlanan 790 Euro (yedi yüz doksan) tutarındaki adli yardımın düşürülmesine karar vermiştir.

C. Gecikme faizi

AİHM, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına üç puanlık bir artışın ekleneceğini belirtmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE

1. AİHM, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın tebliğnamesinin başvurana tebliğ edilmemiş olmasının, bu mahkeme önünde duruşma da yapılmamış olmasıyla birleşmesi nedeniyle AİHS'nin 6§§1 ve 3. maddesinin *ihlal edildiğine*;

2. a) AİHS'nin 44§2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvurana:

i. manevi tazminat için 1.000 Euro (bin) *ödenmesine*;

ii. masraf ve harcamalar için 1.000 (bin) Euro'dan, Avrupa Konseyi tarafından sağlanan 790 (yedi yüz doksan) Euro tutarındaki adli yardım düşülerek kalan miktarın *ödenmesine*;

iii. yukarıdaki miktarların her türlü vergiden *muaf tutulmasına*;

b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz uygulanmasına;

3. Adil tazmine ilişkin diğer taleplerin *reddine* karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77§§ 2 ve 3 maddesine uygun olarak 20 Aralık 2005 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğ

Maliye Bakanlığında:

MİLLİ EMLAK GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 311)

17/4/2007 tarih ve 24396 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 5622 sayılı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Gümrük Müsteşarlığına Bağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile;13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamenin Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün görevlerini düzenleyen 13 üncü maddesinin (i) bendinde yer alan "veya Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü aracılığı ile sattırmak" ibaresi metinden çıkarılmış ve Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığına bağlanmıştır. Söz konusu düzenlemeler nedeniyle Devlete intikal eden taşınır mallar ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hizmet dışı kalan taşınır mallarından tasfiyesine karar verilenlerin

satışının Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce yapılması imkanı kalmamıştır.

Bu nedenle 5622 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden itibaren Devlete intikal eden taşınır mallar ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hizmet dışı kalan taşınır mallarının (3212 sayılı Kanun ile 4645 sayılı Kanun kapsamında olanlar hariç) satış işlemleri Defterdarlık veya Mal Müdürlüklerince yapılacaktır. Ancak ilgili Kanunun yürürlük tarihinden önce Defterdarlık ve Mal Müdürlüklerince Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne teslim edilen taşınır malların tasfiye işlemleri, adı geçen Genel Müdürlükçe sonuçlandırılacaktır. Ayrıca gümrük ve kaçakçılık mevzuatı gereği tasfiyesi gereken taşınır malların tasfiye işlemleri de Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yetkisindedir.

Devlete intikal eden taşınır mallar ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hizmet dışı kalan taşınır mallarından kamu hizmetleri için gerekli görülenler talep edildiği takdirde satışa konu yapılmayarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 45 inci maddesi ve aynı Kanunun 44 üncü maddesine istinaden çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliğinin 31 inci maddesinde ön görülen şartlar dâhilinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine bedelsiz verilebilecektir.

Çeşitli kanunlarla Devlete intikal eden taşınır malların eski maliklerinin taahhütlerinden ve borçlarından dolayı Devletin sorumluluğu bulunmaktadır. Ancak, Devletin bu sorumluluğu intikal eden mal varlığı ile sınırlıdır. Buna göre, Devlete bu suretle intikal edecek taşınır malların tasfiye işlemlerinde bu hususun göz önünde bulundurulması, hak ileri süren üçüncü kişiler çıktığı takdirde hakkın geçerliliğinin araştırılması, geçerli bir alacak hakkı ile karşılaşıldığı takdirde elde edilen tasfiye bedeli ile sınırlı olarak alacak hakkının ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Devlete intikal eden taşınır mallar ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hizmet dışı kalan taşınır mallarından maden aksamı hurda malzemelerin, 20/3/1971 gün ve 7/2156 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince, Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca 6 ayda bir belirlenen bedel üzerinden Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğüne satışı yapılması gerekmektedir.

9/3/1994 tarihli ve 193 sıra no.lu Milli Emlak Genel Tebliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Tebliğ olunur.

[R.G. 24 Mayıs 2007 – 26531]

 [İçindekilere dön](#)

Duyuru

.C.
ADALET
BAKANLIĞI
Personel Genel
Müdürlüğü

T

Sayı :
B.03.0.

PER.0.00.00.16/

.../.../ 2007

Konu :

BAKANLIK MAKAMINA

Aydın Cumhuriyet Başsavcılığının 18/01/2007 tarihli ve 180 sayılı yazısına ekli aynı yer Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun 30/01/2007 tarihli ve 56 sayılı kararı ile Aydın Adliyesi hizmetlisi iken 01/09/2006 tarihinde vefat eden Nurettin Ünsal'ın geride bıraktığı eşi ve çocuklarına yardım kampanyası düzenlenmesinin uygun olacağına karar verildiği ve Aydın Valiliği İl Dernekler Müdürlüğünün 16/01/2007 tarihli ve 1038 sayılı oluru ile yardım toplanmasına izin verildiğinden. Teşkilat mensuplarımızın yapacakları nakdî yardım ve destek kampanyası ile ilgili olarak gerekli duyurunun Yargı Mevzuatı Bülteninde yayımlanmasına izin verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Bu itibarla; adı geçen geride bıraktığı dul eşi ve çocuklarının mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla oluşturulan sorumlu kurul tarafından. 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ile İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 07/04/2005 tarihli ve 38 sayılı Genelgesi uyarınca Aydın Valiliği İl Dernekler Müdürlüğünün 16/01/2007 tarihli oluru ile yardım toplanmasına izin verildiğinden, söz konusu yardım kampanyasının başlatılması hususundaki bildirim Yargı Mevzuatı Bülteni aracılığıyla Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına duyurulmasının teminini.

Gerekli işlem ve tebligatın buna göre yapılmasını tasviplerinize arz ederim.

YARDIMIN YAPILACAĐI

Banka Adı : Ziraat Bankası Aydın Şubesi

Hesap No : 46447133-5003

İbrahi
m
OKU
R
Hâki
m
Genel
Müdü
r V.

OLUR
11/5/2007

MAKSUT METE
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

İlanlar

MÜNHAL NOTERLİKLER

2004 yılı tahmini gayrisafi gelirleri 150.000.-YTL. olan, aşağıda ihdas bölgeleri ve isimleri yazılı bulunan muhdes İKİNCİ SINIF noterlikler münhaldir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF VE İKİNCİ SINIF noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

1- Bafra Üçüncü Noterliği'nin; Emirefendi Bulvarı ile devamında Atatürk Bulvarının Cihanbahçe Sokak ile kesiştiği yerden İsmet Paşa Caddesi ile kesiştiği yere kadar olan kısmında ve her iki bulvara açılan cadde ve sokakların ilk 50 metre derinliklerinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

2- Bartın Üçüncü Noterliği'nin; Hacı Mehmet Camii Sokak ile Su Terazisi Sokak ve Karakaş Caddesinin kesiştiği noktadan başlayarak Piryamcılar Caddesinin Topçu Konağı Caddesi ile kesiştiği noktaya kadar olan bölümünde ve caddenin bu bölümüne açılan cadde ve sokakların ilk 50 metre derinliklerinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

3- Batman Dördüncü Noterliği'nin; Cumhuriyet Meydanı, Mehmet Sincar Caddesi, Selehaddini Eyyubi Caddesi ve 726. Sokakla çevrelenen "çarşı" diye adlandırılan bölgede ve bu cadde ve sokakların her iki yakasında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

4- İnegöl Dördüncü Noterliği'nin; Orhaniye Mahallesinde, Eski Ankara Caddesinin Yenişehir Caddesi ile birleştiği yerdeki Çardak Camiinden başlamak üzere Bozüyük istikametine doğru Sanayi Caddesinin tamamını içine alabilecek şekilde bu caddeye açılan cadde ve sokakların 100 metre derinliğine kadar olan kısımlarında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

5-Kars Üçüncü Noterliği'nin; Ordu Caddesi ve Gazi Ahmet Muhtarpaşa Caddelerinin Şehit Yusufbey Caddesi ile kesiştiği yerden Halitpaşa Caddesi ile kesiştiği yere kadar, Faikbey Caddesi ve Karadağ Caddesinin Polis Merkezinden başlayarak Atatürk Caddesi ile kesiştiği yere kadar ve Halitpaşa Caddesinin Ordu Caddesi ile Atatürk Caddesi arasında kalan kısımlarında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

6- Kastamonu Dördüncü Noterliği'nin; Cebail Mahallesinde, Plevne Caddesinin Simsar Sokak ile kesiştiği yerden kuzeye doğru 23 Ağustos İlköğretim Okulu başlangıç köşesindeki adı belirlenmemiş sokağa kadar olan kısmında sadece belirtilen sokaklara açılan tarafında olmak üzere ve ayrıca Plevne Caddesinin bu kısmına Simsar Sokak hariç olmak üzere açılan diğer sokakların ilk 50 metre derinliklerinde ve her iki tarafında, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

7-Niğde Dördüncü Noterliği'nin;İstasyon Caddesi, Paşakapı Caddesi, Ayhan Şahenk Bulvarı ve 23 Nisan Havacılar Sokağının çevrelediği alan sınırları içerisinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

8-Orhangazi İkinci Noterliği'nin; Bursa- Yalova yolundan başlayan, Kaynarca Caddesi ve Hükümet Caddesinin üzerinde ancak Yalova tarafında olmak üzere bu caddelere açılan Yalova Caddesi, Orhanbey Caddesi, Mustafa Kemal Paşa Caddesinin 100 metre derinliğine kadar olan kesimde, diğer noterlikle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,

9-Tekirdağ Beşinci Noterliği'nin; Mimar Sinan Caddesinin Taş Merdivenler Sokakla kesiştiği yerden başlayarak Cumhuriyet Meydanını kapsayacak şekilde Atatürk Bulvarına çıktığı yere kadar, İskele Caddesinin Taş Merdivenler Sokaktan başlayarak Cumhuriyet Meydanına kadar olan bölümü ve Taş Merdivenler Sokağının tamamı ile oluşan alanın içinde ve bu alandaki cadde ve sokaklar üzerinde, ayrıca Cumhuriyet Meydanından Çiftlikönü Caddesinin Namık Kemal Caddesi ile kesiştiği yere kadar ve buradan Namık Kemal Caddesinin Ördekli Dere Caddesi ile kesiştiği yere kadar olan bölümü ile Cumhuriyet Meydanı arasında oluşan alanda ve bu alan içindeki cadde ve sokaklar ile Ördekli Dere Caddesinin Namık Kemal Caddesi ile kesiştiği yerden Soğukkuyu Caddesi ile kesiştiği yere kadar olan bölümü üzerinde, diğer noterliklerle rekabet ortamı yaratmayacak uygun bir yerde,
5669/1-1

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2006 yılı gayrisafi gelirleri ve isimleri yazılı bulunan İKİNCİ SINIF noterlikler münhaldır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF VE İKİNCİ SINIF noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

Sıra No: Noterliğin Adı	2006 Yılı Gayrisafi Gelirleri
1-ADIYAMAN ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ	205.385,21.-YTL.
2-AĞRI BİRİNCİ NOTERLİĞİ	149.899,82.-YTL.
3-ANAMUR NOTERLİĞİ	409.720,01.-YTL.
4-BATMAN ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ	300.385,90.-YTL.
5-BİNGÖL BİRİNCİ NOTERLİĞİ	273.676,53.-YTL.
6-BİNGÖL İKİNCİ NOTERLİĞİ	114.224,76.-YTL.
7-BİNGÖL ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ	115.270,23.-YTL.
8-BİSMİL NOTERLİĞİ	173,156,53.-YTL.
9-CEYHAN BİRİNCİ NOTERLİĞİ	187.358,65.-YTL.
10-CEYHAN İKİNCİ NOTERLİĞİ	236.730,62.-YTL.
11-CİZRE BİRİNCİ NOTERLİĞİ	195.814,14.-YTL.
12-CİZRE ÜÇÜNCÜ NOTERLİĞİ	123.963,57.-YTL.
13-ÇAYCUMA İKİNCİ NOTERLİĞİ	176.632,34.-YTL.
14-DOĞUBEYAZIT NOTERLİĞİ	190.212,58.-YTL.
15-ERDEK NOTERLİĞİ	156.057,41.-YTL.
16-FETHİYE İKİNCİ NOTERLİĞİ	535.131,48.-YTL.
17-GÜRSU NOTERLİĞİ	213.900,17.-YTL.
18-HAYRABOLU NOTERLİĞİ	155.555,74.-YTL.
19-İNEGÖL İKİNCİ NOTERLİĞİ	437.258,04.-YTL.
20-KAHRAMANMARAŞ BEŞİNCİ NOTERLİĞİ	222.133,69.-YTL.
21-KOZAN İKİNCİ NOTERLİĞİ	197.195,27.-YTL.
22-KÖYCEĞİZ NOTERLİĞİ	150.164,19.-YTL.
23-MİLAS İKİNCİ NOTERLİĞİ	277.347,06.-YTL.
24-NUSAYBİN NOTERLİĞİ	246.370,10.-YTL.

25-SİLİVRİ İKİNCİ NOTERLİĞİ	251.540,41.-YTL.
26-SİLOPI BİRİNCİ NOTERLİĞİ	243.778,99.-YTL.
27-ŞIRNAK NOTERLİĞİ	208.372,84.-YTL.
28-TARSUS DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	277.624,15.-YTL.
29-YÜKSEKOVA NOTERLİĞİ	280.664,13.-YTL.

5670/1-1

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2006 yılı gayrisafi gelirleri ve isimleri yazılı olan ÜÇÜNCÜ SINIF noterlikler münhaldir

1512 Sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF, İKİNCİ SINIF, ÜÇÜNCÜ SINIF NOTERLERDEN VE NOTERLİK BELGESİ SAHİPLERİNDEN bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde ve istekli oldukları her noterlik için ayrı dilekçe vermek suretiyle Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Başvuruda bulunan ve belge numarası 7000'in altında olan belge sahiplerinin başvuru dilekçelerine 1512 Sayılı Noterlik Kanununun 23 üncü maddesi gereğince sabıka kaydı, sağlık raporu, mal bildirimi, kayıtlı olunan barodan hakkında soruşturma ya da disiplin cezası olup, olmadığına ilişkin belge ve Cumhuriyet Başsavcılıklarından temin edilebilecek beyannameyi ve varsa soyadındaki değişikliği gösterir belgeyi eklemeleri gerekmektedir. Eksik belgelerini ilan tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlamayan kişilerin istemi dikkate alınmaz.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler ve ekleri başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde dikkate alınmaz.

Aynı kanunun değişik 30 uncu maddesi uyarınca, atanma emrinin tebellüğünden sonra vazgeçme halinde noterlik belgesi sahipleri de noterler gibi istifa etmiş sayılacaktır.

İlan olunur.

Sıra No: Noterliğin Adı :	İli	2006 Yılı Gayrisafi Gelirleri
1-AKINCILAR NOTERLİĞİ	SİVAS	23.376,16.-YTL.
2-ALAÇAM NOTERLİĞİ	SAMSUN	82.205,76.-YTL.
3-ARGUVAN NOTERLİĞİ	MALATYA	17.311,56.-YTL.
4- ARSİN NOTERLİĞİ	TRABZON	59.739,42.-YTL.
5- AŞKALE NOTERLİĞİ	ERZURUM	52.325,32.-YTL.
6-BABADAĞ NOTERLİĞİ	DENİZLİ	10.342,09.-YTL.
7-ÇAMARDI NOTERLİĞİ	NİĞDE	24.420,81.-YTL.
8-ÇİÇEKDAĞI NOTERLİĞİ	KIRŞEHİR	59.358,84.-YTL.
9-DEMİRÖZÜ NOTERLİĞİ	BAYBURT	17.157,24.-YTL.
10-DİYADİN NOTERLİĞİ	AĞRI	39.849,31.-YTL.
11-GELENDOST NOTERLİĞİ	İSPARTA	52.535,73.-YTL.
12-GÖLHİSAR NOTERLİĞİ	BURDUR	116.115,54.-YTL.
13-GÜMÜŞHACIKÖY NOTERLİĞİ	AMASYA	111.169,65.-YTL.
14-GÜMÜŞHANE İKİNCİ NOTERLİĞİ	GÜMÜŞHANE	116.966,92.-YTL.
15-GÜNEYSINIR NOTERLİĞİ	KONYA	31.495,45.-YTL.
16-GÜRGENTEPE NOTERLİĞİ	ORDU	48.111,15.-YTL.
17-İNCİRLİOVA NOTERLİĞİ	AYDIN	192.386,41.-YTL.

18-KAVAKLIDERE NOTERLİĞİ	MUĞLA	24.430,00.-YTL.
19-KORKUTELİ BİRİNCİ NOTERLİĞİ	ANTALYA	180.056,30.-YTL .
20-KORKUTELİ İKİNCİ NOTERLİĞİ	ANTALYA	127.323,54.-YTL .
21-SARIGÖL NOTERLİĞİ	MANİSA	137.507,37.-YTL.
22- SARIKAYA NOTERLİĞİ	YOZGAT	165.041,76.-YTL.
23- SULUSARAY NOTERLİĞİ	TOKAT	25.034,24.-YTL.
24- TUNCELİ İKİNCİ NOTERLİĞİ	TUNCELİ	88.359,56.-YTL.

Adalet Bakanlığından :

MÜNHAL NOTERLİKLER

Aşağıda 2006 yılı gayrisafi gelirleri ve isimleri yazılı bulunan BİRİNCİ SINIF noterlikler münhaldir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF noterlerden bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

İlan olunur.

SIRA NO: NOTERLİĞİN ADI:	2006 YILI GAYRİSAFİ GELİRLERİ
1 - BORNOVA ALTINCI NOTERLİĞİ	501.594,12.-YTL.
2 - ERZURUM DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	369.914,22.-YTL.
3 - İZMİR YİRMİYEDİNCİ NOTERLİĞİ	905.474,78.-YTL.
4 - KARTAL DÖRDÜNCÜ NOTERLİĞİ	982.760,25.-YTL.
5 - KONYA SEKİZİNCİ NOTERLİĞİ	818.389,58.-YTL.
6 - KÜTAHYA BİRİNCİ NOTERLİĞİ	782.369,87.-YTL.

[R.G. 24 Mayıs 2007 – 26531]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından :

**KAMU KURUM VE KURULUŞLARI İHALELERİNE KATILMAKTAN
YASAKLAMA KARARI**

Ticaret sicil numarası 25-1196 olan ve Turhan Cemal Beriker Bulvarı No: 451 Seyhan/Adana adresinde faaliyetini sürdüren Erdoğanlar Turizm Anonim Şirketi Firması 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 58 inci maddesi uyarınca fiil ve davranışının özelliğine göre 6 (Altı ay) süreyle 4734 sayılı Kanun kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları İhalelerine katılmaktan yasaklanmasına karar verilmiştir.

[R.G. 23 Mayıs 2007 – 26530]

_____ • _____

 [İçindekilere dön](#)

Malatya Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığından :

Malatya Adliyesi Zabıt Katibi iken, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünün 19/4/2007 gün ve 35657 sayılı onayı ile 24/11/2006 tarihinden itibaren devlet memurluğundan çekilmiş sayılmasına karar verilen ve ikamet gösterdiği Malatya İzzetiye Mahallesi No:22 adresinde bulunamayıp, kendisine tebligat yapılması mümkün olmayan Kutlugun Ethem Türker'e söz konusu kararın, gıyabında kendisine tebligat yapıldığı yerine kaim olmak üzere ilan edilmiştir.

[R.G. 28 Mayıs 2007 – 26535]

_____ • _____

DUYURU

24 Mayıs 2007 tarih ve 26531 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan,

- Yüksek Seçim Kurulunun 285 Nolu Kararı (Demokratik Toplum Partisinin Genel Seçimden çekilmesinin kabulü hakkında karar),
- Yüksek Seçim Kurulunun 286 Nolu Kararı (Demokratik Sol Partinin Genel Seçimden çekilmesinin kabulü hakkında karar),

25 Mayıs 2007 tarih ve 26532 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan,

- Anayasa Mahkemesinin E: 2002/6 (Siyasi Parti İhtar), K: 2007/4 Sayılı Kararı,

25 Mayıs 2007 tarih ve 26532 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan,

- Maliye Bakanlığında Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği,
- Maliye Bakanlığında Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliği (Sıra No: 8), yer darlığı nedeniyle Bülten’e alınamamıştır.